

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 280

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 56

27 septembrie 2013

Număr de referință

Cuprins

Pagina

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Comitetul Regiunilor

A 102-a sesiune plenară, 3 și 4 iulie 2013

2013/C 280/01	Rezoluția Comitetului Regiunilor — Prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2014 în perspectiva programului de lucru al Comisiei Europene	1
2013/C 280/02	Rezoluția Comitetului Regiunilor — Consolidarea uniunii economice și monetare	6

AVIZE

Comitetul Regiunilor

A 102-a sesiune plenară, 3 și 4 iulie 2013

2013/C 280/03	Avizul Comitetului Regiunilor — Lucrătorii frontalieri: evaluarea situației la douăzeci de ani de la crearea pieței unice — Probleme și perspective	8
2013/C 280/04	Avizul Comitetului Regiunilor — Evaluarea impactului teritorial	13

RO

Preț:
4 EUR

(continuare în pagina următoare)

<u>Număr de referință</u>	Cuprins (<i>continuare</i>)	Pagina
2013/C 280/05	Avizul Comitetului Regiunilor — Strategia de securitate cibernetică	19
2013/C 280/06	Avizul Comitetului Regiunilor — Orașe și comunități inteligente — Parteneriatul european pentru inovare	27
2013/C 280/07	Avizul Comitetului Regiunilor — Plan de acțiune privind e-sănătatea 2012-2020 — Asistență medicală inovatoare pentru secolul XXI	33
2013/C 280/08	Avizul Comitetului Regiunilor — Eficientizarea pieței interne a energiei	38
2013/C 280/09	Avizul Comitetului Regiunilor — Reexaminarea obiectivelor-cheie ale Uniunii Europene privind deșeurile	44

III *Acte pregătitoare*

COMITETUL REGIUNILOR

A 102-a sesiune plenară, 3 și 4 iulie 2013

2013/C 280/10	Avizul Comitetului Regiunilor — Reducerea costului instalării rețelelor în bandă largă	50
2013/C 280/11	Avizul Comitetului Regiunilor — Fabricarea, prezentarea și vânzarea tutunului și a produselor aferente	57
2013/C 280/12	Avizul Comitetului Regiunilor — Energie curată pentru transporturi	66

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 102-A SESIUNE PLENARĂ, 3 ȘI 4 IULIE 2013

Rezoluția Comitetului Regiunilor — Prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2014 în perspectiva programului de lucru al Comisiei Europene

(2013/C 280/01)

COMITETUL REGIUNILOR,

- având în vedere comunicarea Comisiei referitoare la programul său de lucru pentru 2013 ⁽¹⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 30 noiembrie 2012 privind prioritățile Comitetului Regiunilor pentru anul 2013 pe baza programului legislativ și de lucru al Comisiei Europene ⁽²⁾,
- având în vedere Protocolul de cooperare dintre Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor semnat la 16 februarie 2012,

Uniunea în 2014

1. prevede că anul 2014 va fi un an al marilor schimbări pentru Uniunea Europeană, care va fi marcat de alegerile pentru Parlamentul European, desemnarea unei noi Comisii, începutul perioadei de programare 2014-2020 într-un nou cadru financiar multianual, evaluarea de la jumătatea perioadei a Strategiei Europa 2020 și continuarea lucrărilor desfășurate pentru finalizarea și aprofundarea uniunii economice și monetare;

2. consideră că principalele provocări pentru UE în 2014 vor fi următoarele: generarea de creștere și de locuri de muncă prin transformarea economiilor noastre în vederea unui viitor durabil, cu emisii reduse de dioxid de carbon, consolidarea cetățeniei UE, în special în momentul crucial al alegerilor europene, și redarea încrederii în proiectul european în vederea consolidării „legitimității democratice” a UE, scop în care sunt necesare eforturi continue de apărare a valorilor centrale ale UE împotriva erodării lor de către forțe populiste și antidemocratice;

3. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că apropierea finalului de mandat ar putea afecta nivelul de activitate al

Comisiei Europene tocmai într-un moment în care este necesar să se întreprindă acțiuni de urgență pe numeroase fronturi;

4. reamintește că, cu ocazia aniversării a 20 de ani de existență, CoR intenționează să lanseze un proces de reflecție pe marginea modului în care ar putea să își consolideze rolul instituțional și politic;

5. invită Comisia Europeană să prezinte un raport cu privire la stadiul dezbaterilor actuale pe tema viitorului Europei, care să includă rezultatele dezbaterilor cu cetățenii desfășurate în 2013, Anul European al Cetățenilor; tot în cadrul dezbaterii privind „reapropierea de cetățeni”, încurajează Comisia Europeană să înceapă încă din 2014 pregătirile pentru raportul său referitor la aplicarea Regulamentului privind inițiativele cetățenești europene;

Uniunea economică și monetară și finanțele publice

6. solicită Comisiei să-și prezinte în cel mai scurt timp propunerile privind un proiect de regulament de instituire a unui mecanism unic de rezoluție și privind urmarea dată recomandărilor referitoare la reforma structurală a sectorului bancar;

⁽¹⁾ COM(2012) 629 final.

⁽²⁾ CdR 2204/2012.

7. solicită Comisiei Europene să prezinte o propunere de revizuire a sistemului troiciei, pentru a garanta supravegherea democratică și răspunderea sa în fața Parlamentului European;

8. solicită redeschiderea negocierilor cu privire la Directiva privind sistemele de garantare a depozitelor, în paralel cu propunerea de directivă de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a întreprinderilor de investiții;

9. ia notă de succesul introducerii pe piață a obligațiunilor pentru finanțarea proiectelor în cadrul fazei-pilot în curs și solicită ca această inițiativă să fie prelungită pe întreaga durată a următorului cadru financiar multianual (2014-2020) și să fie extinsă în așa fel încât să includă și alte domenii de politică decât energia, transporturile și infrastructurile de telecomunicații; propune extinderea participării la întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), pentru a canaliza fonduri de investiții regionale spre IMM-uri și pentru a impulsiona o industrie europeană a capitalului de risc bazată pe regiuni;

10. încurajează Comisia Europeană să continue să monitorizeze situația și evoluția finanțelor publice la nivel local și regional în raportul său privind finanțele publice în uniunea monetară europeană;

Strategia Europa 2020 și semestrul european

11. consideră că evoluția nesatisfăcătoare de până acum a Strategiei Europa 2020 se datorează nu numai crizei economice și lipsei de ambiție a statelor membre, ci și neimplicării autorităților locale și regionale în elaborarea și punerea în aplicare a acestei strategii și, sub aspect mai general, lipsei unei adevărate dimensiuni teritoriale a acesteia;

12. invită Comisia să propună rapid un cadru pentru evaluarea Strategiei Europa 2020 pe care o va face la mijlocul perioadei, care să depășească intenția sa declarată de a lansa o metodologie;

13. reamintește că monitorizează constant progresele înregistrate de toate inițiativele emblematiche ale Strategiei Europa 2020 și că lucrează deja la o evaluare la mijlocul perioadei din perspectivă locală și regională;

14. regretă că nici analiza anuală a creșterii din 2013, nici recomandările specifice fiecărei țări nu menționează necesitatea unei abordări teritoriale și a parteneriatelor pe mai multe niveluri în cadrul punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020 și solicită Comisiei Europene să își îndeplinească obligațiile și să se asigure că statele membre încheie parteneriate cu autoritățile regionale și locale la elaborarea și punerea în aplicare a planurilor naționale de reformă;

Piața unică și politica industrială

15. încurajează Comisia Europeană să identifice domeniile cele mai propice inovării și creării de locuri de muncă de calitate și să le acorde prioritate în contextul funcționării pieței unice;

16. încurajează Comisia să prezinte propuneri cu privire la o politică industrială europeană care să constituie unul dintre pilonii proiectului european și care să fie tratată drept o adevărată prioritate politică, la egalitate cu coeziunea, infrastructura și agricultura;

17. sprijină propunerea Parlamentului European de a se constitui un grup de coordonare pentru politica industrială, care să reunească autorități de la nivel UE, național, regional și local și resurse dispersate în prezent la toate nivelurile și în toate sectoarele;

18. solicită Comisiei Europene să consulte în mod oficial CoR în contextul elaborării noilor orientări pentru aplicarea regulilor UE privind ajutoarele de stat;

19. încurajează Comisia Europeană să promoveze dezvoltarea de proiecte regionale pentru inovare, care să includă și dezvoltarea industrială;

20. solicită Comisiei ca, în continuarea comunicării sale intitulate „Antreprenoriat 2020”, să analizeze obstacolele reale cu care se confruntă tinerii antreprenori și să încurajeze intensificarea schimburilor transfrontaliere dintre aceștia și a posibilităților de care dispun;

Politica de coeziune și transporturile

21. reiterează solicitarea adresată Comisiei Europene de a pregăti o carte albă privind coeziunea teritorială, care să analizeze interacțiunea dintre Agenda teritorială 2020 și Strategia Europa 2020, precum și impactul teritorial ex-post al politicii de coeziune în perioada 2007-2013;

22. invită Comisia Europeană să prezinte un raport cu privire la măsura în care autoritățile locale și regionale au fost implicate în timp util și în mod structurat în elaborarea acordurilor de parteneriat și a programelor operaționale pentru perioada 2014-2020, în conformitate cu principiul parteneriatului și cu cel al guvernantei pe mai multe niveluri – principii incluse în Regulamentul privind dispozițiile comune – și cu codul de conduită în materie de parteneriat;

23. solicită Comisiei Europene să publice un ghid practic, ușor de utilizat, pentru actorii locali, cu privire la modul de utilizare a noilor fonduri structurale de îndată ce vor fi adoptate noile regulamente;

24. își exprimă, în ceea ce privește Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI), preocupări serioase cu privire la absența unei finanțări suficiente pentru întreaga perioadă de programare viitoare și concentrarea acesteia pe perioada 2014-2015, care pune sustenabilitatea și eficiența inițiativei sub semnul întrebării. Prin urmare, solicită în special amendarea articolului 9 litera (f) al Regulamentului CFM pentru eliminarea limitării explicite a noii linii bugetare destinate YEI la 3 miliarde EUR. Această măsură ar fi mai ales necesară pentru evitarea supraîncărcării financiare după 2016 a programelor de o importanță esențială pentru coeziune, cum ar fi programele de cooperare transfrontalieră sau porțiuni ale mecanismului Conectarea Europei;

25. va coopera cu Comisia Europeană în integrarea GECT în politicile UE, în conformitate cu dispozițiile acordului în vigoare dintre cele două instituții și încurajează Comisia Europeană să promoveze utilizarea GECT în punerea în aplicare a politicii de vecinătate; CoR va analiza posibilitățile de instituire a unor GECT cu țările partenere învecinate prin intermediul ARLEM și CORLEAP;

26. invită Comisia să pregătească o comunicare pe tema „Mobilitatea în regiunile defavorizate din punct de vedere geografic și demografic”;

Ocuparea forței de muncă și incluziunea socială și întreprinderile mici și mijlocii

27. în contextul ratei ridicate a șomajului în multe state membre, care afectează grav în special tinerii, sprijină eforturile depuse pentru furnizarea unei garanții pentru tineret și încurajează Comisia Europeană să continue dezvoltarea acestui domeniu și să prezinte informații cu privire la evoluția sa în cursul anului 2014;

28. invită Comisia Europeană să propună un „pact pentru investițiile sociale”, așa cum a solicitat și Parlamentul European;

29. consideră că, pentru activitățile din economia socială, este nevoie de mai multă securitate juridică și, în acest context, solicită elaborarea unui statut al unei Societăți a reciprocității europene;

30. având în vedere potențialul IMM-urilor de a crea locuri de muncă la nivel local și regional și pentru a le ajuta să facă față crizei persistente, invită Comisia Europeană să continue să încurajeze instituțiile financiare să acorde credite IMM-urilor și să investească în acestea, atât pentru a le asigura supraviețuirea, cât și pentru a le promova creșterea. Așteaptă în acest context să afle conținutul propunerilor pentru noul „plan de investiții” aprobat la Consiliul European din iunie și încurajează noi investiții în inovarea deschisă și în întreprinderile recent înființate;

31. face apel la Comisie să continue eforturile de simplificare și reducere la minimum a sarcinilor impuse IMM-urilor de către reglementarea în vigoare în cadrul noului său Program privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) și pe baza unor consultări regulate cu IMM-urile pentru identificarea actelor legislative și a domeniilor de legislație a UE pe care acestea le consideră cele mai împovărătoare (inițiativa „Top Ten”);

32. solicită Comisiei să dezvolte o nouă abordare politică concentrată asupra antreprenoriatului și strategiilor pentru specializare inteligentă, precum și asupra ingeniozității antreprenoriale la toate nivelurile de învățământ, de la școlile primare la școlile profesionale și universități; ar trebui să se pună accentul asupra modului în care europenii – de la liderii locali și regionali și până la industriași sau întreprinzătorii aflați la început de drum – pot interacționa cu elevii de școală primară pentru ca aceștia să capete o atitudine mai pozitivă față de antreprenoriat și să fie întreprinzători în activitățile lor zilnice de la o vârstă fragedă;

33. solicită Comisiei să prezinte o propunere privind informarea și consultarea lucrătorilor, anticiparea și gestionarea restructurărilor, așa cum se arată în rezoluția Parlamentului European din 15 ianuarie 2013;

34. invită Comisia să prezinte un raport privind punerea în aplicare la nivelul local, regional și național al administrațiilor a Directivei privind întârzierea efectuării plăților;

Justiția și afacerile interne

35. invită Comisia și statele membre să implice în continuare autoritățile locale și regionale în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor în domeniul justiției și afacerilor interne, în special a politicii în materie de migrare și azil, precum și a celei privind criminalitatea organizată și protecția victimelor;

36. își reiterează angajamentul față de parteneriatul strategic oferit de Comisia Europeană în 2012 prin intermediul Agendei europene revizuite privind integrarea resortisanților țărilor terțe și al dialogului politic purtat în cadrul Forumului european pentru integrare; invită Comisia să insiste asupra utilizării pactelor teritoriale în acest domeniu de politică, în conformitate cu propunerea făcută în acest sens în Agenda revizuită pentru integrare;

Agricultura și politica maritimă

37. invită Comisia Europeană să revizuiască Directiva 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice, astfel încât noțiunea „de producție locală” să poată constitui un criteriu standard de selecție în cadrul licitațiilor pentru furnizarea de alimente, de exemplu, pentru școli, aziluri sau instituțiile deschise publicului⁽³⁾;

38. solicită evaluarea atentă a impactului teritorial al tuturor propunerilor de eliminare a mecanismelor de reglementare a pieței în agricultură, inclusiv a acordurilor comerciale bilaterale și a acordurilor de asociere și să verifice dacă aceste propuneri nu contrazic obiectivul de coeziune teritorială consacrat în Tratatul de la Lisabona;

39. solicită Comisiei să propună o strategie europeană de dezvoltare rurală în vederea reechilibrării resurselor în favoarea zonelor rurale al căror nivel de dezvoltare rămâne sub media UE;

40. subliniază importanța aplicării corecte a noii abordări decizionale regionalizate prevăzute în reforma politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), care prevede adoptarea deciziilor la nivelul bazinelor maritime, în locul actualului proces de micromanagement la nivelul UE, și o mai mare implicare a tuturor părților interesate; își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea actelor delegate de către Comisie, întrucât acestea nu ar trebui adoptate în detrimentul particularităților fiecărei zone de pescuit și maritime;

Mediul și energia

41. reamintește rolul central pe care trebuie să-l joace tranziția către o aprovizionare cu energie din surse regenerabile în politica UE în materie de schimbări climatice și energie; de aceea, solicită Comisiei Europene să propună o creștere obligatorie din punct de vedere juridic a obiectivului privind energia din surse regenerabile până în 2030, precum și stabilirea unor obiective intermediare pentru 2040, în scopul de a se ajunge la 100 % energie din surse regenerabile până în 2050;

⁽³⁾ Cf. CdR 341/2010.

42. solicită Comisiei Europene ca în 2014 să lanseze și alte inițiative în cadrul Foii de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor (*), ca, de exemplu, pe lângă indicatorul principal privind productivitatea resurselor, destinat măsurării gradului de îndeplinire a obiectivului central al foii de parcurs – și anume îmbunătățirea performanței economice în condițiile exercitării unei presiuni mai scăzute asupra resurselor naturale – stabilirea în mod complementar a unor indicatori de eficiență energetică, a unui nou indicator principal privind capitalul natural și impactul utilizării resurselor asupra mediului și propunerea unui obiectiv pe baza acestor indicatori, care să permită măsurarea progreselor în materie de îmbunătățire a eficienței utilizării resurselor, în mod continuu și cu cheltuieli reduse; reiterează apelul adresat Comisiei Europene în vederea propunerii de măsuri menite să asigure adoptarea unor obiective obligatorii pentru achizițiile publice ecologice, luând totodată în considerare faptul că există și alți factori importanți în achizițiile publice (*);

43. invită Comisia Europeană să se asigure că, la examinarea din 2014 a legislației privind deșeurilor și a obiectivelor în materie de prevenire, reutilizare, reciclare, recuperare și soluții alternative la îngroparea deșeurilor se va ține seama în mod corespunzător de avizul prospectiv al Comitetului solicitat de Comisia Europeană pe această temă; această revizuire ar trebui să se ridice la înălțimea „obiectivelor ideale” stabilite în Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și să deschidă calea spre o economie bazată pe reutilizare și reciclare și cu un nivel al deșeurilor reziduale apropiat de zero; solicită ca, în cadrul revizuirii din 2014, să se acorde o atenție specială deșeurilor din plastic;

44. pentru a da curs Cărții verzi, invită Comisia Europeană să prezinte un nou cadru ambițios privind clima și energia până în 2030; acest cadru trebuie să prevadă explicit creșterea nivelului de cofinanțare de către UE a proiectelor de infrastructură care sprijină obiectivele în materie de schimbări climatice și care au o legătură însemnată cu clima;

45. solicită Comisiei să elaboreze o strategie privind sărăcia energetică, însoțită de propuneri adecvate, care să cuprindă o definiție a sărăciei energetice la nivelul întregii UE;

46. invită Comisia Europeană să depună toate eforturile pentru a stimula eficiența energetică și să propună obiective naționale obligatorii în materie de eficiență energetică, însoțite de o evaluare detaliată a impactului bugetar și de un pachet de măsuri financiare; subliniază încă o dată necesitatea ca la punerea în aplicare a politicilor în acest domeniu să se respecte principiul parteneriatului și să se urmeze abordarea guvernantei pe mai multe niveluri;

Subsidiaritatea, evaluarea impactului și mai buna reglementare

47. invită Comisia Europeană să înceapă și să încheie câteva dintre exercițiile de evaluare prevăzute în cadrul strategiei pentru o mai bună reglementare, în special REFIT, și reamintește oferta sa de a contribui prin intermediul rețelelor sale consultative;

48. invită Comisia Europeană să ia măsuri pentru ca evaluarea impactului teritorial (EIT) să fie operativă și obligatorie în anumite domenii de politică; reamintește că este dispus să coopereze îndeaproape cu Comisia în acest domeniu și propune ca Direcția Generală Politică Regională și Urbană să devină un „ghișeu unic” pentru EIT;

49. invită Comisia să transmită Comitetului propuneri de colaborare în ceea ce privește consultarea autorităților locale și regionale în etapa prelegislativă (articolul 2 din Protocolul privind subsidiaritatea și proporționalitatea) și respectarea principiului subsidiarității și a principiului proporționalității;

Cultura, inovarea și turismul

50. invită Comisia Europeană să ia măsuri pentru a îmbunătăți cadrul normativ al UE pentru sectoarele culturale și creative (SCC), punând accentul pe simplificare și pe accesul la finanțare; cultura și creativitatea ar trebui să fie integrate mai bine în Strategia Europa 2020;

51. în continuarea Pachetului privind investițiile în inovare, solicită Comisiei Europene să definească și să evidențieze clar rolul ALR în proiectele și programele de parteneriat public-privat (PPP). Regiunile și orașele sunt factori centrali de creare a unor condiții-cadru propice unor medii inovatoare. Ca intermediar, acestea aduc laolaltă, pe teritoriul lor, principalii actori ai triumfului inovării, reunind mediul academic, universitățile, institute de cercetare, industrie și mediul de afaceri.

52. subliniază necesitatea prezentării unei comunicări privind strategia pentru un turism cultural sustenabil și competitiv ca mijloc de promovare a unor noi posibilități de angajare și de stimulare a economiei locale și regionale; o astfel de strategie ar putea oferi un cadru comun pentru promovarea și finanțarea patrimoniului arhitectural, etnografic și industrial al regiunilor europene;

Europa ca actor global

53. recunoaște intenția Comisiei Europene de a aprofunda cooperarea cu CoR pentru promovarea dimensiunii locale și regionale în procesul de extindere; solicită ca acest aspect să se reflecte în rapoartele anuale privind progresele înregistrate în procesul de extindere;

54. invită Comisia să analizeze în continuare posibilitățile de extindere a Instrumentului pentru administrația locală (LAF) astfel încât acesta să includă și administrațiile locale din țările partenere din cadrul Parteneriatului estic și al Euromed;

55. invită Comisia Europeană și Consiliul să mențină o abordare de tipul „mai mult pentru mai mult” în noua Foaie de parcurs pentru Parteneriatul estic, potrivit căreia inițiativa ar trebui considerată mai mult drept un instrument de utilizare a puterii de transformare a contribuției Uniunii Europene; de asemenea, solicită includerea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a acestei inițiative;

(*) COM(2011) 571 final.

(*) Cf. CdR 140/2011 fin.

56. în contextul cooperării Euromed, salută accentul pus pe dezvoltarea regională și solicită implicarea ARLEM în așa-numitele proiecte-pilot de dezvoltare regională;

57. reamintește sprijinul său deplin față de desemnarea anului 2015 drept anul european pentru dezvoltare, pentru a asigura urmărirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM) și salută procesele de reflecție lansate de Comisia Europeană pe tema viitoarei abordări globale a dezvoltării; invită Comisia să susțină un cadru global pentru ODM post

2015, care să reunească cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economică, socială și ecologică;

58. nutrește speranța că recomandările sale vor fi luate în considerare în mod corespunzător în cadrul procesului de pregătire a programului de lucru al Comisiei pentru anul 2014 și îi încredințează președintelui Comitetului Regiunilor sarcina de a transmite prezenta rezoluție președintelui Comisiei Europene, președintelui Parlamentului European, președintelui Consiliului European, Președinției lituaniene a Consiliului UE și viitoarelor președinții elenă și italiană.

Bruxelles, 4 iulie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Rezoluția Comitetului Regiunilor — Consolidarea uniunii economice și monetare

(2013/C 280/02)

COMITETUL REGIUNILOR,

- având în vedere rezoluția CoR din 1 februarie 2013 „Un viitor sustenabil pentru Uniunea economică și monetară (UEM)”⁽¹⁾;
- având în vedere cele două comunicări ale Comisiei intitulate „Coordonarea ex-ante a proiectelor de reforme majore ale politicilor economice” [COM(2013) 166 final] și „Introducerea unui instrument de convergență și competitivitate” [COM(2013) 165 final], publicate la 20 martie 2013;
- având în vedere rezoluția Parlamentului European din 23 mai 2013 referitoare la viitoare propuneri legislative privind UEM: răspuns la comunicările Comisiei [2013/2609(RSP)];
- având în vedere concluziile finale ale Consiliului European din 27 și 28 iunie 2013;
- având în vedere principiile subsidiarității și proporționalității;

Observații generale

- reamintește principiile și obiectivele uniunii economice și monetare, așa cum sunt acestea stabilite în articolele 3 și 120 TFUE;
- subliniază că punerea în aplicare a măsurilor deja aprobate trebuie să aibă prioritate în fața oricărei noi propuneri și este de acord cu Parlamentul European asupra faptului că orice altă inițiativă legislativă trebuie să dea dovadă de o valoare adăugată clară în raport cu instrumentele existente;
- subliniază că, în toate deciziile care se iau cu privire la dezvoltarea UEM, rolul autorităților locale și regionale în consolidarea economiilor și facilitarea locurilor de muncă și a creșterii economice ar trebui recunoscut pe deplin și consolidat în măsura posibilităților;
- consideră propunerea privind un mecanism unic de supra-veghere, cu un rol central acordat BCE și cu reformarea rolului ABE, drept un pas către o mai mare transparență și o mai mare responsabilitate democratică;
- salută solicitarea adresată la 27-28 iunie de către Consiliul European Comisiei de a-și prezenta cât mai curând posibil propunerile privind un proiect de regulament de instituire a unui mecanism unic de rezoluție și susține intenția de adoptare a legislației relevante înainte de finele legislaturii în curs;
- subliniază că propunerea Comisiei Europene de coordonare ex-ante a celor mai importante reforme în materie de politică economică, în care sunt implicate numai Comisia și Consiliul de miniștri, trebuie completată cu măsuri la nivel european și național care să asigure faptul că autoritățile locale și regionale relevante sunt consultate și informate în mod corespunzător;
- solicită Comisiei Europene și statelor membre să acorde, atunci când se întreprinde coordonarea ex-ante a reformelor economice majore din UE, o atenție specială efectelor de contagiune regionale pe care le vor avea acestea și impactului lor eventual asupra sustenabilității finanțelor publice și asupra coeziunii teritoriale;
- subliniază că, având în vedere că înțelegerile contractuale și procesul de coordonare ex-ante avut în vedere sunt strâns legate, ar trebui să existe o relație strânsă între guvernanta și răspunderea democratică ale celor două procese; ca atare, propune ca, în cazul în care sunt posibile efecte de contagiune regionale, să fie asigurată implicarea Comitetului Regiunilor și a autorităților regionale relevante în procesul de dialog economic la nivelul UE;
- este de acord că coordonarea ex-ante ar trebui să vizeze numai proiectele de reforme economice majore de la nivel național; subliniază că ea ar trebui să cuprindă și reformele sistemelor de protecție socială, deoarece acestea ar putea avea un efect important în statele membre;

Coordonarea ex-ante a proiectelor de reforme majore ale politicilor economice

- așteaptă din partea Comisiei Europene ca, în propunerea sa privind coordonarea ex-ante, care urmează să fie publicată în toamna lui 2013, să expună clar diferența dintre această coordonare și alte instrumente și mecanisme aflate deja în vigoare (de exemplu semestrul european) sau avute în vedere (de exemplu ICC, a se vedea mai jos);
- regretă că, în ceea ce privește pilonul vizând legitimitatea și responsabilitatea democratică a UEM, s-au făcut prea puține progrese în direcția evitării punerii sub semnul întrebării a întregului proces în cazurile în care apare percepția că Comisia Europeană și alte state membre se amestecă în decizii care în trecut au fost luate de obicei la nivel național sau chiar regional;

⁽¹⁾ CdR 2494/2012 fin.

Introducerea unui instrument de convergență și competitivitate (ICC)

- își reiterează convingerea că este necesară o capacitate bugetară pentru a se realiza o UEM profundă și veritabilă și este de acord că instrumentul propus ar putea reprezenta un pas util în această direcție;
- consideră că noul instrument ar trebui să fie complementar instrumentelor politicii de coeziune; ca atare, exprimă rezerve cu privire la denumirea acestui nou instrument, având în vedere congruența de termeni între „convergență” și „coeziune”, care ar putea sugera o suprapunere;
- salută instituirea unui mecanism pentru o coordonare și aplicare mai strictă a politicilor structurale, bazat pe înțelegeri de natură contractuală între statele membre și instituțiile UE; subliniază că aceste înțelegeri ar trebui să facă obiectul unui proces de decizie și punere în aplicare comun și, prin urmare, solicită implicarea autorităților locale și regionale în procesul de elaborare a acordurilor contractuale, cu respectarea legislațiilor naționale; acest instrument ar trebui însă să stea și la dispoziția statelor membre din afara zonei euro, pe bază voluntară;
- își exprimă preocuparea cu privire la posibilitatea ca înțelegerile contractuale, în forma propusă în prezent în comunicarea Comisiei, să reprezinte o povară suplimentară asupra guvernării deja complexe rezultate din noua legislație privind supravegherea economică (programele naționale de reformă, recomandările specifice fiecărei țări și sancțiunile aferente) și privind politica de coeziune reformată (acordurile de parteneriat, programele operaționale și condiționalitățile ex-ante aferente);
- consideră că reformele structurale reprezintă procese pe termen lung care necesită o programare multianuală și, ca atare, pune sub semnul întrebării necesitatea de a se crea o legătură între declanșarea acestui nou instrument și semestrul european;
- solicită ca înțelegerile contractuale să fie bazate pe metoda comunitară, cu includerea deplină a Parlamentului European și a parlamentelor naționale;
- este de acord că UE ar trebui să adopte o abordare constructivă a reformelor structurale de la nivel național, aplicând în mod echilibrat stimulente și sancțiuni;
- observă că autoritățile locale și regionale dețin competențe directe în domenii vizate de reformele structurale și, prin urmare, ar trebui implicate în proiectarea și implementarea acestor înțelegeri contractuale;
- subliniază că programarea multianuală menționată mai sus și implementarea ei ar trebui, în consecință, să se bazeze pe guvernarea pe mai multe niveluri în situațiile care privesc competențe locale și regionale;

Dimensiunea socială a UEM

- salută recunoașterea de către Consiliul European din 27 și 28 iunie 2013 a necesității de a se consolida dimensiunea socială a UEM; își reiterează în acest context sprijinul față de apelul adresat statelor membre de către Parlamentul European vizând eventuala semnare a unui „Pact pentru investiții sociale”, care ar stabili ținte de investiții pentru investițiile sociale la nivel național, în scopul de a realiza obiectivele Strategiei Europa 2020 în materie de ocupare a forței de muncă, în domeniul social și al educației.

Bruxelles, 4 iulie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 102-A SESIUNE PLENARĂ, 3 ȘI 4 IULIE 2013

Avizul Comitetului Regiunilor — Lucrătorii frontalieri: evaluarea situației la douăzeci de ani de la crearea pieței unice — Probleme și perspective

(2013/C 280/03)

COMITETUL REGIUNILOR

- constată că există o lipsă de date statistice fiabile cu privire la „lucrătorii frontalieri”;
- insistă ca articolul 5 al Directivei privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor [COM(2013) 236] să fie modificat astfel încât să permită statelor membre inclusiv să desemneze structuri transregionale pentru promovarea, analizarea, monitorizarea și sprijinirea egalității de tratament pentru toți lucrătorii sau membrii familiilor acestora;
- subliniază că birourile naționale de coordonare EURES (care vor fi instituite începând din 2015) ar trebui sistematic să coopereze îndeaproape cu autoritățile locale și regionale;
- atrage în plus atenția asupra rolului fundamental pe care îl joacă organismele transregionale de consultanță și expertiză;
- regretă că lipsa de coordonare în ceea ce privește reglementările în materie de salarii minime conduce, în special în regiunile de frontieră, la riscul externalizării sectoarelor și serviciilor care utilizează intensiv mâna de lucru și la dumping social.

Raportor

dl Karl-Heinz LAMBERTZ (BE-PSE), ministru-președinte al Comunității germanofone din Belgia

Document de referință**I. RECOMANDĂRI POLITICE**

COMITETUL REGIUNILOR

Mobilitatea profesională transfrontalieră și implicațiile acesteia pentru Strategia Europa 2020

1. reamintește că Strategia Europa 2020 subliniază atât impactul pozitiv pe care îl are mobilitatea asupra integrării pieței europene a forței de muncă, cât și efectele acesteia asupra îmbunătățirii adaptabilității și capacității de inserție profesională a lucrătorilor din UE;

2. constată că insuficiența paradoxală a forței de muncă în anumite domenii afectate de o rată a șomajului de lungă durată, mai ales în rândul lucrătorilor slab calificați, impune creșterea flexibilității și mobilității în zonele frontaliere europene;

3. subliniază că mobilitatea oferă – mai ales tinerilor – ocazia de a își perfecționa competențele și cunoștințele și de a dobândi noi experiențe. Prin urmare, sprijină ferm inițiativele Comisiei Europene dedicate în special tinerilor, ca, de exemplu, Inițiativa europeană privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, inclusiv programul „Garanția europeană pentru tineret”, adoptat în martie 2013, inițiativa emblematică „Tineretul în mișcare” sau proiectul-pilot „Primul tău loc de muncă EURES”;

4. subliniază dimensiunea socială a mobilității profesionale și contribuția acesteia la promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii;

5. salută decizia Comisiei Europene de a moderniza și îmbunătăți rețeaua EURES pentru mobilitatea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, aceasta putând contribui la creșterea mobilității lucrătorilor între statele membre. Totodată, această reformă ar trebui să contribuie la facilitarea mobilității în zonele frontaliere, unde se înregistrează cele mai ridicate fluxuri de mobilitate, consolidând totodată într-o măsură și mai mare rețelele EURES T existente.

Mobilitatea profesională transfrontalieră după 20 de ani de funcționare a pieței interne

6. constată că de la adoptarea, la 29 septembrie 2004, a primului aviz al Comitetului Regiunilor pe tema lucrătorilor din zonele de frontieră au apărut noi provocări, dar și noi posibilități în raport cu mobilitatea profesională;

7. salută prezentarea de către Comisie a propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor [COM (2013)236], care își propune să asigure aplicarea efectivă a Regulamentului (UE) nr. 492/2011 din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii. Consideră că particularitatea juridică a unei propuneri de directivă care pune

în aplicare un regulament, care, prin natura sa, produce, în principiu, efecte directe, relevă intensitatea provocărilor juridice și administrative care persistă la nivelul legislației și administrației naționale în domeniul liberei circulații a lucrătorilor. Insistă ca articolul 5 al directivei să fie modificat pentru a permite statelor membre inclusiv să desemneze structuri trans-regionale pentru promovarea, analizarea, monitorizarea și sprijinirea egalității de tratament pentru toți lucrătorii sau membrii familiilor acestora. Solicită ca și CoR să fie inclus între destinatarii raportului privind punerea în aplicare a acestei directive (articolul 10);

8. salută adoptarea Regulamentului (UE) nr. 492/2011 din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, care codifică Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 și care consolidează drepturile lucrătorilor mobili, asigurând totodată aplicarea legislației existente;

9. recunoaște impactul pozitiv al Regulamentului (CE) 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și al Regulamentului (CE) No 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004, astfel cum a fost modificat ultima dată de Regulamentul (UE) 465/2012, care au simplificat și modernizat legislația Uniunii;

10. sprijină inițiativa Comisiei Europene menită să asigure o mai bună protecție a drepturilor lucrătorilor detașați, care constituie un grup considerabil de lucrători în anumite zone transfrontaliere. Directiva propusă privind aplicarea Directivei 96/71/CE poate contribui la reducerea insuficiențelor existente în materie de aplicare și la îmbunătățirea cooperării dintre autoritățile naționale responsabile. Reamintește totuși avizul său din 29 noiembrie 2012 în care:

— consideră că, pentru a combate cu eficiență dumpingul social și fraudă, sunt necesare și alte inițiative și acțiuni;

— regretă că propunerea de directivă nu abordează problemele de fond evidențiate de jurisprudență, în special cele legate de extinderea convențiilor colective, de extinderea „nucleului de norme aplicabile”, de aplicarea dispozițiilor mai favorabile ale țării gazdă sau de respectarea drepturilor sociale fundamentale, precum dreptul la grevă;

— propune consolidarea responsabilității sociale a angajatorului și a subcontractantului prin introducerea unei dispoziții care să limiteze numărul nivelurilor de subcontractare;

11. reamintește că peste o treime dintre cetățenii UE trăiesc în zone transfrontaliere, unde trecerea frontierei în drumul spre o activitate recreativă, spre un eveniment cultural sau spre locul de muncă face parte din viața lor cotidiană. În consecință, obstacolele de natură juridică și practică sunt deosebit de problematice în aceste zone;

12. constată că există o lipsă de date statistice fiabile cu privire la „lucrătorii frontalieri”, adică în conformitate cu definiția din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71, și anume „orice lucrător încadrat în muncă pe teritoriul unui stat membru și avându-și reședința pe teritoriul unui alt stat membru în care se întoarce, în principiu, zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână”. Potrivit „Raportului științific privind mobilitatea lucrătorilor transfrontalieri din UE-27/țări SEE/AELS”, elaborat pentru Comisia Europeană în 2009, în perioada 2006-2007 numărul lucrătorilor transfrontalieri din UE (inclusiv din țările SEE/AELS) se ridica la aproximativ 780 000 de salariați. Între 2000 și 2006-2007, pentru UE-15/SEE/AELS, numărul total al lucrătorilor frontalieri a crescut cu 26 %;

13. constată că cele mai multe fluxuri de navetiști transfrontalieri sunt concentrate în nord-vestul Europei și în partea de sud a Scandinaviei. De asemenea, gradul de mobilitate profesională transfrontalieră este considerabil de-a lungul noilor frontiere interne (de exemplu, între Estonia și Finlanda sau între Ungaria și Austria). În 2012, Asociația regiunilor europene de graniță a publicat un raport detaliat în care se analizează gradul de mobilitate profesională transfrontalieră în diferite zone geografice și care precizează nevoile de informații și de servicii ale lucrătorilor frontalieri;

14. subliniază că impactul extinderii UE din 2004 și din 2007 asupra mobilității profesionale de-a lungul „fostelor” frontiere externe rămâne moderat. Navetiștii originari din statele membre „noi” nu reprezintă mai mult de 15 % din lucrătorii transfrontalieri din UE. Cu toate acestea, cererile de informații cu privire la oportunitățile de angajare și la condițiile de muncă din țările învecinate au înregistrat o creștere semnificativă de-a lungul „vechilor” frontiere externe, mai ales după ridicarea, în mai 2011, a tuturor restricțiilor care au mai rămas în vigoare pe piața forței de muncă, cu excepția celor aplicabile Bulgariei și României;

15. subscrie opiniei Comisiei ⁽¹⁾ potrivit căreia numărul de lucrători mobili în Europa este prea scăzut pentru a realiza o piață europeană a forței de muncă în adevăratul sens al cuvântului. Într-adevăr, potrivit anchetei privind forța de muncă în UE, în 2011 doar 3,1 % din cetățenii europeni cu vârstă activă (15-64 de ani) locuiau într-un alt stat membru al UE decât în propria țară. Comitetul Regiunilor este de părere că numărul lucrătorilor transfrontalieri ar putea fi mai ridicat, mai ales dacă cetățenii ar putea beneficia de informații mai bune și mai fiabile, precum și de sprijin individual. Sindicatele ar putea contribui în mod special la acest sprijin, de exemplu apărând muncitorii angajați într-un mediu multinațional. Aceste obiective ar trebui să se reflecte și în consultările pe marginea priorităților programelor financiare Europene în perioada 2014-2020. De asemenea, Comitetul invită statele membre să asigure finanțarea suficientă a priorităților EURES;

⁽¹⁾ A se vedea Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „Către o redresare generatoare de locuri de muncă” [COM(2012) 173 final].

Obstacolele din calea mobilității și provocările cu care se confruntă lucrătorii mobili

16. salută inițiativa Comisiei Europene lansate în 2012 în vederea examinării măsurilor fiscale pentru lucrătorii transfrontalieri. Obstacolele de natură fiscală rămân una dintre principalele surse ale problemelor pe care le întâmpină lucrătorii frontalieri, care încă se confruntă cu dificultăți în obținerea beneficiilor, scutirilor și reducerilor fiscale pe care le-ar obține dacă nu ar avea statutul de lucrători transfrontalieri;

17. consideră complexitatea normelor de coordonare a sistemelor de securitate socială drept o provocare majoră. Este aproape imposibil să se reducă problemele legate de diferențele dintre sistemele de securitate socială din UE, întrucât normele legislative și administrative la nivel național se schimbă constant și dau mereu naștere la noi provocări. În consecință, accesul la informații fiabile și actualizate cu regularitate și la servicii de consultanță ar trebui îmbunătățit în continuare. Întrucât situația lucrătorilor frontalieri diferă dramatic de situațiile tipice, aceștia ar trebui să aibă acces la informații individuale. Serviciile electronice constituie un instrument important, însă nu pot înlocui serviciile personalizate;

18. afirmă că deseori survin incertitudini cu privire la modul în care ar trebui interpretate și aplicate temeiurile juridice existente. Prin urmare, unele probleme apar deseori numai ca urmare a lipsei unui consens în rândul autorităților publice cu privire la modul de punere în aplicare a legislației corespunzătoare;

19. este conștient de faptul că obstacolele culturale, precum insuficiența cunoștințelor lingvistice, nu pot fi depășite pe termen scurt. Totuși, organizarea unor cursuri de limbi străine mai bine adaptate ar putea contribui la schimbarea atitudinii față de mobilitatea profesională. În plus, instituirea unor mecanisme care să promoveze învățământul profesional, stagiile și ucenicile atât pentru studenți, cât și pentru lucrători este de o importanță fundamentală pentru promovarea flexibilității și mobilității în regiunile de frontieră europene;

20. constată că lipsa recunoașterii calificărilor profesionale rămâne încă un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor. Pentru a facilita mobilitatea profesională, în decembrie 2011 Comisia Europeană a adoptat o propunere de modernizare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, care introduce cardul profesional european și facilitează accesul la informații. Totuși, în special profesiile reglementate rămân problematice, deoarece acestea necesită dovada unor calificări profesionale specifice în conformitate cu legislația națională. În astfel de cazuri, procedurile de recunoaștere pot să fie complexe și să înregistreze diferențe foarte mari de la un stat membru la altul;

21. își exprimă temerea cu privire la faptul că începând din 2015 se va acorda mai puțină prioritate consultanței furnizate lucrătorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, dat fiind că accentul se va pune mai degrabă asupra

plasării lucrătorilor „pe postul potrivit” și a furnizării de servicii pentru angajatori decât asupra consilierii cu privire la securitatea socială, la impozite și la condițiile de muncă și salariale. Comitetul dorește să sublinieze că furnizarea de consultanță pentru lucrători și pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă ar trebui, din contră, consolidată, de exemplu, prin îmbunătățirea punctelor de informații frontaliere pentru muncitori și persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și prin creșterea posibilităților pe care le au la dispoziție partenerii sociali în ceea ce privește acordarea de consultanță pentru lucrătorii frontaliери;

22. regretă că lipsa de coordonare în ceea ce privește reglementările în materie de salarii minime conduce, în special în regiunile de frontieră, la riscul externalizării sectoarelor și serviciilor care utilizează intensiv mâna de lucru și la dumping social. Comitetul solicită, prin urmare, o coordonare a salariilor minime la nivel european, acordându-se atenția cuvenită condițiilor de pe piața forței de muncă și rolului partenerilor sociali;

23. constată că diferențele dintre nivelurile salariile și/sau impozitelor pot constitui un stimulent pentru relocarea întreprinderilor din zonele de frontieră în țara vecină. Pentru salariați, consecința este că ei devin involuntar lucrători transfrontalieri;

24. speră că reformele menite să conducă la o uniune bancară a UE vor aborda problema fragmentării piețelor de capital, care constituie un obstacol major în calea egalității condițiilor de acces la capital pentru IMM-urile din regiunile de frontieră;

25. constată că diferențele înregistrate de nivelurile salariilor între statele membre „noi” ale UE și cele „vechi” pot uneori să favorizeze introducerea unor niveluri salariale de dumping și existența unor condiții de muncă necorespunzătoare. Această situație creează o problemă specială pentru serviciile de consultanță existente de la vechile frontiere externe. Comitetul recomandă Comisiei să ia toate măsurile necesare pentru ca lucrătorii frontaliери care provin din state în care nivelul salariilor este mai scăzut să nu fie discriminați în statele cu niveluri salariale mai ridicate;

Facilitarea mobilității profesionale transfrontaliere

26. reamintește că nivelul mobilității profesionale transfrontaliere depinde de diferiți factori. Diferențele salariale și oportunitățile mai bune de angajare sunt factori determinanți importanți. Existența unor rețele regionale și transfrontaliere de transport public bine dezvoltate și stăpânirea limbii țării vecine se numără, de asemenea, printre factorii importanți care facilitează mobilitatea profesională transfrontaliere;

27. subliniază că birourile naționale de coordonare EURES (care vor fi instituite începând din 2015) ar trebui sistematic să coopereze îndeaproape cu autoritățile locale și regionale;

28. consideră că o cooperare transfrontaliere sistematică între autoritățile regionale și locale constituie o condiție importantă pentru a atrage atenția organismelor naționale asupra problemei pe care o reprezintă obstacolele din calea mobilității și a încercărilor de a le depăși;

29. subliniază valoarea adăugată a informațiilor și a serviciilor de consultanță puse la dispoziția lucrătorilor frontaliери din regiunile de la granițele europene și din regiunile transfrontaliere. Există peste 35 de puncte de informare la nivel regional/local care oferă consultanță și informații individuale

lucrătorilor transfrontalieri. Experiența și cunoștințele lor de specialitate ar trebui utilizate la nivel european și național atunci când se încearcă să se găsească soluții la problemele existente;

30. recunoaște eforturile depuse în zonele de frontieră europene în vederea facilitării mobilității profesionale transfrontaliere și totodată a găsirii de soluții la obstacolele din calea mobilității. Au fost publicate mai multe rapoarte care analizează în detaliu problemele și provocările cu care se confruntă lucrătorii frontaliери din anumite regiuni transfrontaliere (de exemplu raportul privind obstacolele din calea mobilității în regiunile Galicia-Portugalia de Nord sau din regiunile Sønderjylland-Schleswig). În plus, atrage atenția asupra rolului fundamental pe care îl joacă organismele transregionale de consultanță și expertiză, ca, de exemplu, grupul operativ pentru lucrătorii frontaliери din Marea Regiune SaarLorLux, care lucrează îndeaproape cu partenerii sociali și economici transnaționali și cu factorii de decizie politică de la nivel european și național. Sprijină orice efort investit în garantarea sustenabilității acestor organisme;

31. consideră că instrumentul juridic al Uniunii, Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT), oferă noi posibilități de promovare și facilitare a mobilității profesionale în UE. Dat fiind faptul că, de obicei, salariații unei GECT provin din mai multe state membre, atunci când se caută soluții practice ar trebui să se recurgă la experiențele GECT în raport cu obstacolele de ordin juridic și practic din calea mobilității;

32. recunoaște angajamentul serviciilor online SOLVIT și Your Europe Advice, care ajută cetățenii și întreprinderile europene să înțeleagă și să își apere drepturile în UE. Anual, SOLVIT primește peste 1 300 de cereri de informații. Acest număr ar putea fi și mai mare dacă acest serviciu ar fi mai bine cunoscut în rândul cetățenilor și al întreprinderilor din UE; invită, prin urmare, statele membre, precum și autoritățile locale și regionale să ia măsurile necesare pentru ca centrele SOLVIT să fie mai bine cunoscute, mai ales în rândul IMM-urilor, și să asigure creșterea numărului de angajați ai centrelor SOLVIT, în așa fel încât acestea să poată gestiona mai rapid solicitările de informații;

Recomandările Comitetului Regiunilor

33. subliniază că rețelele de consiliere existente (de exemplu EURES T, rețelele de experți din euroregiuni) și punctele de informare pentru lucrătorii frontaliери oferă un serviciu unic și sprijină într-o mare măsură eforturile depuse de Comisia Europeană în vederea creșterii mobilității profesionale în UE. Prin urmare, serviciile de consultanță transfrontaliere care facilitează mobilitatea, mai ales cele furnizate de autoritățile locale și regionale și de partenerii sociali, ar trebui considerate o misiune europeană și ar trebui să beneficieze de sprijinul financiar necesar;

34. invită Comisia Europeană să monitorizeze cu regularitate punerea în aplicare a legislației UE referitoare la libera circulație a lucrătorilor, la nediscriminare, precum și la coordonarea sistemelor de securitate socială din statele membre ale UE și să contribuie activ la îmbunătățirea protecției drepturilor sociale ale lucrătorilor din UE, responsabilizând totodată statele membre să intensifice controalele vizând combaterea muncii la negru. De asemenea, ar trebui strânse cu regularitate date cantitative și calitative cu privire la mobilitatea profesională transfrontaliere din UE, astfel încât să se poată reacționa mai bine la noile evoluții și provocări;

35. recunoaște importanța rolului autorităților regionale/locale în promovarea mobilității profesionale. UE ar trebui să profite de experiențele și cunoștințele lor tehnice și să elaboreze în parteneriat cu acestea concepte comune care să faciliteze mobilitatea geografică și să contribuie la crearea unei piețe europene a forței de muncă în adevăratul sens al cuvântului;

36. sprijină ideea monitorizării transfrontaliere a pieței forței de muncă și a strângerii de materiale statistice fiabile la nivel regional/local. Disponibilitatea unor date suficiente este importantă la pregătirea strategiilor integrate pentru piața forței de muncă și a intervențiilor politice ca reacție la tendințele care apar în prezent;

37. este de părere că dialogul politic la nivel european, național și regional/local, ca, de altfel, și dialogul cu organizațiile

care reunesc salariați și angajatori, este indispensabil pentru depășirea provocărilor care apar în mod constant, precum schimbările structurii demografice sau lipsa de forță de muncă calificată;

38. propune să se lanseze o platformă la nivel european care să identifice problemele cu care se confruntă lucrătorii frontaliери și să formuleze recomandări în vederea rezolvării lor. Această platformă ar garanta schimbul de cunoștințe de specialitate și utilizarea posibilelor sinergii și ar stimula dialogul cu organismele politice și administrative responsabile;

39. propune să se elaboreze un compendiu al celor mai urgente obstacole și probleme legate de mobilitate și al posibilelor soluții, care să fie actualizat cu regularitate.

Bruxelles, 3 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Evaluarea impactului teritorial

(2013/C 280/04)

COMITETUL REGIUNILOR

- definește coeziunea teritorială ca un concept tridimensional de care autoritățile locale, regionale, naționale și europene trebuie să țină seama la punerea în aplicare a măsurilor în domeniul lor propriu de competențe; regretă faptul că documentul de lucru al Comisiei nu acoperă decât prima dintre aceste trei dimensiuni și se pronunță pentru includerea tuturor celor trei dimensiuni;
- propune ca în cadrul monitorizării continue a Strategiei Europa 2020 din perspectiva autorităților locale și regionale să se țină seama mai bine de efectele spațiale ale acestei strategii;
- nu este de acord cu poziția conform căreia evaluarea impactului teritorial ar trebui efectuată doar atunci când propunerea legislativă este orientată explicit către anumite teritorii sau există riscul să cauzeze efecte spațiale asimetrice puternice și consideră că niciun domeniu politic nu trebuie exclus a priori de la evaluarea impactului teritorial;
- solicită ca politicile sectoriale să fie examinate de la început cu privire la dimensiunea teritorială a măsurilor lor, care trebuie să fie considerată la fel de importantă ca și efectele lor economice, ecologice și sociale, și în special cu privire la efectele lor asupra diferitelor niveluri locale și regionale, inclusiv cu privire la interacțiunile dintre nivelurile teritoriale și consecințele financiare;
- face trimitere la recomandările Curții Europene de Conturi din anul 2010 privind implicarea activă a Comitetului Regiunilor în evaluarea impactului teritorial la nivel european și consideră că este necesară o cooperare strânsă între Direcția Generală responsabilă de politica regională, Centrul Comun de Cercetare, Programul ESPON și Comitetul Regiunilor, în vederea găsirii unor soluții pragmatice pentru evaluările impactului teritorial;
- pledează pentru o cooperare strânsă cu Comisia Europeană în ceea ce privește selectarea și efectuarea evaluărilor de impact teritoriale și se pronunță în favoarea unei strânse cooperări cu Parlamentul European și Consiliul, în vederea unei aplicări mai ample a principiului evaluării impactului teritorial în cadrul procedurii legislative;
- intenționează să elaboreze o strategie proprie privind evaluarea impactului teritorial, pentru a se institui astfel un cadru de acțiune pentru punerea în practică ulterioară a măsurilor propuse în acest aviz.

Raportor	dl Michael SCHNEIDER (DE-PPE), Secretar de stat, reprezentantul landului Saxonia-Anhalt pe lângă guvernul federal
Document de referință	Document de lucru al serviciilor Comisiei din 17 ianuarie 2013 Evaluarea impactului asupra autorităților locale și regionale: orientări practice pentru evaluarea impactului teritorial în cadrul sistemului Comisiei de evaluare a impactului SWD (2013) 3 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Aspecte generale

1. salută faptul că, la începutul lui 2013, Comisia Europeană a prezentat un document de lucru privind evaluarea impactului teritorial, care trasează orientări practice și metodologice cu privire la modul în care trebuie abordate aspectele cu relevanță teritorială în cadrul evaluării impactului în faza de elaborare a propunerilor Comisiei Europene;

2. salută, de asemenea, alte evoluții actuale, cum ar fi prezentarea Raportului ESPON pe tema „Evaluarea impactului teritorial al politicilor și directivelor UE” (decembrie 2012) sau înființarea recentă a unui departament pentru evaluarea impactului în cadrul Parlamentului European;

3. subliniază poziția exprimată în Agenda teritorială, conform căreia coordonarea strategiilor specifice diferitelor sectoare în vederea optimizării impactului teritorial și maximizării coerenței poate îmbunătăți considerabil rezultatele acestor strategii și contribui la evitarea efectelor negative ale măsurilor contrare la toate nivelurile teritoriale. Printr-o dezvoltare teritorială integrată se poate obține echilibrul optim între durabilitate, competitivitate și coeziune socială;

4. înțelege prin „evaluarea impactului teritorial” (EIT) un instrument pentru evaluarea efectelor spațiale ale unei inițiative politice sau ale unei propuneri legislative asupra autorităților locale și regionale ținând seama de obiectivele și politicile acestora în materie de dezvoltare teritorială. Prin evaluări ale impactului teritorial realizate timpuriu trebuie să se asigure implicarea nivelurilor local și regional, o dezvoltare teritorială neutră, bazată pe conectarea teritorială și orientată către punerea în practică și utilizarea eficientă a fondurilor. Competențele locale, regionale și naționale în materie de amenajarea teritoriului și de planificare a dezvoltării nu pot fi puse sub semnul întrebării în procesul respectiv;

5. reamintește că, în cele mai multe domenii, competențele sunt partajate între UE și statele membre, aplicându-se principiul subsidiarității. O evaluare a impactului teritorial poate constitui, în cadrul verificării subsidiarității, un argument pentru acțiunea la nivelul UE, atunci când demonstrează efecte pozitive în comparație cu acțiunea la nivelul statelor membre sau al regiunilor;

6. subliniază că evaluarea impactului teritorial poate fi potrivită și pentru indicarea potențialelor efecte negative ale propunerilor politice ale UE. Acest lucru este deosebit de

important din perspectiva respectării principiului proporționalității. Prin urmare, evaluarea impactului teritorial este și un instrument important pentru o mai bună legiferare;

7. atrage atenția că „evaluarea impactului teritorial” ar trebui să permită identificarea consecințelor pe termen scurt și a celor pe termen lung ale deciziilor planificate sau adoptate. Prin diferențierea instrumentelor relevante în funcție de clasificarea de mai sus, va fi posibilă stabilirea în mod mai eficient a domeniului și a intensității impactului;

8. consideră prin urmare că există o corelație strânsă între evaluarea impactului teritorial, evaluarea impactului general, precum și verificarea subsidiarității și proporționalității în etapa de pregătire a unor noi acte legislative la nivel european și evidențiază lucrările deja efectuate de Platforma de monitorizare a Strategiei Europa 2020 și de Rețeaua de monitorizare a subsidiarității;

9. ține seama de rezultatele consultării ⁽¹⁾ cu privire la documentul de lucru al Comisiei Europene, care a fost efectuată de Comitetul Regiunilor în februarie și martie 2013;

B. Evaluarea impactului teritorial ca element al coeziunii teritoriale

10. subliniază faptul că, în conformitate cu articolul 3 TUE coroborat cu articolele 174, 175 și 349 TFUE, toate domeniile politice trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor coeziunii teritoriale, precum și la consolidarea coeziunii economice și sociale și, prin urmare, este necesar să se verifice măsurile adoptate sub aspectul efectelor lor teritoriale și să se evalueze efectele lor asupra autorităților locale și regionale; în special, este necesar să se contribuie prin măsuri concrete și eficiente la reducerea diferențelor în gradul de dezvoltare al regiunilor și la compensarea handicapurilor geografice și demografice ale anumitor teritorii;

11. reiterează faptul că evaluările impactului propunerilor legislative ar trebui să examineze, după caz, dimensiunea teritorială (aspectele locale și regionale, consecințele financiare și administrative asupra autorităților naționale, regionale și locale) ale principalelor opțiuni politice analizate. Reamintește că aceasta este urmarea obligației prevăzute la articolul 5 din Protocolul 2 al TFUE „Proiectele de acte legislative au în vedere necesitatea de a proceda astfel încât orice obligație, financiară

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/news/Pages/Assessment-of-Territorial-Impacts.aspx>

sau administrativă, care revine [...] autorităților regionale sau locale [...] să fie cât mai redusă posibil și proporțională cu obiectivul urmărit”;

12. prin coeziune teritorială înțelege un concept tridimensional de care autoritățile locale, regionale, naționale și europene trebuie să țină seama la punerea în aplicare a măsurilor în domeniul lor propriu de competențe;

Coeziunea teritorială

- urmărește eliminarea diferențelor economice și sociale dintre regiuni prin acordarea de sprijin structural și exploatarea potențialului de dezvoltare existent la nivel regional (*echilibrare teritorială*);
- impune factorilor de decizie europeni sarcina să aleagă, în exercitarea competențelor lor cu relevanță teritorială, o abordare transsectorială și coerentă atât din punct de vedere orizontal, cât și vertical (*integrare teritorială*) și
- obligă actorii publici, privați și din cadrul societății civile să se constituie în rețele în vederea adoptării unor măsuri eficiente la fața locului (*guvernanță teritorială*);

13. regretă faptul că documentul de lucru al Comisiei privind evaluarea impactului teritorial nu acoperă decât prima dintre aceste trei dimensiuni și se pronunță pentru o evoluție corespunzătoare;

14. propune ca, în cadrul lucrărilor sale viitoare privind structura coeziunii teritoriale, Comisia să acorde o atenție sporită evaluării impactului teritorial. Aceasta ar putea contribui la promovarea unei înțelegeri comune a acestei tematici, la îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii de coeziune, la organizarea mai flexibilă a acestei politici, la armonizarea sa mai bună cu nivelul teritorial potrivit și la adaptarea sa la condițiile și necesitățile locale și regionale cu respectarea principiului subsidiarității;

15. consideră că documentul de lucru prezentat de Comisia Europeană furnizează o contribuție utilă la dezbaterile politice privind coeziunea teritorială în UE, întrucât încearcă să ilustreze, din punct de vedere cantitativ și calitativ, efectele teritoriale ale politicilor europene asupra autorităților locale/regionale. Coeziunea teritorială este strâns legată de structura dezvoltării teritoriale, a cărei interacțiune cu politicile sectoriale trebuie urmărită în continuare și sprijinită politic;

16. este de părere că documentul trebuie îmbunătățit în această privință pentru a stimula, de asemenea, dezbaterile din punct de vedere politic și pentru a evolua în direcția unui „cadru orientativ” pentru toate politicile sectoriale;

17. subliniază importanța evaluării impactului teritorial pentru efectele transfrontaliere ale politicilor UE la nivel local și regional. Coeziunea teritorială vizează și instituirea unor noi forme de parteneriat între actorii din sectorul public și privat și din cadrul societății civile, bazate pe cooperare și constituirea de rețele în contextul european. Dintre acestea face parte, în special, cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională. Grupările europene de cooperare teritorială (GECT) pot constitui, în acest context, laboratoare adecvate pentru măsurarea impactului teritorial transfrontalier;

C. Evaluarea impactului teritorial ca element component al dezvoltării teritoriale europene

18. face trimitere la discuțiile și deciziile relevante cu privire la Schema de dezvoltare a spațiului comunitar EUREK (1999), Agenda teritorială a UE, Carta de la Leipzig privind o dezvoltare urbană durabilă (mai 2007), care, prin recomandări pentru o politică de dezvoltare teritorială integrată, creează un cadru european pentru măsurile UE și ale statele membre, în vederea mobilizării potențialului regiunilor și orașelor pentru o creștere economică durabilă și crearea de noi locuri de muncă și a depășirii provocărilor care decurg din evoluția demografică, transformările structurale la nivel mondial și schimbările climatice;

19. salută faptul că președinția tripartită actuală lucrează la punerea în aplicare a „foii de parcurs” pentru aplicarea Agendei teritoriale, elaborate în cursul Președinției poloneze a UE (al doilea semestru 2011);

20. în ceea ce privește schema de dezvoltare a spațiului comunitar, consideră că aceasta trebuie actualizată, pentru a ține seama de condițiile teritoriale schimbate – în special în urma ultimelor extinderi și a crizei financiare, care are consecințe teritoriale importante, –și se pronunță pentru continuarea lucrărilor la „Agenda teritorială” în această direcție;

21. solicită Comisiei Europene să dezvolte documentul său de lucru privind evaluarea impactului teritorial în acest sens și să țină seama mai bine de aspectele dezvoltării teritoriale europene integrate;

D. Evaluarea impactului teritorial în cadrul Strategiei EUROPA 2020

22. este îngrijorat că în special Strategia Europa 2020 nu ține seama de particularitățile și de competențele orașelor și regiunilor din Europa, așa cum s-a constatat și în al 3-lea raport de monitorizare al Comitetului Regiunilor privind Strategia Europa 2020 din octombrie 2012 și consideră că diversitatea regională a UE reprezintă un potențial neexploatat, care face necesară introducerea unei dimensiuni transfrontaliere și teritoriale în elaborarea politicilor sub egida Strategiei Europei 2020;

23. consideră că o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii poate fi realizată doar atunci când măsurile politice țin seama într-o măsură mai amplă de potențialele de dezvoltare și de provocările teritoriale din Europa. Pentru a nu face aceleași greșeli ca Strategia de la Lisabona, Strategia Europa 2020 trebuie să acorde suficientă atenție dimensiunii teritoriale și potențialului acestora în vederea încurajării unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii;

24. propune ca în cadrul monitorizării continue a Strategiei Europa 2020 din perspectiva autorităților locale și regionale să se țină seama mai bine de efectele spațiale ale acestei strategii și să se utilizeze în acest scop într-o mai mare măsură elementele evaluării impactului teritorial. Această cerință a fost menționată și în multe contribuții ale consultării realizate;

25. subliniază faptul că guvernanța pe mai multe niveluri și parteneriatele reprezintă factori-cheie importanți pentru punerea în aplicare a coeziunii teritoriale și ar trebui să devină un punct focal pentru consolidarea abordării cu bază teritorială;

26. solicită Comisiei Europene să completeze documentul său de lucru privind evaluarea impactului teritorial în acest sens, incluzând dimensiunea Strategiei Europa 2020;

E. Evaluarea impactului teritorial ca instrument al unei coordonări îmbunătățite a politicilor sectoriale ale UE

27. subliniază necesitatea coordonării efectelor teritoriale ale politicilor sectoriale la nivelul UE și la nivelul statelor membre, dar și între UE și statele membre și este de părere că un obiectiv important al evaluării impactului teritorial trebuie să constea într-o mai bună coordonare a diferitelor politici UE în ceea ce privește efectele lor teritoriale, în special cele locale și regionale;

28. consideră că niciun domeniu politic nu trebuie exclus a priori de la evaluarea impactului teritorial. Efectele rezultate în urma acțiunilor propuse pot fi recunoscute abia după încheierea unei evaluări. Negarea existenței unor efecte teritoriale trebuie justificată și trebuie să aibă la bază o analiză adecvată a situației;

29. este de părere că în special în următoarele domenii politice cu o dimensiune spațială pronunțată trebuie realizate obligatoriu evaluări ale impactului teritorial: infrastructură, politica de coeziune, transporturi, energie și mediu, piața internă, piața forței de muncă și afaceri sociale, inovare, cercetare și dezvoltare, politica agricolă și politica în domeniul pescuitului, politica industrială și privind IMM-urile, educația, politici urbane și regionale, dezvoltarea rurală, serviciile de interes general, aprovizionarea cu apă și epurarea apei, promovarea culturii și promovarea turismului și toate politicile care au legătură cu efectele asupra anumitor tipuri de ținuturi;

30. solicită prin urmare ca politicile sectoriale să fie examinate de la început cu privire la dimensiunea teritorială a măsurilor lor, care trebuie să fie considerată la fel de importantă ca și efectele lor economice, ecologice și sociale, și în special cu privire la efectele lor asupra diferitelor niveluri locale și regionale, inclusiv cu privire la interacțiunile dintre nivelurile teritoriale și consecințele financiare;

31. subliniază rolul central pe care îl pot juca evaluările impactului teritorial pentru a o mai bună coordonare a politicilor sectoriale ale UE în vederea promovării coeziunii teritoriale și este de părere că nu este necesar un nou act legislativ al UE în acest sens, iar eforturile birocratice ar trebui menținute la un nivel cât mai scăzut cu putință. Mai mult, sprijină recomandarea din Agenda teritorială conform căreia trebuie să se realizeze o monitorizare și o evaluare îmbunătățite ale dezvoltării teritoriale și ale rezultatelor eforturilor depuse în vederea coeziunii teritoriale, garantându-se în același timp că nu crește sarcina administrativă impusă statelor membre. Practicile și cerințele existente ale UE în materie de evaluare și monitorizare, inclusiv cele referitoare la fondurile structurale și de coeziune și la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, ar trebui să includă considerații teritoriale pertinente ⁽²⁾;

32. sprijină în continuare realizarea sistematică de evaluări ex-post ale legislației UE ca instrument eficace al reglementării inteligente;

F. Metodologia evaluării impactului teritorial

33. consideră că metodele și instrumentele propuse pentru sprijinirea evaluării impactului teritorial (precum ESPON ARTS sau QUICKScan) sunt necesare pentru a putea evalua efectele cu relevanță spațială, pe care o anumită propunere le-ar putea avea asupra nivelului local și regional;

34. prin urmare, nu este de acord cu poziția conform căreia evaluarea impactului teritorial ar trebui efectuată doar atunci când propunerea legislativă este orientată explicit către anumite teritorii sau există riscul să cauzeze efecte spațiale asimetrice puternice („efect extrem”), așa cum se propune în documentul de lucru al Comisiei Europene. Dimpotrivă, doar evaluarea prealabilă a impactului teritorial va permite aprecierea adevăratei intensități a acestuia; de aceea, în conformitate cu principiul precauției, regula generală ar trebui să fie că orice inițiativă legislativă se evaluează întotdeauna, putând fi scutită de evaluare doar în mod excepțional și justificat, și nu invers;

35. consideră că, în special în domeniul datelor disponibile la nivel european, există încă deficite considerabile pentru nivelul local (NUTS III) și regional (NUTS II), care împiedică, de asemenea, utilizarea metodelor existente în mod eficient și ținând;

36. se așteaptă ca, în special în ceea ce privește dezbaterile pe tema „Dincolo de PIB”, să se dea noi impulsuri identificării unor indicatori suplimentari, pentru a se obține o imagine cuprinzătoare a bunăstării sociale și a efectelor teritoriale. Trebuie reamintit că există deja indicatori puși la dispoziție de Eurostat care permit măsurarea aspectelor sociale și de mediu;

37. propune ca experților și reprezentanților autorităților locale și regionale să li se ofere posibilitatea de a participa la atelierele planificate bazate pe procedura QUICKScan;

38. evidențiază rolul deosebit al Programului ESPON în intensificarea cercetării din întreaga UE în domeniul dezvoltării teritoriale și al stimulării schimbului de experiență în Uniunea Europeană și salută publicarea unui ghid privind evaluarea impactului teritorial, bazat pe enunțurile din documentul de lucru al Comisiei;

39. consideră că este necesar ca, pe lângă elaborarea metodelor de evaluare a impactului teritorial, să se ia și măsuri pentru formarea și perfecționarea profesională în acest domeniu a persoanelor implicate;

40. propune să se verifice, de exemplu după un an, dacă metodele și instrumentele evaluării impactului teritorial și-au demonstrat eficacitatea și dacă sunt necesare adaptări sau completări;

G. Viitoarea punere în aplicare a evaluării impactului teritorial la nivel european

41. face trimitere la recomandările Curții Europene de Conturi din anul 2010 privind implicarea activă a Comitetului

⁽²⁾ Punctul 49 din Agenda teritorială a Uniunii Europene 2020 – Spre o Europă inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, compusă din regiuni diverse, adoptată la reuniunea informală a miniștrilor responsabili de amenajarea teritoriului și dezvoltarea teritorială, desfășurată la 19 mai 2011, la Gödöllő, Ungaria

Regiunilor în evaluarea impactului teritorial la nivel european și la necesitatea garantării unei implicări sporite a EUROSTAT și a Centrului Comun de Cercetare în acest proces;

42. este de părere că o coordonare cuprinzătoare a evaluării impactului teritorial trebuie să aibă loc în interiorul Comisiei, pentru a permite astfel o mai bună luare în considerare a aspectelor teritoriale în cadrul evaluării generale a impactului și pentru a crea premisele unei cooperări durabile cu alte instituții;

43. este prin urmare de părere că un ghid cu caracter neobligatoriu privind efectuarea evaluărilor impactului teritorial – precum documentul de lucru prezentat de Comisie – nu este în niciun caz suficient pentru a îndeplini cerințele coeziunii teritoriale și ale evaluării impactului teritorial;

44. în acest context, consideră că este necesară o cooperare strânsă între Direcția Generală responsabilă de politica regională, Centrul Comun de Cercetare, Programul ESPON și Comitetul Regiunilor, în vederea găsirii unor soluții pragmatice pentru evaluările impactului teritorial;

45. consideră, de asemenea, necesar să se îmbine măsurile privind evaluarea impactului teritorial cu măsurile propuse de Comisie la sfârșitul lui 2012 pentru îmbunătățirea „Adecvării reglementărilor UE”⁽³⁾ și menționează în acest context avizul special al Comitetului Regiunilor pe această temă;

46. subliniază că evaluarea impactului teritorial joacă un rol important și la nivel național pentru a permite recunoașterea timpurie a efectelor teritoriale și luarea unor măsuri corespunzătoare;

47. subliniază de aceea obligația statelor membre, prevăzută în cadrul Agendei teritoriale, de a realiza ele însele pe scară mai largă evaluări ale impactului teritorial și să analizeze consecințele acestora pentru autoritățile locale și regionale și consideră util ca statele membre să facă în mod regulat schimburi de experiență, între ele și cu serviciile specializate ale instituțiilor Uniunii Europene, în legătură cu efectuarea unor astfel de evaluări ale impactului teritorial, pentru a garanta coerența metodologică și comparabilitatea studiilor;

48. încurajează Comisia să se bazeze pe colaborarea autorităților locale și regionale pentru a canaliza consultările părților interesate și afectate, valorificând experiența autorităților locale și regionale pentru a pune întrebările potrivite la momentul potrivit, precum și posibilitatea lor de a se adresa celor afectați în limba lor maternă, în măsura posibilului;

H. Propuneri privind utilizarea evaluărilor impactului teritorial în Uniunea Europeană

49. își reînnoiește solicitarea, prezentată deja în Avizul privind Cartea verde privind coeziunea teritorială, referitoare la elaborarea unei Cărți albe privind coeziunea teritorială, pentru a se defini mai clar conceptul de coeziune teritorială și obiectivele sale la nivelul UE. Documentul de lucru prezentat acum privind evaluarea impactului teritorial nu poate constitui un substitut în acest sens;

50. se pronunță în favoarea luării în considerare a unei evaluări a impactului teritorial în ceea ce privește efectele spațiale ale măsurilor propuse, nu doar în cazul propunerilor legislative ale Comisiei, ci al tuturor inițiativelor politice – deci și în cazul comunicărilor, cărților verzi și albe;

51. solicită viitoarelor președinții UE să acorde o atenție specială aspectelor teritoriale ale politicii de coeziune, rolului care revine abordării cu bază teritorială („place based approach”), precum și efectuării unor evaluări ale impactului teritorial;

52. propune să se dezbată regulat tema evaluării impactului teritorial în cadrul rețelei punctelor de contact pentru coeziunea teritorială („Network of Territorial Cohesion Contact Points”);

53. în continuare, propune să se utilizeze și evenimentul OPEN DAYS pentru o mai bună articulare a evaluărilor impactului teritorial la nivel național și european;

54. propune Comisiei Europene să încredințeze Direcției Generale Politică Regională și Urbană misiunea de a servi drept punct central de coordonare și de contact pentru evaluările impactului teritorial în cadrul Comisiei și să reprezinte aceste interese și în Comitetul de evaluare a impactului. Printre sarcinile acestui punct central ar trebui să se numere și verificarea necesității de a efectua evaluări ale impactului teritorial pentru programul de lucru și programul de evaluare a impactului al Comisiei, precum și inițierea unor evaluări ale impactului teritorial corespunzătoare (în cooperare cu Direcția Generală competentă în fiecare caz);

55. își exprimă disponibilitatea de a coopera strâns cu Comisia Europeană cu privire la alegerea și efectuarea evaluărilor impactului teritorial, așa cum se prevede deja în Protocolul de cooperare dintre cele două instituții, serviciile Comisiei putând solicita sprijinul Comitetului Regiunilor la elaborarea evaluărilor de impact;

56. propune Comisiei Europene să se ajungă la un acord privind o cooperare strânsă între partenerii deosebit de relevanți pentru evaluarea impactului teritorial (EUROSTAT, Centrul Comun de Cercetare, ESPON și Comitetul Regiunilor), prin care ar putea să se reglementeze și viitoarea împărțire a sarcinilor și a muncii în legătură cu efectuarea procedurilor respective;

57. solicită în acest context Comisiei Europene să raporteze cel mai târziu în viitorul raport privind coeziunea economică, socială și teritorială de la începutul lui 2014 cu privire la modul în care, prin utilizarea sistematică a evaluării impactului teritorial, se poate consolida coordonarea politicilor UE în vederea promovării coeziunii teritoriale și a unei mai bune luări în considerare a dimensiunii spațiale a politicilor UE;

58. solicită implicarea sistematică a experților și a reprezentanților autorităților locale și regionale în conceperea și realizarea evaluărilor impactului teritorial;

59. solicită realizarea unor programe de perfecționare profesională privind conceptul și utilizarea evaluărilor impactului teritorial și solicită Comisiei Europene să pună la dispoziție fondurile necesare în acest scop;

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/com_2013_en.pdf

60. solicită continuarea Programului ESPON și o concentrare sporită din partea instituțiilor europene pe domeniile de cercetare centrale, printre care se numără fără îndoială și perfecționarea modelelor de evaluare a impactului teritorial, precum și integrarea corespunzătoare a rezultatelor în cadrul politicilor existente și în curs de elaborare;

61. solicită Comisiei să informeze într-un capitol separat, în cadrul rapoartelor pe care le elaborează cu privire la realizarea evaluărilor impactului teritorial, despre implementarea și rezultatele evaluărilor impactului teritorial;

62. solicită extinderea evaluărilor impactului teritorial și la Strategia Europa 2020 și la propunerile privind semestrul european și își reiterează solicitarea privind includerea unui capitol privind dimensiunea regională a semestrului european în Analiza anuală a creșterii a Comisiei Europene;

63. solicită ca, pentru eliminarea efectelor asimetrice puse în lumină de evaluarea impactului teritorial, să se prevadă măsuri și proceduri adecvate, care să asigure implicarea părților interesate de la fața locului, și în special a autorităților locale și regionale;

I. Viitorul rol al Comitetului Regiunilor în cadrul evaluării impactului teritorial

64. subliniază faptul că principiile guvernanței pe mai multe niveluri și al parteneriatului reprezintă factori-cheie importanți pentru punerea în aplicare a coeziunii teritoriale și a unei abordări cu bază teritorială. Comitetul Regiunilor se va implica în continuare – așa cum se solicită și în cadrul consultării tuturor participanților – în aplicarea cuprinzătoare a acestor principii;

65. reafirmă rolul pe care îl poate juca în sprijinirea Comisiei Europene la evaluarea impactului și propune să se utilizeze acordurile convenite în acest sens în Protocolul comun privind cooperarea dintre Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor și pentru cooperarea în cadrul evaluării impactului teritorial;

66. propune instituirea unei cooperări durabile în acest domeniu, în special între Direcția Generală Politică Regională și Urbană, EUROSTAT, Centrul Comun de Cercetare, precum și Programul ESPON;

67. este interesat și de o cooperare strânsă cu Parlamentul European și Consiliul, în vederea unei aplicări mai ample a principiului evaluării impactului teritorial în cadrul procedurii legislative; invită în special Parlamentul European să însărcineze direcția sa de evaluare a impactului să se implice în analiza anticipativă a impactului în etapa prelegislativă. Semnalează că modificările pe care Parlamentul European sau Consiliul le pot introduce în propunerile legislative pot avea și ele un impact considerabil asupra autorităților locale și regionale, motiv pentru care ar trebui evaluat impactul lor teritorial. Aceasta ar permite o utilizare mai amplă și mai bună a evaluărilor de impact în cadrul procesului de luare a deciziilor;

68. este dispus să coopereze strâns cu privire la această temă și cu alți parteneri, cum ar fi asociațiile europene ale autorităților locale și regionale, precum și cu instituții de cercetare și organizațiile de specialitate;

69. solicită Comisiei Europene să adopte măsuri pentru îmbunătățirea cunoștințelor de care dispun reprezentanții autorităților locale și regionale cu privire la metodologiile și posibilitățile de utilizare a evaluărilor impactului teritorial, utilizând instrumente adecvate cum ar fi Convenția primarilor și Erasmus pentru primari, și este dispus să participe la aplicarea acestor măsuri;

70. consideră că este important ca, în cadrul monitorizării continue a Strategiei Europa 2020 din perspectiva autorităților locale și regionale, să se țină seama mai bine de efectele spațiale ale acestei strategii și propune, în acest context, elaborarea unui indicator privind progresele regionale, care să permită, pe baza statisticilor regionale, o analiză mai amănunțită a impactului teritorial al Strategiei Europa 2020; solicită, de asemenea, Comisiei Europene să utilizeze instrumentul evaluării impactului teritorial în special pentru evaluarea la jumătatea perioadei a Strategiei Europa 2020;

71. intenționează să elaboreze o strategie proprie privind evaluarea impactului teritorial (eventual ca parte componentă a unei strategii generale de evaluare a impactului și eventual cu luarea în considerare a rezultatelor disponibile ale evaluărilor strategice de mediu), pentru a se institui astfel un cadru de acțiune pentru punerea în practică ulterioară a măsurilor propuse în acest raport.

Bruxelles, 3 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Strategia de securitate cibernetică

(2013/C 280/05)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută Strategia de securitate cibernetică a Comisiei și Directiva privind securitatea rețelor și a informației (NIS) și sprijină obiectivul strategiei de a asigura un spațiu cibernetic deschis, sigur și securizat și de a face mediul online al UE cel mai sigur din lume;
- crede că este nevoie urgentă de un pachet care să reunească activitățile în desfășurare și cele propuse în acest domeniu și care va contribui la elaborarea unei viziuni coordonate și strategice pentru Europa. Salutăm acest pachet care asigură coordonarea, încurajează cooperarea, generează acțiuni clare și decisive, realizează un nivel comun de protecție cibernetică, îmbunătățește reziliența sistemelor și rețelor IT împotriva amenințărilor cibernetică noi și emergente și reduce fragmentarea în UE;
- recomandă publicarea de către Comisie a unui plan de acțiune, în care să se explice în ce fel se vor realiza obiectivele ambițioase prezentate în pachet. Planul de acțiune va necesita linii directoare privind evaluarea și analizarea efectelor strategiei, pentru a constata dacă are loc cooperarea și dacă se fac progrese;
- subliniază că noul pachet ar trebui să contribuie la îmbunătățirea prevenirii, detectării și răspunsului la incidentele cibernetică și să ducă la o mai bună împărtășire a informațiilor și coordonare între statele membre și Comisie împotriva incidentelor cibernetică majore. Pentru realizarea acestui lucru este necesar un parteneriat autentic care să includă statele membre, instituțiile UE, ALR, sectorul privat și societatea civilă.

Raportor	dl Robert BRIGHT (UK-PSE), membru al Consiliului municipal Newport
Document de referință	Comunicare comună „Strategia de securitate cibernetică a Uniunii Europene”
	[JOIN(2013) 1 final]
	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind măsuri de asigurare a unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a informației în Uniune
	[COM(2013) 48 final]

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Strategia de securitate cibernetică a Comisiei și Directiva privind securitatea rețelelor și a informației (NIS) și sprijină obiectivul strategiei de a asigura un spațiu cibernetic deschis, sigur și securizat și de a face mediul online al UE cel mai sigur din lume;

2. se așteaptă ca noul pachet de securitate cibernetică (inclusiv strategia și directiva) să „ridice ștacheta” și să contribuie la dezvoltarea standardelor de securitate cibernetică în UE, diminuând incertitudinea juridică, sporind încrederea în serviciile online, reducând costurile inutile și sarcinile administrative, sprijinind astfel piața unică digitală și obiectivele Strategiei Europa 2020;

3. crede că este nevoie urgentă de un pachet care să reunească activitățile în desfășurare și cele propuse în acest domeniu și care va contribui la elaborarea unei viziuni coordonate și strategice pentru Europa. Salutăm acest pachet care asigură coordonarea, încurajează cooperarea, generează acțiuni clare și decisive, realizează un nivel comun de protecție cibernetică, îmbunătățește reziliența sistemelor și rețelelor IT împotriva amenințărilor cibernetice noi și emergente și reduce fragmentarea în UE;

4. recomandă organizațiilor, inclusiv autorităților publice, să recunoască faptul că combaterea criminalității cibernetice este o luptă continuă și le solicită să trateze cu prioritate amenințările pe care le reprezintă perturbările și atacurile cibernetice prin identificarea punctelor vulnerabile și dezvoltarea capacităților organizaționale pentru gestionarea cazurilor de încălcare a legislației. Cum internetul este tot mai mult parte integrantă a vieții oamenilor, crește și se extinde în paralel și amenințarea pe care o reprezintă criminalitatea cibernetică. Aceasta, în toate formele sale, este o nouă amenințare sofisticată, în creștere rapidă, la adresa statelor membre, organizațiilor și cetățenilor UE în secolul XXI, o amenințare a cărei frecvență și complexitate cresc și care nu cunoaște granițe;

5. recunoaște progresele esențiale făcute de UE până în prezent în vederea unei mai bune protecții a cetățenilor în fața criminalității online, inclusiv propunerea legislativă privind atacurile împotriva sistemelor informatice și lansarea unei Alianțe mondiale împotriva abuzului sexual online asupra copiilor. Pachetul ar trebui să pornească de la măsurile anterioare, inclusiv cele identificate în Agenda digitală pentru Europa din 2010 ⁽¹⁾ și să stabilească o politică europeană de apărare cibernetică robustă. În acest sens, îi îndeamnă pe co-legislatorii care, în prezent, dezbate propunerea de directivă a Comisiei privind atacurile împotriva sistemelor informatice ⁽²⁾ să încheie rapid un acord privind această propunere;

6. susține ambiția strategiei care urmărește nu numai armonizarea capacităților statelor membre în domeniul securității cibernetice și reunirea diferitelor linii de acțiuni în desfășurare și propuse, în vederea stabilirii unor standarde comune și a unor condiții egale, ci și coordonarea și coerența a trei domenii politice: aplicarea legii, agenda digitală și politica de apărare, externă și de securitate, ale căror competențe au fost separate;

7. sugerează că pachetul ar putea beneficia de dovezi colectate de guvernele naționale și ar trebui să propună un set de standarde armonizate legate de securitatea rețelelor și a informației;

8. salută abordarea multipartită privind elaborarea de politici în cadrul acestui pachet. Pachetul recunoaște importanța cooperării public-private și a realizării unui parteneriat autentic cu alocarea resurselor adecvate. De asemenea, pachetul tinde spre completarea pieței unice digitale a UE, creând un mediu digital online sigur, securizat și prosper pentru întreprinderi, guverne și cetățeni;

⁽¹⁾ COM(2010) 245, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:RO:PDF>

⁽²⁾ COM(2010) 517 final, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0517:FIN:RO:PDF>

9. salută măsurile propuse în directivă, inclusiv recomandarea ca statele membre să adopte o strategie națională privind securitatea rețelor și a informației, să înființeze centre de răspuns la incidente de securitate cibernetică (CERT) care să colaboreze cu Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA), precum și instaurarea unui mecanism clar de cooperare între statele membre și Comisie, pentru a împărtăși alertele rapide privind incidente și riscuri prin intermediul unei infrastructuri securizate. Aceste măsuri, precum și abordarea privind reglementarea urmărită de directivă, ar trebui să contribuie în mare măsură la îmbunătățirea coerenței, stabilirea unui nivel minim comun de pregătire la nivel național și la promovarea apărării cibernetice în UE;

10. încurajează Parlamentul European și Consiliul să adopte rapid propunerea de directivă privind măsurile de asigurare a unui nivel comun ridicat de securitate a rețelor și a informației în Uniune;

11. sugerează că pachetul ar putea include și detaliile privind modul în care statele membre colectează și transmit datele cu privire la criminalitatea cibernetică, precum și de alte caracteristici privind implementarea măsurilor. Vor fi cruciale sistemele comune de raportare și claritatea cu privire la cerințele de notificare pentru a evita lipsa de certitudine și de coerență în ce privește modul în care o autoritate națională responsabilă de securitatea rețelor și a informației definește și analizează incidentele cibernetice care au un „impact semnificativ”. De asemenea, este imperativ ca la înființarea unei autorități naționale responsabile de securitatea rețelor și a informației să se aibă în vedere distribuirea competențelor în statele membre, în special în cele cu un caracter federal pronunțat sau cu structuri descentralizate;

12. prin urmare, își exprimă anumite preocupări legate de anumite aspecte de reglementare și juridice ale pachetului, în special cu privire la lipsa de claritate a definiției criteriilor care trebuie îndeplinite de un stat membru pentru a fi autorizat să participe la sistemul securizat de schimb de informații, la specificarea suplimentară a evenimentelor declanșatoare pentru alertele rapide și la definirea circumstanțelor în care operatorii de piață și administrațiile publice sunt obligate să notifice incidentele. Absența unor reguli clar stabilite referitoare la aceste aspecte împiedică certitudinea juridică;

13. își exprimă preocuparea față de faptul că directiva ar putea impune întreprinderilor și organismelor publice sarcini de reglementare inutile. Trebuie făcute toate eforturile pentru a evita dublarea regulilor și a asigura că orice reglementare suplimentară este în acord cu principiul proporționalității. Acest lucru poate fi deosebit de relevant pentru organizațiile care pot avea deja obligația de notificare, ceea ce corespunde în mare parte celor vizate în prezentul aviz;

14. recomandă publicarea de către Comisie a unui plan de acțiune, în care să se explice în ce fel se vor realiza obiectivele

ambicioase prezentate în pachet. Planul de acțiune va necesita linii directoare privind evaluarea și analizarea efectelor strategiei, pentru a constata dacă are loc cooperarea și dacă se fac progrese;

15. îndeamnă toate statele membre să elaboreze strategii naționale în domeniul securității cibernetice (până în 2012, doar 10 state membre au elaborat o strategie), care să completeze noua strategie UE. Este importantă complementaritatea între strategiile naționale și cea a UE, pentru a garanta coerența. De asemenea, este important ca acțiunile la nivelul UE să completeze structurile existente și cele mai bune practici din statele membre;

16. salută acțiunile viitoare ale Comisiei de dezvoltare a capacităților UE în domeniul securității cibernetice, inclusiv lansarea unui proiect-pilot de combatere a botneturilor și a malware-ului; angajamentul de consolidare a cooperării între CERT naționale, ENISA și noul centru pentru combaterea criminalității cibernetice; dezvoltarea unei rețele de centre naționale de excelență pentru combaterea criminalității cibernetice și lansarea unei platforme public-private pentru soluții NIS, în vederea stimulării adoptării unor soluții securizate TIC. Salută, de asemenea, intenția strategiei de a reuni toate părțile interesate pentru evaluarea progresului după 12 luni;

17. subliniază că o strategie de securitate cibernetică de succes se bazează pe cooperarea strânsă dintre autoritățile NIS competente și autoritățile de aplicare a legii. În acest sens, este deosebit de importantă notificarea sistematică a incidentelor suspectate a fi de natură criminală serioasă către autoritățile de aplicare a legii;

Implicarea la nivel local și regional

18. consideră că prioritățile menționate în pachet sunt echilibrate și adecvate. Prioritățile, cum ar fi protejarea drepturilor fundamentale, a datelor personale și a vieții private, o guvernare multilaterală eficientă și responsabilitate comună pentru asigurarea securității, sunt domenii în care orașele și regiunile ar trebui să joace un rol esențial în calitate de deținători ai informațiilor din sectorul public;

19. sugerează ca regiunile, alături de statele membre, să fie recunoscute ca promotoare ale unei strânse cooperări între utilizatori și producătorii de inovații în domeniul TIC în diferite medii guvernamentale și administrative, inclusiv securitatea cibernetică și protecția datelor;

20. subliniază că noul pachet ar trebui să contribuie la îmbunătățirea prevenirii, detectării și răspunsului la incidentele cibernetice și să ducă la o mai bună împărtășire a informațiilor și coordonare între statele membre și Comisie împotriva incidentelor cibernetice majore. Pentru realizarea acestui lucru este necesar un parteneriat autentic care să includă statele membre, instituțiile UE, ALR, sectorul privat și societatea civilă;

21. recunoaște că pentru combaterea amenințărilor cibernetice sunt necesare resurse mai multe, sporirea sensibilizării față de amenințarea pe care o reprezintă criminalitatea cibernetică și o securitate cibernetică eficientă și adecvată. În ceea ce privește guvernanta pe mai multe niveluri, o abordare fermă a securității cibernetice trebuie să ia în considerare ALR, care trebuie implicate pe deplin și în mod efectiv în guvernanta inițiativelor legate de TIC;

22. având în vedere faptul că perturbările de securitate sunt o amenințare la adresa serviciilor de utilitate, de exemplu, cele de furnizare a apei la nivel local, a energiei, și dat fiind faptul că acestea utilizează și dețin multe produse și servicii de informații digitale, crede că ALR au un rol esențial în combaterea criminalității cibernetice, punând laolaltă datele cibernetice și protejând securitatea datelor. O mare parte a responsabilității le revine ALR pentru ca acestea să furnizeze cetățenilor și comunităților, de exemplu, servicii digitale și să ofere cursuri de formare în domeniul NIS în școli. Guvernele, inclusiv cele de la nivel local și regional, sunt responsabile pentru salvagardarea accesului și deschiderii, respectarea și protejarea drepturilor fundamentale online și menținerea fiabilității și interoperabilității internetului;

23. pentru o mai bună legiferare, dat fiind că competențele ALR și rolul lor cheie în planificarea și implementarea oricăror măsuri în domeniul NIS (în special pentru aspectele legate de viața privată, protecția datelor și securitate cibernetică), sugerează ca aceste autorități să fie consultate în mod sistematic de instituțiile UE și de statele membre, atât la elaborarea, cât și la implementarea măsurilor destinate punerii în practică a Agendei digitale europene. Într-adevăr, este regretabil faptul că nu au fost luate în considerare punctele de vedere ale ALR în faza de pregătire a propunerii de directivă. CoR a precizat în mod clar că este pregătit să sprijine Comisia cu consultări prelegislative, așa cum este prevăzut în Protocolul de cooperare CoR-Comisie ⁽³⁾;

24. recomandă ca la articolul 14, punctul 1 din directivă să se includă măsurile aplicabile la nivel local și regional. Aceste măsuri pot include stabilirea unui proces de evaluare și de gestionare a riscului, de consolidarea securității informației, sporirea percepției față de aspectele legate de securitatea cibernetică și îmbunătățirea „alfabetizării digitale” și a competențelor în domeniu;

25. subliniază că la nivel subnațional ar trebui încurajate și dezvoltate parteneriatele între toți actorii relevanți pentru ca aceștia să colaboreze în acțiuni coordonate în scopul securității cibernetice, care apoi să fie incluse în acțiunile în scopul securității cibernetice de la nivel național și al UE, în vederea combaterii criminalității și minimizării efectelor sale cauzate de pierderi financiare directe sau de furtul de proprietate intelectuală, de întreruperea comunicării sau de prejudicierea datelor esențiale pentru desfășurarea activităților;

Subsidiaritate și proporționalitate

26. observă că, per ansamblu, cele două condiții de respectare a principiului subsidiarității, și anume necesitatea unei acțiuni din partea UE și valoarea adăugată a unei acțiuni la nivelul UE, sunt îndeplinite. Acțiunile propuse sunt necesare deoarece acestea implică aspecte transnaționale care nu pot fi reglementate în mod adecvat de statele membre și/sau de ALR, acționând individual. De asemenea, acțiunile propuse oferă mai degrabă beneficii clare în comparație cu acțiuni izolate la nivel național, regional sau local, deoarece, de exemplu, datele personale sunt transferate din ce în ce mai rapid dincolo de granițele naționale, atât interne, cât și externe. În plus, obligațiile de reglementare la nivelul UE vor contribui în mod clar prin stabilirea unor condiții de concurență echitabile și eliminarea lacunelor legislative;

27. salută angajamentul general al directivei față de principiul subsidiarității și proporționalității. Având în vedere aspectele transnaționale ale incidentelor și riscurilor în domeniul NIS, obiectivele prezentate în directivă pot fi realizate mai bine la nivelul UE, în conformitate cu principiul subsidiarității. Cercetările arată că cetățenii UE au încredere în instituții cum ar fi Comisia în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal ⁽⁴⁾. În principiu, directiva respectă și principiul proporționalității, garantând că directiva propusă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor respective. Există însă preocupări cu privire la respectarea principiului proporționalității și la structurile interne de guvernanta ale statelor membre ale UE, în sensul că directiva prevede pentru fiecare stat membru numai o singură autoritate competentă, respectiv o singură echipă națională CERT;

28. crede că, în timp ce temeiul juridic al pachetului este stipulat la articolele 26 și 114 TFUE, acțiunile propuse depășesc aceste articole, întrucât propunerea acoperă toate sistemele de informații ale administrațiilor publice, inclusiv sistemele interne de informare, cum ar fi internetul;

Carta drepturilor fundamentale

29. salută angajamentul directivei în favoarea respectării Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Normele, principiile și valorile pe care UE le promovează în afara spațiului cibernetic, ar trebui să se aplice și online. Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) ar trebui să răspundă necesităților tuturor membrilor societății, inclusiv ale celor expuși riscului de excludere socială. Toți utilizatorii de internet ar trebui să se poată aștepta la standarde minime pentru o gamă largă de cerințe, inclusiv fiabilitatea, securitatea, transparența, simplitatea, interoperabilitatea și reducerea riscului și a responsabilității. În interesul unei protecții efective a drepturilor fundamentale, a securității juridice și în sensul respectării rezervei de examinare parlamentară se propune o reglementare mai concretă privind forma materială și juridică a normelor de securitate a rețelelor și a informației în directivă. Aceasta ar trebui să

⁽³⁾ Protocolul de cooperare între Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor semnat la 16 februarie 2012, R/CdR 39/2012 pct. 7.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_359_en.pdf

cuprindă în special cerințele privind drepturile fundamentale și dreptul la protecția și securitatea datelor în contextul configurării securității rețelelor și informației;

30. subliniază că eforturile de a proteja și apăra cetățenii în mediul online trebuie să fie în echilibru cu drepturile, libertățile și principiile garantate prin cartă. Salută importanța acordată elaborării politicilor în domeniul cibernetic în acord cu valorile fundamentale ale UE După cum s-a subliniat în avizele precedente ⁽⁵⁾, va fi esențial să se garanteze că sunt îndeplinite toate cerințele de securitate la fiecare nivel, astfel încât să se asigure niveluri optime de respect pentru viața privată și protecția datelor cu caracter personal și să se prevină orice urmărire neautorizată a informațiilor și profilurilor personale;

31. subliniază că în ciuda faptului că operatorii privați sunt din ce în ce mai responsabili pentru infrastructurile critice și serviciile online și a necesității de a recunoaște rolul crucial al sectorului privat, statul trebuie, în cele din urmă, să-și asume responsabilitatea pentru păstrarea libertății și protejarea siguranței cetățenilor în mediul online;

Simplificare

32. observă că introducerea în întreaga Europă a principiului conform căruia detaliile personale și detaliile obiectelor trebuie înregistrate doar o singură dată, fără a fi necesar să se completeze în mod repetat formulare, va contribui în mod substanțial la eliminarea birocrăției inutile pentru public și la reducerea costurilor administrative. În acest context, trebuie vegheat la respectarea legislației în materie de protecție a datelor;

Formare

33. subliniază că pentru a avea capacități eficiente de apărare în spațiul cibernetic, este necesară formarea și perfecționarea personalului, inclusiv celui din cadrul ALR. Solicită organizarea de vaste acțiuni de formare pentru întregul personal, în special pentru personalul tehnic specializat, pentru personalul care lucrează în mod direct cu procedurile de securitate care implică diferite metodologii și pentru personalul implicat în general sau indirect în procesele de inovare și de modernizare cu privire la chestiuni legate de încredere și securitate. Formarea continuă este importantă pentru succesul e-Guvernării la nivel local, în timp ce ALR au un rol din ce în ce mai important în furnizarea de informații și consiliere cetățenilor cu privire la utilizarea adecvată a sistemelor și recunoașterea amenințărilor cibernetice ⁽⁶⁾;

34. subliniază că „implicarea nivelului de conducere” reprezintă un factor important al succesului. De aceea este

nevoie de o formare corespunzătoare a managementului și organelor de conducere, în vederea sensibilizării acestora și a creării unor condiții adecvate pentru realizarea unei culturi a securității la nivelul organizațiilor lor;

35. ia cunoștință de îmbunătățirile din domeniul educației și formării prin introducerea formării cu privire la NIS și prin organizarea unui campionat de securitate cibernetică în 2014. Ar trebui să se țină seama de evenimente existente deja în statele membre și să se încurajeze schimbul de bune practici. Salută ambiția strategiei de a introduce formare cu privire la NIS în școli; totuși, având în vedere că educația este un domeniu de competență al statelor membre, sugerează că realizarea acestui obiectiv până în 2014 va necesita resurse semnificative și planificare;

Sprrijinirea întreprinderilor, inovare și soluții tehnice

36. atrage atenția asupra faptului că asigurarea protecției vieții private depinde de anumiți factori, inclusiv de structura organismelor din sectorul public (aflate, în majoritate, la nivel local), de convergența legislației UE, de promovarea unei culturi inovatoare în rândul funcționarilor autorităților publice, inclusiv prin aplicarea unui cod deontologic comun, și în rândul cetățenilor, prin definirea drepturilor lor de consumatori digitali și sensibilizarea lor cu privire la acestea, precum și de gestionarea aplicațiilor bazate pe TIC;

37. reafirmă că viitoarele activități ar trebui să vizeze stimularea și încurajarea creării și aplicării de soluții tehnice pentru combaterea conținutului ilegal și a comportamentului dăunător din mediul online, precum și promovarea cooperării și schimburilor de bune practici între o gamă largă de factori interesați la nivel local, regional, european și internațional; În acest sens, sunt deosebit de importante serviciile de asistență telefonică pentru copii, părinți și îngrijitori, hotline-urile pentru notificarea abuzurilor, software care să permită identificarea mai facilă a conținutului abuziv și notificarea simplă și rapidă;

38. recomandă să se facă toate eforturile pentru creșterea procentului scăzut de întreprinderi din UE (26% până în ianuarie 2012) care au o politică de securitate TIC definită oficial ⁽⁷⁾. Trebuie încurajate întreprinderile de toate dimensiunile să investească în securitatea cibernetică, care poate fi utilizată ca un instrument de marketing pentru potențiali clienți și poate ameliora efectele dezastruoase ale criminalității cibernetice. Întreprinderile ar trebui să adopte o abordare cu orientare comercială și bazată pe tehnologie față de securitatea cibernetică, acordând prioritate activelor sau proceselor lor critice;

⁽⁵⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽⁶⁾ <http://www.enisa.europa.eu/publications/archive/scandinavian-approaches-survey>

⁽⁷⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/ICT_security_in_enterprises

Potențialul economic al TIC

39. subliniază că, având în vedere potențialul economic imens al TIC pentru economia europeană (în prezent, aproape 6% din PIB-ul UE ⁽⁸⁾), acum sunt necesare măsuri concrete de abordare a fenomenului în creștere de criminalitate informatică și de restabilire a încrederii cetățenilor și întreprinderilor în securitatea internetului (prin reducerea numărului utilizatorilor de internet din UE care sunt îngrijorați, de exemplu, din cauza securității plăților online ⁽⁹⁾);

40. susține că pentru a reduce fondurile imense pierdute din cauza criminalității cibernetice și pentru a spori încrederea consumatorilor, sunt necesare eforturi urgente de combatere a criminalității cibernetice la nivel local/regional, național și al UE;

41. sugerează că strategia ar profita de informații suplimentare referitoare la modul de protejare și dezvoltare a cloud computingului care are un enorm potențial economic. Creșterea rapidă în utilizarea aparatelor electronice mobile nu dă semne de încetinire. Raportul Gartner arată că până în 2016, cel puțin 50% din utilizatorii de e-mail din întreprinderi vor recurge la un telefon mobil ⁽¹⁰⁾. Trebuie examinate noile oportunități și probleme generate de aparatele electronice mobile și cloud computing. În plus, cloud computing-ul necesită o arhitectură adecvată pentru a atinge niveluri optime de securitate ⁽¹¹⁾. De fapt, Comitetul și-a exprimat preocuparea față de faptul că recenta Comunicare a Comisiei Europene privind cloud computing-ul nu analizează în detaliu legăturile dintre strategia propusă și alte aspecte, cum ar fi prelucrarea sigură a datelor, dreptul de autor, precum și dezvoltarea accesibilității și portabilității datelor ⁽¹²⁾;

Cooperarea internațională

42. având în vedere amenințarea globală, interconectată și transfrontalieră reprezentată de criminalitatea cibernetică, crede că este necesară încurajarea cooperării și dialogului internațional, dincolo de granițele UE, pentru a asigura o abordare cu adevărat globală, coordonată față de securitatea cibernetică. În acest sens, toate statele trebuie încurajate să adopte Convenția internațională privind criminalitatea cibernetică (Convenția de la Budapesta) ⁽¹³⁾. Este importantă și continuarea cooperării bilaterale, în special cu SUA, și a celei multilaterale cu o serie de organizații internaționale;

Legăturile cu programele de finanțare ale UE și cu cadrul bugetar

43. subliniază importanța îmbunătățirii coordonării între instrumentele de finanțare existente și viitoare, cum ar fi Orizont 2020, Cadrul european de cooperare și Fondul pentru securitate internă, pentru a adopta o abordare mai coordonată față de investițiile legate de spațiul cibernetic;

44. se întreabă dacă bugetul alocat, de 1,25 milioane de euro, va fi suficient pentru o infrastructură NIS robustă și adecvată și își exprimă dezamăgirea față de pachetul financiar redus pentru mecanismul Conectarea Europei prevăzut în acordul Consiliului încheiat la 8 februarie cu privire la cadru financiar multianual 2014-2020. este nevoie de un buget robust și extins pentru a asigura sprijin financiar pentru o infrastructură esențială în domeniul TIC, în vederea creării de legături între capacitățile NIS ale statelor membre, înlesnind astfel cooperarea în UE.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENT

Amendamentul 1

Considerentul (4)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Trebuie stabilit un mecanism de cooperare la nivelul Uniunii, care să permită schimbul de informații, precum și detectarea și răspunsul coordonate în ceea ce privește securitatea rețelelor și a informației (<i>network and information security</i> – NIS). Pentru ca acest mecanism să fie eficace și să includă toate statele membre, este esențial ca acestea să dispună de capacitățile minime necesare și de o strategie care să asigure un nivel ridicat de NIS pe teritoriul lor. Administrațiile publice și operatorii infrastructurilor critice de informație trebuie să fie supuși, de asemenea, unor cerințe minime de securitate, pentru a promova o cultură a gestionării riscurilor și a asigura raportarea celor mai grave incidente.	Trebuie stabilit un mecanism de cooperare la nivelul Uniunii, care să permită schimbul de informații, precum și detectarea și răspunsul coordonate în ceea ce privește securitatea rețelelor și a informației (<i>network and information security</i> – NIS). Pentru ca acest mecanism să fie eficace și să includă toate statele membre, este esențial ca acestea să dispună de capacitățile minime necesare și de o strategie care să asigure un nivel ridicat de NIS pe teritoriul lor. Administrațiile publice, inclusiv autoritățile locale și regionale , și operatorii infrastructurilor critice de informație trebuie să fie supuși, de asemenea, unor cerințe minime de securitate, pentru a promova o cultură a gestionării riscurilor și a asigura raportarea celor mai grave incidente.

⁽⁸⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-71_en.htm

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_390_en.pdf

⁽¹⁰⁾ <http://www.sophos.com/medialibrary/PDFs/other/SophosSecurityThreatReport2012.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.mcafee.com/hk/resources/reports/rp-sda-cyber-security.pdf>

⁽¹²⁾ CdR 1673/2012.

⁽¹³⁾ <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=185&CM=&DF=&CL=ENG>

Amendamentul 2

Considerentul (9)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Pentru a atinge și menține un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice, fiecare stat membru trebuie să aibă o strategie națională de securitate a rețelelor și a informației, care să definească obiectivele strategice și acțiunile concrete de politică ce trebuie puse în aplicare. Pentru a atinge niveluri ale capacității de răspuns care să permită o cooperare eficientă și eficientă la nivel național și al Uniunii în caz de incidente, trebuie elaborate la nivel național planuri de cooperare în domeniul securității rețelelor și informației, care să respecte cerințele esențiale.	Pentru a atinge și menține un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice, fiecare stat membru trebuie să aibă o strategie națională de securitate a rețelelor și a informației, care să definească obiectivele strategice și acțiunile concrete de politică ce trebuie puse în aplicare. Pentru a atinge niveluri ale capacității de răspuns care să permită o cooperare eficientă și eficientă la nivel național și al Uniunii în caz de incidente, trebuie elaborate la nivel național, cu implicarea deplină a autorităților locale și regionale , planuri de cooperare în domeniul securității rețelelor și informației, care să respecte cerințele esențiale.

Amendamentul 3

Considerentul (35)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Este deosebit de important ca, în cursul activităților sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și redactează acte delegate, Comisia trebuie să asigure transmiterea simultană, în timp util și în mod adecvat a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.	Este deosebit de important ca, în cursul activităților sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și redactează acte delegate, cu scopul de a completa sau modifica anumite elemente neesențiale ale actului de bază , Comisia trebuie să asigure transmiterea simultană, în timp util și în mod adecvat a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.

Amendamentul 4

Capitolul 4

Articolul 14 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Cerințe de securitate și notificarea incidentelor 1. Statele membre se asigură că administrațiile publice și operatorii de piață iau măsurile tehnice și organizatorice adecvate pentru a gestiona riscurile de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice aflate sub controlul lor și pe care le utilizează în activitățile lor. Ținând seama de cea mai avansată tehnologie, aceste măsuri trebuie să garanteze un nivel de securitate adecvat riscului existent. Trebuie luate, în special, măsuri pentru a preveni și a reduce la minimum impactul incidentelor care afectează rețeaua sau sistemul informatic utilizat pentru furnizarea serviciilor esențiale, asigurând astfel continuitatea serviciilor care se bazează pe rețeaua sau sistemul informatic respectiv.	Cerințe de securitate și notificarea incidentelor 1. Statele membre se asigură că administrațiile publice și operatorii de piață iau măsurile tehnice și organizatorice adecvate pentru a gestiona riscurile de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice aflate sub controlul lor și pe care le utilizează în activitățile lor. Aceste măsuri pot include, la nivel local și regional, stabilirea unui proces de evaluare și de gestionare a riscului, consolidarea securității informației, sporirea percepției față de aspectele legate de securitatea cibernetică și îmbunătățirea „alfabetizării digitale” și a competențelor în domeniu. Ținând seama de cea mai avansată tehnologie, aceste măsuri trebuie să garanteze un nivel de securitate adecvat riscului existent. Trebuie luate, în special, măsuri pentru a preveni și a reduce la minimum impactul incidentelor care afectează rețeaua sau sistemul informatic utilizat pentru furnizarea serviciilor esențiale, asigurând astfel continuitatea serviciilor care se bazează pe rețeaua sau sistemul informatic respectiv.

Expunere de motive

Este vital rolul pe care îl au ALR în lupta împotriva criminalității cibernetice, iar acesta trebuie recunoscut pe deplin.

Amendamentul 5

Capitolul 4

Articolul 16

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Standardizare	Standardizare
1. Pentru a asigura aplicarea convergentă a articolului 14 alineatul (1), statele membre încurajează utilizarea standardelor și/sau a specificațiilor relevante pentru securitatea rețelelor și a informației.	1. Pentru a asigura aplicarea convergentă a articolului 14 alineatul (1), statele membre încurajează utilizarea standardelor armonizate și/sau a specificațiilor relevante pentru securitatea rețelelor și a informației.
2. Comisia stabilește, prin acte de punere în aplicare, o listă a standardelor menționate la alineatul (1). Lista se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.	2. Comisia stabilește, prin acte de punere în aplicare, o listă a standardelor menționate la alineatul (1). Lista se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Expunere de motive

Comisia Europeană recunoaște faptul că aplicarea unor standarde divergente în diferite state membre este o mare provocare. De aceea, armonizarea standardelor este esențială pentru a asigura un nivel comun de securitate a rețelelor și a informației în UE.

Bruxelles, 3 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Orașe și comunități inteligente — Parteneriatul european pentru inovare

(2013/C 280/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că autoritățile locale nu sunt doar entitățile care fac posibilă activitatea industriei, fiindu-i în același timp și clienți, ci trebuie recunoscute în același timp pentru calitatea lor fundamentală de pionieri și inovatori;
- atrage totodată atenția asupra faptului că abordarea axată pe industrie, urmărită de Comisie, trebuie să se bazeze pe o necesitate a cetățenilor precis definită și demonstrată în mod concret. Autoritățile locale joacă un rol esențial în identificarea și evidențierea nevoilor și așteptărilor actorilor publici și privați locali (ca, de exemplu, mediul economic, mediul academic, societatea civilă și populația locală). Această legătură fundamentală cuprinde, între altele, audieri și mecanisme eficiente pentru participarea la nivel local; ea ar trebui să ocupe un rol central în cadrul lucrărilor;
- consideră că este de datoria Comisiei să specifice criteriile pentru definirea și selecționarea soluțiilor inovatoare și revoluționare. Comisia trebuie să asigure condițiile necesare pentru ca respectivele proceduri să fie transparente și deschise, cuplându-le de preferință cu o procedură concretă de achiziții publice, și să ia măsurile necesare pentru a se pune la dispoziție fonduri suficiente;
- recomandă Comisiei elaborarea unui ghid clar care să cuprindă toate programele și inițiativele europene care permit finanțarea unor proiecte inovatoare care pot fi elaborate în cadrul OCI. Ghidul ar trebui să conțină referiri la „Green Digital Charter”, Convenția primarilor, CIVITAS, Concerto etc, un astfel de ghid putând fi de mare ajutor pentru autoritățile locale și industrie, întrucât ar conține informații despre toate programele dedicate orașelor și comunităților inteligente;
- subliniază în mod special faptul că dezvoltarea de rețele inteligente va constitui o parte centrală a activităților din cadrul parteneriatelor OCI.

Raportor

dl Ilmar REEPALU (SE-PSE), membru al Consiliului municipal din Malmö

Document de referință

Comunicarea Comisiei „Parteneriatul european pentru inovare privind orașele și comunitățile inteligente”

C(2012) 4701 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE**COMITETUL REGIUNILOR****Observații generale**

1. ia notă de faptul că, prin comunicarea sa „Parteneriatul european pentru inovare privind orașele și comunitățile inteligente”, Comisia ia inițiativa în favoarea unui parteneriat european pentru inovare în vederea utilizării în comun a resurselor, în scopul elaborării și difuzării în spațiul urban a unor soluții tehnice inovatoare, bazate pe tehnologii integrate din domeniul energiei, transporturilor, informației și comunicațiilor;

2. împărtășește opinia Comisiei, conform căreia una din cele mai mari provocări cu care se confruntă UE constă în transformarea orașelor europene în spații de viață inteligente și durabile, dintr-un triplu punct de vedere, social, economic și de mediu; a subliniat deja în repetate rânduri importanța unor măsuri și modificări efective pentru sprijinirea și promovarea eforturilor pentru crearea unei societăți durabile, ceea ce va duce la o îmbunătățire a mediului în orașe, a sănătății publice și, în definitiv, a bunăstării sociale; subliniază în același timp că orașele dispun de legături strânse de ordin economic, social și de mediu cu zonele lor limitrofe și cu spațiul rural, legături importante pentru dezvoltarea echilibrată și durabilă atât a centrelor urbane, cât și a zonelor rurale, dat fiind că zonele rurale sunt afectate de poluare prin emisiile poluante din atmosfera și din apa orașelor;

3. salută inițiativa Comisiei în vederea realizării unui parteneriat pentru inovare. Este îmbucurător faptul că, prin această inițiativă, Comisia scoate în evidență și recunoaște rolul deosebit al orașelor și autorităților locale pentru întreaga activitate a Uniunii în domeniul creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Trebuie subliniat că, în multe cazuri, orașele ocupă o poziție de frunte în ce privește promovarea unei societăți durabile pe termen lung. Această evoluție pozitivă și obiectivele ambițioase ale orașelor ar trebui sprijinite și promovate de UE în cadrul activității sale;

4. consideră că aplicarea principiului integrării sistemelor și al interoperabilității reprezintă o condiție necesară pentru crearea orașelor inteligente; salută, prin urmare, conceptul propus de Comisie privind soluțiile integrate și este convins că astfel de soluții integrate oferă o valoare adăugată considerabilă prin comparație cu abordările specifice unui sector. În alte contexte, inițiativele și soluțiile specifice unui sector pot însă oferi măsuri și soluții complementare eficace;

5. subliniază că cele trei domenii tehnologice din cadrul Parteneriatului european pentru inovare privind orașele și comunitățile inteligente (OCI) pot avea o pondere și o importanță

diferită, în funcție de gradul în care proiectele conțin soluții sistemice inovatoare pentru necesitățile identificate; consideră, în altă ordine de idei, că și alte domenii care contribuie la dezvoltarea urbană durabilă (de exemplu, apele și deșeurile, aerul, planificarea strategică și inovațiile în materie de servicii, care încurajează cetățenii să conceapă și să utilizeze soluții noi) trebuie să contribuie la rândul lor la elaborarea și punerea în practică a proiectelor și a soluțiilor, dacă aportul lor reprezintă, din punctul de vedere al creșterii, o valoare adăugată;

6. constată că propunerea Comisiei prevede ca parteneriatul să fie condus de întreprinderi, în cooperare cu orașele. Inițiativa are ca scop facilitarea intrării pe piață a unor soluții revoluționare și inovatoare, care se bazează pe integrarea tehnologiilor în materie de energie și transport și care se sprijină pe tehnologiile informației și comunicațiilor;

7. subliniază, în acest context, rolul central și deseori determinant pe care îl joacă autoritățile locale pentru continuarea lucrărilor. În cadrul strategiilor și proiectelor elaborate și adoptate sub egida parteneriatului OCI (de exemplu, planuri strategice de punere în practică), autorităților locale – fie că acestea acționează individual sau în asociații, indiferent de cât de populate sunt localitățile respective – trebuie să le revină un rol central și conducător în orice decizie care implică resurse publice locale;

8. subliniază că autoritățile locale nu sunt doar entitățile care fac posibilă activitatea industriei, fiindu-i în același timp și clienți, ci trebuie recunoscute în același timp pentru calitatea lor fundamentală de pionieri și inovatori;

9. atrage totodată atenția asupra faptului că abordarea axată pe industrie, urmărită de Comisie, trebuie să se bazeze pe o necesitate a cetățenilor precis definită și demonstrată în mod concret. Autoritățile locale reprezintă nivelul cel mai apropiat de cetățean, jucând astfel un rol esențial pentru identificarea și formularea cererii și necesităților actorilor publici și privați de la fața locului (de exemplu, în domeniul economic, științific, al societății civile și al populației locale). Această legătură fundamentală cuprinde, între altele, audieri și mecanisme eficiente pentru participarea la nivel local; ea ar trebui să ocupe un rol central în cadrul lucrărilor. Astfel sunt elaborate soluții care se bazează pe cererea unică și concretă a autorităților locale, actorilor și cetățenilor și care, prin comparație cu soluțiile specifice fiecărui sector – uneori suboptimale – oferă o certă valoare adăugată;

10. salută obiectivul pe termen lung al inițiativei OCI, urmărit de Comisie, de a propune și disemina, până în 2020, cel puțin 20 de soluții inovatoare și revoluționare care integrează tehnologia energiei, a transporturilor și TIC; subliniază,

în acest context, că este deosebit de important să fie create condiții adecvate pentru ca soluțiile inovatoare să poată fi reproduse, adaptate și utilizate în multe orașe ale UE; salută faptul că Comisia menționează necesitatea unor măsuri care să intervină la nivelul cererii (de exemplu, prin elaborarea unor noi modele de întreprindere. În acest scop, Comitetul îndeamnă Comisia să solicite ca printre criteriile de selectare a proiectelor să figureze dovada că propunerea implică o legătură strânsă între soluțiile inovatoare și revoluționare și punerea în practică și diseminarea rezultatelor, în vederea aplicării lor în regiuni și localități din diverse zone ale Europei. Proiectele ar trebui să acorde prioritate sinergiilor profitabile, bazate pe interconexiunile dintre actori și pe instrumentele de dezvoltare și finanțare. În același timp, orașelor trebuie să li se înlesnească sarcina de a-și reduce impactul asupra mediului, prin dezvoltarea unor soluții care, prin utilizarea intensivă a TIC, să ducă la îmbunătățirea eficienței energetice a orașului, să promoveze utilizarea energiilor regenerabile și să faciliteze mobilitatea, reducând în mod considerabil emisiile de CO₂ și de alte gaze poluante, în cadrul unui model urban durabil;

11. în afară de implicarea și consultarea cetățenilor, un factor esențial pentru succesul OCI îl reprezintă inițierea unor acorduri autentice de planificare comunitară, astfel încât deciziile să fie luate împreună cu autoritățile locale, implicând toate agențiile naționale sau regionale din domeniu, din sectorul de voluntariat și din întreprinderile care operează în zonă (cu sublinierea rolului fundamental pe care îl joacă întreprinderile de servicii energetice - ISE), dacă sunt direct afectate de scopurile OCI;

12. consideră că este de datoria Comisiei să specifice criteriile pentru definirea și selecționarea soluțiilor inovatoare și revoluționare. Comisia trebuie să asigure condițiile necesare pentru ca respectivele proceduri să fie transparente și deschise, cuplându-le de preferință cu o procedură concretă de achiziții publice. Și în acest caz trebuie să fie prevăzute mijloace suficiente;

13. atrage atenția asupra structurilor urbane diferite din UE. În multe regiuni domină o structură urbană policentrică, în altele însă domină un oraș mare în detrimentul multor orașe mai mici din împrejurimi. Independent de mărimea sa, orașul este punctul central, de exemplu, în materie de prestare de servicii pentru sectorul public și privat, de elaborare a cunoștințelor, de inovare și antreprenoriat la nivel local și regional. În mod excepțional, există situații regionale care prezintă dezechilibre demografice și teritoriale profunde, unde nu se poate vorbi de o rețea de orașe propriu-zisă. În aceste cazuri pot exista structuri locale care cuprind diverse comunități, care ar putea fi integrate în cadrul OCI;

14. constată că, indiferent de mărimea lor, orașele se confruntă cu aceleași provocări în efortul lor de creare a unor spații durabile, presupunând aceleași soluții tehnice; este de părere că parteneriatul OCI ar trebui să țină seama de acest aspect și că trebuie dezvoltate soluții inovatoare capabile să creeze sinergii economice, cu un efect palpabil asupra orașelor și locuitorilor acestora;

15. dorește să reamintească faptul că includerea sintagmei „și comunități” în denumirea OCI urmărește în mod precis să

evidențieze caracterul fluid al noțiunii de orașe sau zone urbane în Europa. Există numeroase cazuri, într-un număr semnificativ de state membre, în care unele autorități locale nu administrează un anumit oraș, ci sunt concepute la dimensiuni mult mai mari și înzestrate cu resurse și capacități mult mai semnificative decât alte municipalități care administrează ceea ce în mod obișnuit sunt considerate orașe, în sensul juridic sau geografic. De asemenea, în multe cazuri, mai multe grupuri de autorități locale pot să-și reunească resursele la o scară și într-o varietate care le conferă o pondere mai mare decât cea a orașelor. În acest tip de cazuri, ca și în cazul zonelor metropolitane sau al aglomerațiilor urbane, rolul autorităților regionale în coordonarea și impulsivarea politicilor integrate se poate dovedi hotărâtor;

Punerea în practică a parteneriatului pentru inovare „Orașe și comunități inteligente”

16. salută faptul că cel de-al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare a prevăzut pentru 2013 și resurse pentru proiecte care corespund parteneriatului pentru inovare „Orașe și comunități inteligente”;

17. consideră că este esențial ca, la nivelul UE, să se prevadă suficiente mijloace în cadrul noului program Orizont 2020 pentru ca inițiativa OCI să poată contribui la obiectivele prevăzute de Comisie;

18. subliniază că punerea în aplicare a inițiativei OCI nu trebuie să ducă la reducerea finanțării prin alte programe în curs de desfășurare, cu care autoritățile locale sunt sprijinite în eforturile lor de promovare a orașelor și comunităților inteligente, în special datorită faptului că aceste programe și-au dovedit utilitatea la nivel local. În plus, Comisia ar trebui să definească domeniile tematice și fondurile alocate în cadrul programului Orizont 2020;

19. constată că politica regională și fondurile structurale au avut un efect pozitiv asupra punerii în aplicare a strategiilor de promovare a orașelor inteligente și subliniază că ele ar putea juca un rol important pentru dezvoltarea în continuare a inițiativei OCI. Propunerea de revizuire a politicii de coeziune începând cu 2014 conține o dimensiune urbană evidentă, între altele prin punerea la dispoziție a unor mijloace pentru dezvoltarea urbană durabilă în cadrul fondurilor regionale. Modul în care vor putea contribui aceste mijloace la realizarea unor orașe inteligente trebuie să fie clarificat, pentru a se crea în acest fel sinergiile necesare în cadrul unei abordări globale cu privire la dezvoltarea urbană, care să aibă în vedere și zonele rurale înconjurătoare;

20. recomandă Comisiei elaborarea unui ghid clar care să cuprindă toate programele și inițiativele europene care permit finanțarea unor proiecte inovatoare care pot fi elaborate în cadrul OCI. Ghidul ar trebui să conțină referiri la Green Digital Charter, Convenția primarilor, CIVITAS, Concerto, etc. Un astfel de ghid ar fi de mare ajutor pentru autoritățile locale și industrie, întrucât ar conține informații despre toate programele dedicate orașelor și comunităților inteligente. El ar putea fi pus la dispoziție, de exemplu, pe site-ul internet al platformei părților interesate;

21. subliniază importanța unei abordări globale privind sprijinul financiar al UE pentru OCI și alte surse de finanțare, cum ar fi în special fondurile structurale pentru investiții, mecanismul Conectarea Europei și LIFE 2014-2020, astfel încât să existe o continuitate clară a sprijinului pentru dezvoltarea OCI, evitându-se incoerențele, suprapunerile și duplicările inutile;

22. salută recomandarea Comisiei adresată statelor membre de a pune la dispoziție mijloace financiare pentru promovarea măsurilor și diseminarea soluțiilor inovatoare în cadrul OCI;

23. constată că proiectele emblematică – parte centrală a inițiativei OCI – reprezintă parteneriate strategice între întreprinderile inovatoare aparținând celor trei sectoare, pe de o parte, și factorii de decizie și autoritățile de la nivel local, pe de altă parte;

24. atrage atenția, în acest context, asupra diferențelor de rol și de perspectivă între industrie și oraș. O sarcină importantă ce îi revine industriei constă în dezvoltarea specificațiilor și soluțiilor tehnice care pot fi preluate și diseminate în multe orașe. Colectivitățile locale și locuitorii orașelor răspund în primul rând de identificarea și comunicarea necesităților concrete de la fața locului, pentru care urmează să fie găsite soluții tehnice corespunzătoare. Prin urmare, este important ca proiectele să fie elaborate și coordonate pe baza necesităților și a cererii, având în vedere valoarea adăugată din punct de vedere tehnologic și al inovației;

25. consideră că proiectele emblematică constituie elementul esențial al parteneriatelor OCI. Întrucât autoritățile locale sunt cel mai în măsură să aprecieze necesitatea unor soluții durabile, lor trebuie să le revină un rol central și conducător în cadrul consorțiilor și al proiectelor emblematică. Comunicarea Comisiei nu insistă asupra acestui aspect, fapt ce necesită clarificări în cadrul lucrărilor ulterioare;

26. consideră, de asemenea, că este nevoie de o definire clară a rolului care le revine altor actori în cadrul consorțiilor și proiectelor, pentru a se crea condiții bune și un echilibru în cadrul parteneriatelor. Forma proiectelor emblematică și a consorțiilor ar trebui stabilită în cadrul procedurilor de achiziții publice, pentru a se defini în mod clar tipul consorțiilor și rolul diferiților actori la dezvoltarea proiectelor și pentru a se îmbunătăți transparența condițiilor-cadru de desfășurare a parteneriatelor OCI;

27. ia la cunoștință faptul că Comisia se declară deschisă la o viitoare reglementare în acest domeniu, pentru a facilita utilizarea comercială a soluțiilor viitoare. Comitetul Regiunilor nu dorește să excludă astfel de măsuri, dar consideră că este important ca o eventuală reglementare să țină seama cu scrupulozitatea cuvenită de principiile proporționalității și subsidiarității și de necesitatea unor soluții adaptate condițiilor locale și care pleacă de la situația de la fața locului;

28. consideră, prin urmare, că Comisia ar trebui să definească în mod clar în ce vor consta eventualele reglementări viitoare și să dea exemple de astfel de reglementări sau de domenii; pentru părțile interesate din cadrul consorțiilor și proiectelor, aceasta ar fi o informație prețioasă;

29. consideră că este importantă stabilirea unor indicatori pertinenti pentru activitățile desfășurate în cadrul fiecărui proiect, indicatori care să se refere la prioritățile UE și la principalele provocări din domeniile energiei, transporturilor și tehnologiilor informației și comunicațiilor, cum ar fi performanțele de mediu, eficiența energetică a orașelor, cota-parte a surselor de energie regenerabilă la consumul global de energie, utilizarea în comun a infrastructurii, etc.;

30. reamintește că fiecare oraș oferă alte premise și subliniază de aceea cât de important este ca autoritățile locale să poată adapta indicatorii la situația de la fața locului. Nivelul exact al ambiției pentru fiecare indicator ar trebui stabilit de autoritățile locale în colaborare cu consorțiile industriale. În același timp, indicatorii trebuie să ofere un cadru de orientare pentru industrie, cu includerea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), astfel încât ei să contribuie la realizarea obiectivelor generale și să răspundă la provocările majore la nivelul UE. În orice caz, obiectivele se vor încadra în strategia „triplu 20”, definită de Uniunea Europeană pentru orizontul anului 2020;

31. recomandă Comisiei să ofere finanțare activităților de cercetare și dezvoltare necesare în Europa în domeniile ecosistemelor regionale inovatoare. În domeniul orașelor inteligente este nevoie de experimente care să armonizeze caracteristicile materiale și funcționale ale clădirilor și ale întregii infrastructuri cu diferitele tipuri de dezvoltare și de servicii pe care administrația municipală și alți operatori le concep și le mențin. Această modelare regională asistată de TIC oferă un punct de plecare viabil pentru analizele ciclurilor de viață din economia municipală, pentru dezvoltarea de activități de afaceri axate pe utilizator, pentru inițiative civice și pentru procesul decizional;

32. salută intenția Comisiei de a crea un sistem de monitorizare bazat pe metodele existente, cum ar fi cele utilizate în cadrul Convenției primarilor și „Green Digital Charter”. Trebuie menționat și faptul că obiectivele de la nivelul UE sunt obiective minime; orașele ar trebui încurajate să-și definească obiective mai ambițioase și să joace un rol de model în acest domeniu;

33. salută apelul lansat de Comisie în favoarea schimburilor de experiență și a diseminării de bune practici la nivel mondial. Prezentarea la nivel mondial a unor exemple europene concrete, încununate de succes, vine în sprijinul industriei europene. În acest fel se dă un alt impuls punerii în practică a Strategiei Europa 2020. Obiectivele privind cooperarea internațională în cadrul OCI ar trebui sprijinite prin mijloace specifice;

34. constată că Comisia menționează o serie de subiecte transversale, care ar putea fi tematizate în cadrul proiectelor, cum ar fi clădirile inteligente, sistemele de alimentare și de

cerere inteligente, mobilitatea urbană durabilă, informatica verde. Comitetul Regiunilor consideră aceste subiecte drept relevante, dar menționează că lista nu este exhaustivă și că ar trebui să existe posibilitatea de a se adăuga alte subiecte cu relevanță în domeniu. Astfel, tehnologiile informației și comunicațiilor ar trebui scoase în evidență ca premisă fundamentală pentru dezvoltarea unor servicii electronice ieftine și ușor de folosit în toate domeniile cuprinse de inițiativă. În completarea listei de subiecte pentru proiecte, este important să se menționeze și coordonarea corespunzătoare dintre gestionarea energiei și gestionarea deșeurilor;

35. subliniază în mod special faptul că dezvoltarea de rețele inteligente va constitui o parte centrală a activităților din cadrul parteneriatelor OCI; reamintește, în acest context, recent adoptatul aviz pe tema „Energia din surse regenerabile: o prezență majoră pe piața energetică europeană” și subliniază încă o dată importanța majoră a dezvoltării de rețele inteligente;

36. atrage încă o dată atenția asupra provocării majore pe care o reprezintă faptul că rețelele de energie sunt alimentate cu energie din surse regenerabile, în ciuda faptului că aceste rețele nu au fost concepute pentru o astfel de alimentare. Ampla utilizare a energiei din surse regenerabile necesită investiții în modernizarea rețelilor; starea lor actuală limitează dezvoltarea resurselor de energie regenerabilă. În acest context, dezvoltării rețelilor inteligente le revine un rol important;

37. atrage atenția asupra unui alt domeniu care ar putea profita de valoarea adăugată considerabilă pe care o reprezintă rețelele inteligente, și anume stocarea excedentului de energie, care ar putea contribui la echilibrarea cererii și ofertei de energie. Rețelele inteligente și aplicațiile tehnice adiacente care permit echilibrarea fluctuațiilor de producție și consum de energie și un flux de energie mai constant ar constitui un progres economic enorm, cu reducerea costurilor atât pentru producători, cât și pentru consumatori, și ar contribui astfel la dezvoltarea unor structuri urbane inteligente;

38. subliniază în același timp că simpla creare a unor sisteme și aplicații tehnice nu duce la crearea unor orașe durabile și inteligente. Dezvoltarea tehnică trebuie însoțită de măsuri care să influențeze modelul de consum al cetățenilor și al întreprinderilor;

39. semnalează că multe orașe europene dispun de o rețea urbană cu mari asimetrii sub aspectul eficienței energetice. Dezvoltarea unor împrejurimi urbane durabile presupune un efort special de reabilitare a clădirilor, cu ajutorul instrumentelor financiare corespunzătoare și cu accent special pe energiile din surse regenerabile;

Guvernanța parteneriatului pentru inovare „Orașe și comunități inteligente”

40. consideră că, dacă se dorește ca parteneriatul OCI să fie încununat de succes, trebuie să se prevadă un mod de

guvernanță eficient și corespunzător, dar totodată simplu și transparent; regretă că Comisia nu scoate în evidență rolul esențial care le revine autorităților locale, indiferent de cât de populate sunt localitățile lor, cu privire la guvernanța inițiativei. Autoritățile locale trebuie să dispună de posibilități palpabile de influențare și participare la toate nivelurile de gestionare: în cadrul grupului la nivel înalt și în cadrul Platformei părților interesate, dar mai ales în toate grupurile de lucru care urmează să fie create;

41. consideră că este de datoria Comisiei să stabilească baza și procedura de numire a membrilor grupului de la nivel înalt. Ar trebui garantat că autoritățile locale să fie reprezentate corespunzător în cadrul grupurilor de la nivel înalt;

42. de asemenea, consideră că este important ca autoritățile locale să dispună de posibilitatea de a fi amplu reprezentate la nivelul diferitelor grupuri de lucru ale platformei părților interesate (de exemplu, în grupul „Foaie de parcurs”), pentru a garanta că perspectiva locală va fi luată în considerare într-o manieră corespunzătoare;

43. se pronunță în favoarea unui angajament puternic al autorităților locale în cadrul guvernanței. Astfel se poate garanta că vor fi realizate acele proiecte și soluții de care orașele și cetățenii acestora au realmente nevoie. După cum s-a menționat anterior, autoritățile locale sunt cel mai în măsură să cunoască necesitățile locuitorilor și propriile sisteme complexe pe care le reprezintă orașele – fără aceste cunoștințe și fără acele competențe fundamentale pentru guvernanță, nu pot fi găsite decât soluții suboptimale;

44. pleacă de la premisa că structura de guvernanță conține un mecanism de control și de monitorizare care garantează că resursele financiare disponibile sunt utilizate în mod eficient și în conformitate cu obiectivele parteneriatului OCI. Mecanismul de control și de monitorizare trebuie să fie transparent și cunoscut tuturor părților implicate;

45. consideră indispensabil ca toate informațiile pertinente cu privire la inițiativă să fie comunicate într-un mod eficient și puse la dispoziția tuturor părților implicate, pentru a permite ca ideile de proiect inovatoare să fie grupate și dezvoltate în continuare, formând fundamentul viitoarelor proiecte. Desigur, Comisia joacă un rol important în acest sens, dar și impulsurile care provin de la autoritățile locale sunt importante, acestea din urmă cunoscând cel mai bine economia și industria de la fața locului. Și diferitelor tipuri de rețele la nivel european, național, regional și local le revine un rol esențial în acest context; în același sens, nu trebuie uitată importanța aplicării unui sistem de guvernanță pe mai multe niveluri, în care fiecare nivel al administrației publice contribuie la desfășurarea proiectelor pe baza competențelor și resurselor proprii;

46. subliniază că procesele de lucru, ședințele, gestionarea documentelor etc. trebuie să fie organizate într-un mod eficient, pentru ca niciun actor să nu se simtă obstrucționat în cadrul angajamentului său, ci dimpotrivă, să fie stimulat în activitatea sa. Procesele de lucru trebuie definite cu claritate pentru toate grupurile de lucru.

Bruxelles, 4 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Plan de acțiune privind e-sănătatea 2012-2020 — Asistență medicală inovatoare pentru secolul XXI

(2013/C 280/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- observă că dezvoltarea serviciilor de e-sănătate trebuie să aibă loc în beneficiul tuturor cetățenilor UE, permițându-le să se ocupe în mod mai activ de sănătatea lor, și nu poate să ducă la și mai multă inegalitate în domeniul accesibilității și al utilizării serviciilor de îngrijire a sănătății;
- observă că, în multe dintre statele membre UE, autoritățile locale și regionale își asumă parțial responsabilități de planificare, elaborare, aplicare, evaluare și finanțare a politicii în domeniul sănătății și în domeniul social. Este prin urmare evident că autoritățile regionale trebuie implicate îndeaproape în orice reformare cu impact asupra asistenței medicale și sociale;
- solicită un efort constant de promovare a educației în materie de sănătate, a inovării și schimbării, guvernat de angajamentul în direcția excelenței și de conștiința că soluțiile de astăzi pot fi depășite mâine în contextul evoluției rapide a e-sănătății;
- atrage atenția asupra disponibilității unor cantități mari de date privind sănătatea, bunăstarea și asistența socială, stocate în prezent în sisteme diferite și susține că, prin exploatarea mai eficientă și punerea în comun a acestor date între diversele servicii, sistemele de sănătate din Europa ar putea fi revoluționate, creându-se o abordare continuă a îngrijirii sănătății, cu caracter mai robust și mai eficient;
- observă că implicarea autorităților locale, stocarea descentralizată a datelor, o bună informare a pacienților și a publicului larg și o colaborare activă cu lucrătorii în domeniul sănătății par a fi factorii esențiali ai succesului dezvoltării și introducerii e-sănătății;
- reamintește că introducerea pe scară largă a e-sănătății nu este numai o problemă de fezabilitate juridică și tehnică, ci în primul rând depinde în mod vital de încrederea investită în ea de către cetățeni, pacienți și personalul din domeniu; ca atare, consideră că este în primul rând important să fie abordate problemele privind protecția vieții private, confidențialitatea, protecția datelor și responsabilitatea juridică pentru a se asigura protecția datelor sensibile împotriva piratării, a scurgerii de informații, a violării prevederilor privind viața privată sau a altor forme de abuz.

Raportor

dl Johan SAUWENS (BE-PPE), membru al Parlamentului flamand

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Plan de acțiune privind e-sănătatea 2012-2020 – Asistență medicală inovatoare pentru secolul XXI

COM(2012) 736

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. se regăsește în această comunicare a Comisiei referitoare la Planul de acțiune privind e-sănătatea 2012-2020, care schițează o strategie pentru e-sănătate în UE și precizează obiectivele principale ce trebuie realizate pentru a se putea valorifica potențialul e-sănătății. Prin intermediul acestui plan se face un pas important în direcția pregătirii sistemelor noastre de sănătate europene pentru provocările în domeniul îmbunătățirii calității îngrijirii, al folosirii mai eficiente a mijloacelor disponibile pentru îngrijirea sănătății, tot mai limitate, al reducerii sarcinii administrative pentru pacienți, furnizori de servicii medicale și de îngrijire și pentru autorități, și în domeniul inovării în informatică și tehnologie, în producție și servicii;

2. Comitetul împărtășește observația Comisiei conform căreia chiar și cele mai bune soluții de e-sănătate nu vor oferi beneficii pentru cetățenii UE în cazul în care elaborarea și aplicarea lor vor avea loc în mod fragmentat și în cadre separate. Comitetul apreciază faptul că Comisia acordă atenție unor cadre, orientări și specificații juridice, organizatorice, semantice și tehnice de interoperabilitate;

3. Comitetul subliniază că, într-un mare număr de state ale UE, politica în domeniul sănătății și în domeniul social a fost transferată către nivelul descentralizat și, ca atare, vocea autorităților regionale trebuie să se facă auzită cu mai mare forță în cadrul dezbaterii;

4. Comitetul observă că dezvoltarea serviciilor de e-sănătate trebuie să aibă loc în beneficiul tuturor cetățenilor UE și nu poate să ducă la (și mai multă) inegalitate în domeniul accesibilității și al utilizării serviciilor de îngrijire a sănătății. Interesul pacientului trebuie să rămână central în revoluția pe care o reprezintă e-sănătatea. Pacientul are dreptul să decidă cu privire la accesul la datele sale personale și trebuie să primească explicații comprehensibile cu privire la modul în care se va putea face uz de ele și la persoanele care vor avea acces la acestea. E-sănătatea trebuie să le ofere cetățenilor și pacienților ocazia de a se ocupa în mod mai activ de sănătatea lor;

5. Comitetul subliniază că noile aplicații trebuie să fie ușor accesibile și să amplifice autonomia persoanelor cu dizabilități, a celor în vârstă și a celor vulnerabile. Din acest motiv, accesibilitatea trebuie să fie criteriul obligatoriu pentru lansarea pe piață a oricărui produs sau a oricărei aplicații software;

II. RELEVANȚA PENTRU COMITETUL REGIUNILOR

6. În multe din statele membre UE, autoritățile locale și regionale își asumă parțial responsabilități de planificare, elaborare, aplicare, evaluare și finanțare a politicii în domeniul sănătății și în domeniul social. Este prin urmare evident că autoritățile regionale trebuie implicate îndeaproape în orice reformare cu impact asupra asistenței medicale și sociale;

7. în acest cadru se poate face referire la Raportul privind strategiile de e-sănătate pe 2011 cu privire la infrastructura de e-sănătate, în care autorii afirmă că „gestionarea fișelor medicale electronice în țările mari este deja prea complexă”. Experiența din Europa ne arată că țările cu mai mult de zece milioane de locuitori – și mai ales cele care nu dispun de un sistem de sănătate gestionat descentent – nu-și pot îndeplini obiectivele. O soluție ar putea consta din alegerea unei căi intermediare, în care se optează pentru un sistem local sau regional, pe baza infrastructurii naționale;

8. în plus, din studiul recent al CoR pe tema „Sisteme de sănătate dinamice și noi tehnologii: soluții în domeniul e-sănătății la nivel local și regional” reiese că e-sănătatea se plasează prioritar pe agenda autorităților locale și regionale din Europa;

9. consideră că sunt necesare o mai mare colaborare inter-regională și îmbunătățirea schimburilor de experiență în materie de politici și practici, astfel încât regiunile deschizătoare de drumuri în domeniul e-sănătății să poate transfera cunoștințele acumulate către cele care fac primii pași. Comisia Europeană poate juca un rol în acest sens, prin colectarea și gruparea expertizei și a bunelor practici. Este nevoie de o analiză de profunzime pentru a se vedea ce inițiative și modele în materie de e-sănătate pot fi aplicate cu cea mai mare fluentă la scara întregii UE.

Despre alfabetizare în domeniul îngrijirii sănătății

10. îmbunătățirea cunoașterii în domeniul sănătății reprezintă o verigă importantă în cadrul strategiilor de eradicare a inegalităților din domeniul sănătății. Alături de alfabetizarea digitală și de accesul în bandă largă, creșterea nivelului

cunoștințelor în domeniul sănătății ar putea fi în folosul și mai multor persoane aflate din regiuni îndepărtate, slab populate sau care suferă de alte handicapuri, astfel încât să aibă acces la informații corecte, la măsuri de prevenire și la consiliere medicală, dar și la ajutor, terapie și monitorizare medicală ușor accesibile online;

11. o condiție pentru alfabetizarea digitală în domeniul sănătății o constituie disponibilitatea unor informații fiabile, de calitate și accesibile, pe măsura diverselor grupuri sociale. Aceasta înseamnă ca autoritățile și sectorul privat să furnizeze informații relevante și ca în special lucrătorii în domeniul sănătății să capete o înțelegere mai corectă a nivelului de cunoștințe medicale ale propriilor pacienți;

Despre provocări

12. e-sănătatea reprezintă un domeniu aflat într-o evoluție rapidă și o dezvoltare continuă. Cunoștințele și certitudinile de astăzi se pot dovedi depășite mâine. Trecerea de la o asistență medicală tradițională la e-sănătate necesită nu numai infrastructura IT indispensabilă și alfabetizare digitală, ci și, în primul rând, o schimbare în relația dintre personalul medical, personalul serviciilor de asistență socială, cercetători, societățile de asigurări de sănătate, pacienți și autorități. De asemenea, pentru aceasta este nevoie de un efort constant în direcția inovării și schimbării, a formării și competențelor specializate;

13. în acest sens se poate face referire la concluziile atelierului *Monitorizarea strategiilor naționale de e-sănătate* (Bruxelles, 2010), din care extragem următorul citat: „S-a dovedit că elaborarea unor strategii în materie de e-sănătate este mult mai complexă și necesită mult mai mult timp decât se aștepta. În plus, a fost mult subestimat faptul că e-sănătatea aduce cu sine probleme complexe de gestionare”;

14. în anumite regiuni, competențele digitale ale personalului medical și ale personalului serviciilor de asistență socială, precum și înțelegerea posibilităților oferite de e-sănătate lasă mult de dorit. Afirmatia se aplică și calității, facilității de utilizare și posibilităților pe care le oferă unele programe informatice disponibile sau existente pe piață pentru personalul medical și personalul serviciilor de asistență socială. Aceste situații sunt regretabile și împiedică o evoluție pozitivă a e-sănătății. Criteriile la care trebuie să răspundă software-ul medical pus la dispoziție și în special fișa medicală electronică

ar putea fi explicitate mai în detaliu, astfel încât calitatea acestora să poată fi testată și să poată fi atestate. În momentul de față se poate observa o lipsă de comunicare eficientă între sectorul sănătății și sectorul informatic;

Despre interoperabilitate

15. sunt disponibile – fără nicio legătură între ele – cantități mari de date privind sănătatea, bunăstarea și asistența socială. Prin exploatarea mai eficientă a acestor date, sectorul îngrijirii poate obține un alt tip de credibilitate și se poate construi o abordare continuă, mai solidă și mai eficientă a asistenței acordate. Consecința acestor observații este că infrastructura IT nu trebuie să se limiteze la serviciile de tratament medical, ci trebuie extinsă pentru a cuprinde asistența socială, asistența (pentru autonomie) la domiciliu, prevenția și bunăstarea. Acest lucru derivă din principiul că beneficiarul asistenței trebuie să se afle în centrul sistemului de sănătate și bunăstare și că diversele servicii care fac parte din acest sistem trebuie să-și adapteze modul de lucru la acest concept. E-sănătatea poate reduce fragmentarea asistenței și poate duce la o abordare holistă a persoanei care are nevoie de îngrijire;

16. pentru îmbunătățirea calității asistenței (mai multă eficiență și continuitate, consolidarea poziției pacientului etc.) este esențial schimbul electronic de date între furnizorii de asistență. În momentul de față, în multe țări și regiuni datele medicale sunt stocate în mai multe locuri (de la dosare aflate în calculatorul medicului de familie independent sau al specialistului până la serverul câte unui spital), fără posibilitatea ca factorii participanți la relația terapeutică cu un anumit pacient să facă schimb de date. Un medic de familie care este de serviciu sau un medic la camera de gardă a unui spital se poate confrunta cu o situație de urgență fără să dispună de o sinteză a celor mai importante date medicale ale pacientului sau de schema de tratament în curs a acestuia. Problema se pune și mai acut în situația în care pacientul se află în străinătate și comunicarea dintre pacient și personalul medical este îngreunată de o barieră lingvistică. Această problemă va deveni și mai evidentă în momentul în care se va clarifica măsura în care se va manifesta în practică impactul Directivei UE din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere și al utilizării transfrontaliere a acestei asistențe. Se repetă inutil analize de laborator sau radiologice din pricină că nu există acces la datele medicale recente ale pacientului;

17. Planul de acțiune privind e-sănătatea acordă multă atenție problemei cadrelor de interoperabilitate, lucru care merită salutat. Piața de e-sănătate în UE este extrem de fragmentată, iar soluțiile TIC oferite pentru situații limitate uneori la

zone foarte restrânse au drept consecință faptul că aceste sisteme sunt mai scumpe, inaccesibile pentru alții, nu sunt fiabile și nu se pretează altor scopuri sau unor aplicații noi. Această situație reprezintă un obstacol și pentru întreprinderile de IT, care se confruntă cu un acces extrem de limitat pe piață și cu o subminare a rentabilității produselor pe care le dezvoltă, ceea ce funcționează disuasiv pentru inovarea de care este atâtă nevoie. Planul de acțiune oferă șanse pentru inițiativele economice ale întreprinderilor mari și mici din toate țările europene;

18. este important ca în cursul anului curent să se ofere rețelei de e-sănătate un cadru de interoperabilitate. În cadrul analizării legislației naționale privind fișele medicale electronice trebuie avute în vedere și normele de la nivel regional;

19. este bine că se pune accentul pe o colaborare mai strânsă cu organizații internaționale și mondiale precum Organizația Mondială a Sănătății (OMS). Sunt necesare acorduri cu privire la codificarea datelor medicale și la utilizarea uniformă a unor sisteme internaționale de clasificare pentru boli și afecțiuni, pentru a face posibilă asistarea deciziilor medicale prin intermediul unor programe informatice;

Despre încredere

20. introducerea pe scară largă a e-sănătății nu este numai o problemă de fezabilitate juridică și tehnică, ci în primul rând depinde în mod vital de încrederea cetățenilor, a pacienților și a personalului din domeniu. Ca atare, este în primul rând important să fie abordate problemele privind protecția vieții private, confidențialitatea, protecția datelor și responsabilitatea juridică și să se asigure o supraveghere continuă, astfel încât datele sensibile să fie protejate împotriva piratării, a scurgerii de informații, a violării prevederilor privind viața privată sau a altor forme de abuz;

21. una dintre cele mai importante constatări ale KPMG (studiul internațional privind fișele medicale electronice, Utrecht, 6 februarie 2012), după cercetarea și compararea cu alte șase țări europene, a fost că tendința existentă constă în trecerea de la programe naționale, dezvoltate pe scară largă, la o gestiune mai curând regională, pentru a se putea limita complexitatea și pentru a se intensifica implicarea locală. Datorită utilizării unor standarde uniforme, potrivit KPMG, crește totodată convingerea că nu este nevoie de baze de date naționale, ci că o stocare descentralizată a datelor aproape de sursă poate fi gestionată mai bine. Implicarea locală, stocarea descentralizată, o bună informare a cetățenilor și a pacienților și o abordare pas cu pas, prin proiecte-pilot în care lucrătorii în domeniul sănătății să fie implicați activ, par a fi factorii esențiali ai succesului dezvoltării treptate și ai introducerii e-sănătății;

Despre relații

22. relația dintre lucrătorii în domeniul sănătății și pacienți este una personală și unică și trebuie să-și păstreze acest caracter. Datorită evoluției e-sănătății, această relație poate fi

consolidată și îmbunătățită, însă este o iluzie faptul că interacțiunea virtuală ar putea înlocui întru totul contactele față în față, ba chiar acest lucru nu este de dorit. Prin urmare, utilizarea aplicațiilor de e-sănătate trebuie să fie în continuare limitată la categoriile profesionale consacrate deja din domeniul asistenței medicale și al îngrijirii;

23. apare totodată o tensiune în creștere în jurul chestiunii proprietății și responsabilității în raport cu datele personale partajate dintr-un dosar medical electronic. În versiunea ideală, pacienții dispun de o secțiune proprie în dosarul lor electronic, în care pot, de exemplu, să introducă rezultatele obținute prin automonitorizare (ca de exemplu valori ale glicemiei măsurate personal, valori ale tensiunii arteriale, variații ale dispoziției etc.);

24. pe măsură ce – în condițiile îmbătrânirii populației – afecțiunile cronice ocupă tot mai mult o poziție dominantă în practica medicală, în statisticile privind sănătatea și în lista problemelor care sporesc costurile sistemelor de sănătate transpare tot mai pregnant importanța unei abordări multidisciplinare a pacientului bolnav cronic. Mulți pacienți mai în vârstă se confruntă cu mai multe afecțiuni în același timp și au nevoie de îngrijire din partea mai multor instanțe de asistență, cu competențe complementare. Acest lucru se aplică atât în cazul asistenței medicale intra muros, cât și în cazul asistenței ambulatorii. E-sănătatea și partajarea datelor între pacient, instanța care se ocupă de îngrijirea generală a acestuia și furnizorii de servicii medicale care se află într-o relație terapeutică cu pacientul pot reprezenta o contribuție deosebit de valoroasă, astfel încât pacientul să fie îngrijit la timp, în mod adecvat și pe măsura nevoilor lui;

Despre finanțare

25. Comitetul este dezamăgit de scăderea drastică a bugetului pentru mecanismul „Conectarea Europei”, redus de la 50 de miliarde EUR – din care 9,2 miliarde fuseseră destinate benzii largi și serviciilor digitale – la 29,3 miliarde EUR, din care se va aloca benzii largi și serviciilor digitale numai 1 miliard EUR;

26. Se poate pune întrebarea dacă introducerea unor servicii de e-sănătate pe scară largă, interoperabile, transfrontaliere, care, conform Comisiei, ar trebui să aibă loc în jur de 2014 în cadrul Mecanismului „Conectarea Europei”, va putea rămâne pe agendă în cazul în care Parlamentul aprobă reducerea sumelor alocate prin acest mecanism de finanțare;

27. Comitetul speră că nu va fi redus și bugetul pentru activități de cercetare și inovare, care apar în perioada 2014-2020 pe agendă ca parte integrantă a pilonului „Sănătate, mutații demografice și bunăstare” din cadrul strategic

Orizont 2020 și că, în cadrul studiilor, se va pune accentul pe rentabilitatea tehnologiilor de e-sănătate și pe garanțiile pentru protecția vieții private, implicarea utilizatorilor și integrarea unor soluții orientate către pacient în sistemele de asistență medicală din Europa;

Despre subsidiaritate

28. organizarea și prestarea de servicii de sănătate și asistență medicală reprezintă un aspect ce ține de competența statelor membre. În multe dintre statele membre UE, autoritățile locale și regionale sunt răspunzătoare pentru politica de sănătate și de asistență socială sau pentru o bună parte a acesteia;

29. mai ales în zonele mai puțin prospere este dificil din punct de vedere tehnic, logistic și financiar să se creeze infrastructura IT și să se valorifice și dezvolte potențialul e-sănătății. Intervenția UE poate fi utilă mai ales în situațiile în care este nevoie de coordonare și de încurajare, așa cum este în special cazul anumitor chestiuni care pot fi abordate cel mai bine la nivelul UE, precum asistența medicală transfrontalieră, recunoașterea calificărilor sau obstacole, standarde și metode de cercetare comune, pentru a se evalua gradul de eficiență a aplicațiilor de e-sănătate. Ar putea fi util și sprijinul financiar pentru a contribui la compensarea costurilor inițiale ridicate;

30. Planul de acțiune pe 2014-2020 se concentrează asupra cercetării, inovării și interoperabilității și indică ce fel de structură generală ar putea avea cadrul tehnic și juridic. Această abordare ar avea consecințe pozitive atât pentru întreprinderi, cât și pentru autoritățile locale și regionale, lucrătorii în sectorul sănătății, cetățeni și pacienți. Dat fiind că planul de acțiune este destul de cuprinzător, Comisia Europeană și-ar putea concentra mai bine atenția asupra ierarhizării activităților sale în funcție de priorități;

31. se poate presupune că acțiunea la nivelul UE ar putea avea o valoare adăugată pentru politica regională în domeniul sănătății și pentru asistența medicală la acest nivel, având potențialul de a contribui la instituirea unui spațiu european al e-sănătății și bunăstării;

32. se așteaptă ca la punerea în aplicare a planului de acțiune să se țină seama nu numai de statele membre, ci și de opinia autorităților locale și regionale, care pot îndeplini un rol important în domeniul comunicării și al informării cetățenilor și pacienților, în formarea și educarea personalului specializat, în implicarea suficient de amplă a nivelului local la elaborarea e-sănătății, în inițierea de proiecte-pilot în domeniul e-sănătății, în gestionarea complexității e-sănătății și, în unele regiuni, și în domeniul activităților de reglementare referitoare la acest sector.

Bruxelles, 3 iulie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Eficientizarea pieței interne a energiei

(2013/C 280/08)

COMITETUL REGIUNILOR

- este ferm convins că producătorii de energie pe scară mică ar trebui să aibă un acces facil la rețelele (inteligente) de energie. Ar trebui elaborate norme solide pentru intrarea acestor noi furnizori în rețele, prin intermediul cărora gospodăriile și micii producători să fie stimulați să investească în producția de energie pe scară mică, pentru a se asigura intrarea în rețele a acestor noi producători;
- se îndoiește că măsurile propuse de Comisie sunt suficiente pentru a consolida poziția consumatorilor și a combate sărăcia energetică și solicită să se acorde o atenție specială protejării consumatorilor. În această privință, trebuie să se țină seama de poziția asimetrică a utilizatorilor de energie în raport cu întreprinderile uriașe;
- solicită autorităților să abordeze chestiunea stimulentei pentru investițiile corecte de pe piață în generarea, transmisia, stocarea și instalațiile de echilibrare a ofertei și cererii și recomandă ca, pe lângă programele existente (PEER, mecanismul Conectarea Europei, politica de coeziune a UE, programul TEN-T, Orizont 2020), să se caute noi modalități de finanțare pentru realizarea infrastructurii;
- sprijină ferm necesitatea modernizării urgente a rețelelor existente și a dezvoltării unor rețele inteligente și este de acord cu cooperarea la nivel european, național și regional în domeniul dezvoltării unor rețele inteligente și cu elaborarea unor standarde europene pentru rețelele inteligente;
- subliniază transparența și participarea cetățenilor și a comunităților la planificarea, dezvoltarea și implementarea rețelelor.

Raportor	P.G. (Piet) DE VEY MESTDAGH (NL-ALDE), membru al Consiliului executiv al provinciei Groningen
Document de referință	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor „Eficientizarea pieței interne a energiei” COM(2012) 663 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Deschiderea piețelor și crearea unor condiții de concurență echitabile

1. afirmă că autoritățile locale și regionale joacă un rol crucial pe piața energetică a UE și subliniază contribuția acestora la finalizarea pieței interne a energiei și la reducerea diferențelor dintre statele membre. Mai mult, autoritățile locale și regionale, fiind situate cel mai aproape de cetățeni, oferă posibilități de comunicare vaste în acest sens, dispun de experiență directă în ce privește multe din problemele persistente ale piețelor energiei din UE legate de competitivitate, transparență și reglementarea globală a sectorului energetic;

2. sprijină ferm realizarea unei piețe interne complete a energiei, care să permită regiunilor să se concentreze pe atuurile lor regionale, dezvoltând astfel un sector descentralizat al energiei din surse regenerabile, specific fiecărei regiuni, de care să beneficieze infrastructura de cunoaștere, economia și piața muncii de la nivel local și regional. CoR recomandă punerea în aplicare a unei strategii de dezvoltare a clusterelor (specializare) și parteneriatelor regionale și pledează pentru a li se permite regiunilor inovatoare – care dispun de cunoștințe în materie de sisteme de inovare, piețe funcționale ale energiei din surse regenerabile, implementare a sistemelor de rețele inteligente etc. – să joace un rol mai important în reducerea decalajelor care există în prezent în peisajul european al energiei;

3. solicită dezvoltarea unor planuri energetice regionale, care să includă proiecte de generare, transport, stocare și distribuție a energiei, realizarea infrastructurii necesare și scheme regionale pentru îmbunătățirea eficienței energetice și economisirea energiei, așa cum s-a exprimat și în avizul său privind cel de-al treilea pachet legislativ, CdR 21/2008 fin. Astfel de planuri energetice regionale specifice, care pot fi elaborate la nivelul autorităților regionale sau care pot include mai multe regiuni, inclusiv din țări învecinate, ar trebui coordonate și integrate în mod adecvat atât la nivel național, cât și la nivelul UE;

4. sprijină un mod mai activ de asigurare a aplicării celui de-al treilea pachet energetic și lansarea procedurilor în constatarea neîndeplinirii obligațiilor; subliniază nevoia de a se asigura în mod ferm respectarea normelor în materie de concurență și de a se garanta reguli echitabile pentru toți actorii de pe piață, inclusiv pentru cei noi intrați. Statele membre în care există în continuare numai un singur furnizor ar trebui obligate să elimine barierele din calea intrării pe piață și ar trebui să beneficieze de asistență pentru dezvoltarea infrastructurii (transfrontaliere), astfel încât consumatorii să aibă posibilitatea de a-și alege liber furnizorul în întreaga UE. Liberalizarea producției și

a prețurilor, însoțită de o coordonare eficace la nivel european, poate favoriza crearea unui echilibru echitabil în materie de resurse între regiunile Europei, poate stabiliza și îmbunătăți condițiile-cadru ale sectorului energetic european și poate contribui la aprovizionarea durabilă cu energie, limitând costurile suplimentare ale tranziției energetice;

5. subliniază că este esențială respectarea acordurilor privind decuplarea rețelelor de transmisie de producție și furnizare în întreaga UE, inclusiv a acordurilor privind poziția independentă a autorităților de reglementare din domeniul energiei și cerințele în materie de protecție a consumatorului. Este prioritar să se sprijine și să se amplifice rolul Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei, în special capacitatea sa de a monitoriza deciziile naționale în materie de reglementare și de a soluționa litigiile;

6. sprijină pe deplin măsurile pentru asigurarea unor condiții de concurență echitabile în vederea creării unor modele de piață mai descentralizate și mai competitive, dar subliniază că garantarea concurenței echitabile include punerea la dispoziție a infrastructurii de rețele necesare pentru ca regiunile periferice, inclusiv cele insulare, să se poată bucura la rândul lor de aceste oportunități. Dezvoltarea infrastructurii, inclusiv în regiunile mai izolate, și necesitatea de a se lua măsuri la nivel regional pentru a se asigura conexiunile internaționale, legătura cu insulele și capacitatea de transport sunt așadar elemente esențiale ale realizării pieței interne a energiei;

7. ia notă de faptul că inegalitatea condițiilor în materie de taxe și impozite dintre statele membre dăunează concurenței de pe piața energiei electrice, influențând totodată negativ și alte sectoare ale economiei. Acest lucru are consecințe nefaste vizibile atât pentru consumatori, cât și pentru sectoarele industriale mari consumatoare de energie care, în funcție de amplasarea lor, au parte de avantaje sau dezavantaje concurențiale substanțiale. Pentru realizarea unor condiții de concurență echitabile este necesară eliminarea treptată a subvențiilor directe și/sau disimulate acordate centralelor bazate pe combustibili fosili și energiei nucleare.

B. Un rol central pentru consumatori

8. subliniază că politica energetică ar trebui să se centreze pe consumator, așa cum se afirmă în Avizul CoR pe tema „Piețele europene ale energiei electrice și gazelor: al treilea pachet legislativ”, CdR 21/2008 fin. Consumatorul ar trebui să fie punctul focal central și în cele din urmă – ca individ sau ca parte a unor grupuri, forme de cooperare sau organizații – ar trebui să aibă acces direct la piața energiei, fie printr-o varietate de surse energetice de la diferiți producători, fie direct pe piața la vedere;

9. este convins că, pentru a permite consumatorilor să facă cele mai bune alegeri în ceea ce privește durabilitatea, raportul calitate-preț și eficiența energetică și să selecteze cei mai potriviți furnizori, trebuie să se acorde prioritate educației, informării și transparenței în materie de energie și să se pună la dispoziția consumatorilor informații privind posibilitățile pieței interne a energiei și oferta de noi tehnologii pentru reducerea facturilor energetice. Mai mult, consumatorii ar trebui sensibilizați cu privire la modalitățile de control al consumului de energie, la posibilitățile de economisire a energiei, la sporirea eficienței energetice, precum și cu privire la producția la scară mică. CoR recomandă așadar Comisiei și statelor membre să deruleze campanii de informare pe înțelesul consumatorului, în cadrul cărora autoritățile locale și regionale și alte organizații relevante ale societății civile de la nivel regional ar trebui să joace un rol activ;

10. consideră că pe lângă campaniile de informare propuse privind furnizorii de energie și prețul energiei, este esențial să se introducă sisteme inteligente de contorizare în timp real a producției și a consumului de energie, adecvate din punct de vedere tehnic, și rețele inteligente de distribuție pentru a furniza consumatorilor informații relevante în vederea luării deciziilor, astfel încât să se asigure o mai bună sensibilizare a acestora cu privire la prețurile energiei, consumul de energie (modele) și relația dintre consum și prețul energiei, ceea ce creează premisele pentru utilizarea unor aparate (casnice) electrice inteligente și duce astfel la o utilizare chibzuită și durabilă a energiei și la economisirea acesteia. CoR recomandă Comisiei să își mențină politica de stimulare a utilizării contoarelor inteligente, prezentată în comunicări anterioare, care ar contribui la realizarea rețelor inteligente de distribuție care integrează gestionarea consumului și capacitățile flexibile de stocare, producție și consum și comunicarea dintre acestea. Totodată trebuie să se țină seama de aspectele legate de acuratețe, confidențialitate, protecția vieții private și fraudă și să se depună eforturi de elaborare a unor standarde;

11. se îndoiește că măsurile propuse de Comisie sunt suficiente pentru a consolida poziția consumatorilor și a combate sărăcia energetică și solicită să se acorde o atenție specială protejării consumatorilor. În această privință, trebuie să se țină seama de poziția asimetrică a utilizatorilor de energie în raport cu întreprinderile uriașe, în caz contrar piața rămânând o interfață insensibilă, care blochează feedback-ul între utilizatori și factorii de decizie politică/autoritățile de reglementare. Cu ajutorul Consiliului autorităților de reglementare în domeniul energiei, ar trebui să se facă schimb de bune practici la nivel local și regional cu privire la aspecte importante legate de protecția consumatorului, cum ar fi accesul la informații, posibilitățile de comparare a prețurilor și inteligibilitatea facturilor, precum și la poziția specifică a consumatorilor vulnerabili;

12. solicită ca mecanismele prin care se promovează sporirea eficienței energetice să fie dezvoltate mai mult decât la ora actuală și, în vederea economisirii energiei, să fie susținute atât dispozitivele tehnologice clasice, cât și cele moderne, precum și serviciile energetice. Pentru combaterea sărăciei energetice, va trebui să se instituie mecanisme de reducere a prețurilor energiei electrice sau reduceri ale tarifelor anunțate de fiecare furnizor pentru grupurile vulnerabile sau sensibile din punct de vedere social (tarif social național). În același

timp, autoritățile de la nivel regional și local ar trebui să se ocupe mai ales de posibilitatea ca gospodăriile care fac parte din aceste grupuri să aibă acces la programe, concepute special pentru ele, de reabilitare energetică a locuințelor. Pentru ceilalți consumatori trebuie utilizat tariful unic și evitat cel de tip progresiv, întrucât, dacă devine o regulă, acesta poate duce deseori la blocarea altor acțiuni pozitive, precum utilizarea pompelor de căldură ca mijloace alternative de încălzire, pentru a nu da decât un exemplu. În sfârșit, la nivel regional și local, trebuie lansate campanii de informare despre metodele ce pot fi utilizate pentru sporirea eficienței energetice și despre avantajele obiective care, prin comparație, decurg din utilizarea lor. Acest efort poate fi sprijinit și prin programe specifice vizând eficiența energetică.

C. Importanța generării la scară mică

13. subliniază că este important ca atât statele membre, cât și autoritățile locale/regionale să faciliteze apariția unor soluții energetice locale (de exemplu, sub formă de cooperări) care să includă producția pe scară mică, dezvoltarea rețelor inteligente și participarea la piață a actorilor de pe partea cererii, dat fiind că aceste inițiative formează un pilon din ce în ce mai important pentru reînnoirea piețelor energiei din UE. CoR pledează pentru o abordare integrală, nu doar în vederea promovării unui consum mai responsabil, ci și pentru stimularea producției pe scară redusă, a dezvoltării rețelor energetice inteligente și a unei reacții la cerere solide în rețelele de distribuție

14. recunoaște că tot mai mulți consumatori vor investi resurse în producția proprie în loc să depindă de alte surse („prosumatori”, adică consumatori de energie care își produc energie pentru propriile nevoi sau pentru nevoile vecinilor lor), ceea ce reprezintă o evoluție pozitivă din punctul de vedere al sensibilizării consumatorilor și al durabilității. Întreprinderile și inițiativele pe scară mică (gospodării, comunități locale, cartiere, cooperări regionale) vor juca un rol din ce în ce mai important în furnizarea de energie la nivel local/regional, producând efecte pozitive asupra economiei locale/regionale și a pieței forței de muncă. Producătorii de energie pe scară mică ar trebui așadar să aibă acces la rețelele (inteligente) de energie. Ar trebui elaborate norme solide pentru intrarea acestor noi furnizori în rețele, prin intermediul cărora gospodăriile și micii producători să fie stimulați să investească în producția de energie pe scară mică. CoR solicită Comisiei să acorde o atenție specială importanței crescânde a generării de energie pe scară mică și cerințelor specifice impuse de aceasta și să stimuleze schimbul de bune practici la nivel local și regional, în vederea facilitării acestei evoluții;

15. subliniază că consolidarea poziției consumatorilor și importanța crescândă a generării pe scară mică fac necesară nu doar promovarea introducerii unui sistem de contorizare inteligent, ci și actualizarea conceptului UE de rețele inteligente. Deși Comisia se așteaptă ca rețelele inteligente și cu o funcționare optimă să contribuie la concurența pe piața internă a energiei, ea nu menționează în mod specific importanța crescândă a producției pe scară mică și rolul potențial al consumatorilor de energie ca producători și ca operatori de instalații de stocare pe scară mică. CoR consideră

prin urmare că noțiunea de rețele inteligente a Comisiei ar trebui actualizată și ar trebui făcut schimb de cunoștințe și de inovații pentru a permite sprijinirea reală a producției pe scară mică.

D. Piețe cu ridicata competitive și transparența piețelor

16. subliniază că piețele cu ridicata ale energiei emit semnalele de preț care afectează alegerile producătorilor și consumatorilor, precum și deciziile de investiții în instalații de producție și în infrastructură de transmisie. Aceste semnale ar trebui să reflecte condițiile reale ale cererii și ofertei de energie. Transparența sporită pe piețele cu ridicata ale energiei reduce riscul manipulării piețelor și denaturării semnalelor de preț. CoR subliniază așadar că aplicarea regulamentului REMIT reprezintă o măsură esențială pentru abordarea deficiențelor pieței energiei într-un cadru european;

17. consideră că, pentru funcționarea eficientă a pieței europene a energiei, este esențial să se elaboreze noi coduri de rețea, să se abordeze chestiunile restante legate de reglementare în contextul codului de rețea privind piața de echilibrare europeană și să se înființeze o inițiativă de coordonare pentru a trata chestiunile emergente legate de reglementare și de aspecte tehnice. CoR sprijină aceste măsuri ca o modalitate de a crea și de a consolida o piață a energiei sigură și flexibilă în Europa și consideră că aplicarea codurilor de rețea europene ar trebui să fie monitorizată continuu de Comisia Europeană, ținând totodată seama de diferențele de dezvoltare regionale, pentru a asigura nu doar punerea în aplicare rapidă și eficientă, ci și funcționalitatea codurilor și eficacitatea lor pe piață;

18. este de acord cu Comisia cu privire la potențialul unui sistem armonizat în întreaga Europă. În cursul elaborării codului, a devenit evident că este necesară o legătură mai puternică între reglementările care au fost elaborate în paralel la nivelul UE și la nivelul statelor membre. În acest context, CoR este de acord cu punctul de vedere al ACER, conform căruia codurile de rețea trebuie să pună în continuare accentul pe o mai bună interconectare a rețelelor naționale de energie;

19. este convins de potențialul gazului, în special ca energie de echilibrare și capacitate de rezervă, dar împărtășește preocuparea Comisiei cu privire la diferențele dintre regiunile Europei în materie de disponibilitate a infrastructurii pentru gaz natural. Extinderea infrastructurii de stocare și transport al gazului (lichid) către toate regiunile Europei și integrarea rețelilor de gaz și electricitate ar facilita realizarea unei piețe interne a energiei. Prin urmare, CoR este de acord cu Comisia și ACER cu privire la faptul că inițiativele regionale ar trebui să sprijine înființarea unor centre de comercializare a gazului și a unor burse energetice regionale suplimentare, în vederea cuplării depline a piețelor de electricitate din UE. Pentru aceasta, este necesar ca și regiunile periferice și insulare să fie mai bine conectate la rețelele de gaz și electricitate. La nivel local/regional ar trebui elaborate proiecte-pilot bazate pe conceptele „gaz din energie” și „energie din gaz”, iar rezultatele acestora ar trebui difuzate.

E. Energia din surse regenerabile

20. este convins că urmărirea obiectivului privind energia din surse regenerabile va contribui la finalizarea pieței interne a electricității, însă recunoaște faptul că liberalizarea bazată doar pe factorul preț nu va duce neapărat la decarbonizarea sistemului energetic al UE. Cu toate acestea, o piață internă integrată a electricității înseamnă o volatilitate mai scăzută a prețurilor pe piețele regionale specifice, ceea ce permite introducerea și integrarea mai eficientă în rețea a energiei din surse regenerabile. În mod ideal, investițiile în sectorul energetic ar trebui să acorde prioritate surselor regenerabile de energie. Întrucât există însă, deocamdată, o lipsă de coerență între deciziile privind energia din surse regenerabile ale diferitelor state membre, CoR solicită elaborarea unei strategii europene comune în vederea elaborării atât a unor mecanisme de reglementare, cât și a unora bazate pe piață, în conformitate cu poziția sa din Avizul privind energia din surse regenerabile, CdR 2182/2012 fin;

21. pentru a se facilita integrarea cotei de energie solară și eoliană, aflată în creștere, și pentru a se garanta un echilibru stabil între ofertă și cerere, propune elaborarea unui cadru de reglementare clar, care să definească rolul diferiților actori și să permită căutarea unor soluții bazate pe piață, astfel încât să se emită semnale de preț clare pe piața energiei. De partea cererii, astfel de semnale vor duce la economisirea energiei, în timp ce de partea ofertei ele vor oferi flexibilitatea necesară. Aceasta include un sistem de comercializare a certificatelor de emisii care să asigure stimulente adecvate pentru investițiile în energia din surse regenerabile și flexibilitatea necesară. Pentru a se asigura că sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii oferă suficiente stimulente pentru investițiile în dezvoltarea tehnologiilor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, solicită găsirea unei soluții structurale la problema urgentă a ofertei excesive de permise de emisii;

22. regretă faptul că, din cauza lipsei de coordonare la nivelul UE și a existenței unor scheme și mecanisme de sprijin naționale diferite și adesea incompatibile, de compensare a capacităților de generare, goana după cadrul de reglementare cel mai convenabil („regulatory shopping”) devine un factor esențial în luarea deciziilor de investiții în centrale electrice în Europa. CoR subliniază că dezvoltarea energiei din surse regenerabile nu poate fi concepută în mod izolat și nu trebuie să constituie o piedică în calea bunei funcționări a pieței energetice. Schemele de sprijin public din statele membre ar trebui să aibă destinatari precizați clar, să fie previzibile, adaptate ca domeniu la obiectivele avute în vedere, proporționale și să includă dispoziții privind eliminarea lor progresivă, pentru a reflecta mutațiile în ceea ce privește viabilitatea comercială a tipului de producție susținut. Orice măsură de sprijin trebuie aplicată în conformitate cu piața internă și cu normele europene pertinente privind ajutoarele de stat. Autoritățile, în special cele din regiunile frontaliere, ar trebui să țină seama pe deplin de modul în care deciziile prevăzute afectează sistemul de electricitate din regiunile/țările învecinate, înaintea aplicării unor noi măsuri de stimulare. CoR sprijină inițiativa Comisiei privind elaborarea unor orientări în materie de bune practici, în vederea sprijinirii mecanismelor de promovare a energiei din surse regenerabile;

23. întrucât impozitarea energiei la nivel local și național variază semnificativ în UE, sprijină inițiativele Comisiei de a promova o impozitare a energiei uniformă și mai inteligentă în Europa. Un cadru fiscal mai armonizat, care să distribuie povara fiscală între energia din surse regenerabile și energia fosilă pe o bază obiectivă, ținând seama de conținutul energetic și de emisiile de CO₂ ale fiecărui produs, ar contribui la realizarea obiectivelor 20/20/20 și la reducerea emisiilor de CO₂, precum și la realizarea obiectivelor Perspectivei energetice 2050. Menționează, de asemenea, necesitatea de a se stabili o metodă echitabilă de alocare a emisiilor de carbon provenite din producția și consumul de energie trans-regionale și transnaționale într-un sistem paneuropean liberalizat de transport și distribuție a energiei;

24. subliniază importanța eficienței energetice și a economisirii energiei, pe lângă utilizarea energiei din surse regenerabile. Amenajarea teritoriului și planificarea urbană la nivel local/regional, precum și luarea unor măsuri de sporire a eficienței energetice și promovarea locuințelor și a clădirilor eficiente din punct de vedere energetic de către autoritățile locale și regionale vor contribui la economisirea energiei și la stimularea soluțiilor energetice la nivel local, printre care și utilizarea cogenerării. CoR recomandă să se acorde o atenție continuă acestei politici și sugerează să se utilizeze cele mai bune practici la nivel local și regional pentru a consolida politicile europene și naționale în acest domeniu.

F. Mecanisme aferente capacității, răspunsului la cerere și securității aprovizionării cu energie

25. subliniază faptul că mecanismele de asigurare a capacității introduse prematur și concepute prost pot duce la fragmentarea pieței interne și pot împiedica investițiile. CoR pune sub semnul întrebării mecanismele de asigurare a capacității ale mai multor state membre, care urmăresc sprijinirea producătorilor de electricitate pentru a menține disponibilitatea capacității lor de generare, astfel încât să se asigure o capacitate suficientă și atunci când sursele variabile de electricitate, cum ar fi energia solară sau eoliană, nu produc electricitate. Pe de altă parte, surplusurile de energie (de exemplu, din energia eoliană) nu ar trebui transmise către rețelele țărilor învecinate, în absența armonizării prealabile a acestor măsuri, în caz contrar existând riscul unei denaturări a pieței energiei din aceste țări (așa-numitele fluxuri în buclă). În alte situații, excedentul existent într-o regiune poate permite tocmai compensarea deficitului din alta. CoR sprijină politica Comisiei de căutare a unor soluții transfrontaliere. Înaintea instituirii oricăror măsuri regionale sau naționale, ar trebui efectuate analize adecvate pentru a confirma faptul că există o problemă de capacitate și că nu există soluții alternative și pentru a verifica că măsurile propuse țin seama de efectele transfrontaliere. Este esențială o abordare coordonată cu privire la securitatea aprovizionării;

26. consideră că viitoarea piață europeană a energiei nu ar trebui să mai fie determinată doar de ofertă, ci și de controlul cererii, în special în perioadele de vârf al consumului. Actorii trebuie să urmărească o descreștere a consumului industrial și a consumului gospodăriilor și să creeze condiții adecvate pentru a se putea profita de noile funcționalități ale rețelelor și contoarelor inteligente. Prin urmare, CoR se declară în

favoarea elaborării unor mecanisme coordonate de asigurare a capacității la nivel european, care vor fi în măsură să atenueze vârfurile de consum de energie, să asigure funcționarea sistemelor de electricitate europene (în special în timpul vârfurilor de consum) și să stimuleze o reducere a consumului de electricitate;

27. este convins că, atunci când se elaborează concepția de ansamblu a infrastructurii europene, dezvoltarea infrastructurii operatorilor de sisteme de distribuție ar trebui luată în considerare în aceeași măsură ca și infrastructura operatorilor de sisteme de transport. Dezvoltarea infrastructurii de distribuție inteligente este esențială pentru atingerea obiectivelor 2020, fiind imperios necesară conectarea energiei din surse regenerabile la rețele și integrarea produselor energetice descentralizate în sistem. Această acțiune nu poate reuși dacă planificarea infrastructurii se oprește la nivelul transmisiei.

G. Rețelele de infrastructură

28. recunoaște faptul că, întrucât piața energiei este din ce în ce mai internațională, interconexiunile, instalațiile și infrastructura de rezervă și de stocare sunt esențiale pentru realizarea pieței interne a energiei. Prin urmare, CoR sprijină acordul referitor la Pachetul privind infrastructura europeană convenit la 27 noiembrie 2012, dar solicită ca, pe lângă investițiile (internationale) pe scară largă, să se realizeze și investiții în rețelele regionale și chiar locale și în interconexiunile cu sistemele din zonele insulare izolate sau semi-izolate, întrucât generarea energiei are loc într-o măsură din ce în ce mai mare la nivel local/regional;

29. solicită autorităților să abordeze chestiunea stimulentei pentru investițiile corecte de pe piață în generarea, transmisia, stocarea și instalațiile de echilibrare a ofertei și cererii și recomandă ca pe lângă programele existente (PEER, mecanismul Conectarea Europei, politica de coeziune a UE, programul TEN-T, Orizont 2020) să se caute noi modalități de finanțare pentru realizarea infrastructurii. Parteneriatele public-privat, mobilizarea fondurilor private, acordurile de finanțare inovatoare sau măsurile fiscale ar putea toate constitui modalități potențiale de obținere a unor fonduri suplimentare. Pentru a permite implicarea investițiilor private, este necesară mai multă certitudine cu privire la investițiile care aduc beneficii pe termen lung. CoR insistă asupra importanței de a dispune de un calendar european (pe termen lung) al investițiilor energetice. Ar trebui menținut accesul simplificat al autorităților locale/regionale la finanțarea din partea Băncii Europene de Investiții (BEI) pentru proiectele energetice durabile. În plus, autoritățile de reglementare ar trebui să poată include îmbunătățirile infrastructurii și realizarea unor instalații de rezervă și stocare în tarifele la energie;

30. subliniază că raționalizarea procedurilor de autorizare în UE și o alocare îmbunătățită a costurilor proiectelor transfrontaliere vor contribui la dezvoltarea rețelor de infrastructură și la deblocarea investițiilor. Mai mult, acestea ar putea contribui la o mai bună securitate a aprovizionării în UE și la integrarea energiei din surse regenerabile prin îmbunătățirea posibilităților

de transport al energiei. Autoritățile locale și regionale ar trebui să joace un rol important în această privință prin simplificarea procedurilor de planificare și integrarea infrastructurii energetice în schemele lor de planificare locale și regionale.

31. în opinia Comitetului, costurile creării și extinderii rețelei de energie, care sunt efectuate în întreaga UE în beneficiul atât al mediului, cât și al consumatorului, ar trebui distribuite în mod solidar și nu ar trebui să cadă exclusiv în sarcina statului în care se extinde rețeaua. De aceea, CoR sprijină dezvoltarea în continuare și punerea în aplicare a unor *mecanisme solide de alocare a costurilor* în cadrul Regulamentului referitor la pachetul privind infrastructura energetică, precum și activitățile desfășurate în prezent de către organele de supraveghere, ACER și ENTSO, în vederea dezvoltării în continuare a acestei politici.

H. Rețelele inteligente

32. sprijină ferm necesitatea modernizării urgente a rețelelor existente și a dezvoltării unor rețele inteligente și este de acord cu cooperarea la nivel european, național și regional în domeniul dezvoltării unor rețele inteligente și cu elaborarea unor standarde europene pentru rețelele inteligente. Planurile de acțiune naționale și regionale pentru modernizarea rețelelor reprezintă o completare necesară a planurilor existente. Programele de cercetare-dezvoltare (Programul-cadru și Programul Energie inteligentă pentru Europa) ar putea sprijini industria în această privință. În special proiectele-pilot la nivel local și/sau regional ar putea demonstra posibilitățile rețelelor inteligente și contribui la implementarea rețelelor în întreaga Europă. Prin urmare, CoR solicită Comisiei să colaboreze cu autoritățile locale și regionale la elaborarea unor planuri de acțiune pentru implementarea rețelelor inteligente;

33. subliniază că pentru a realiza această conversie a rețelei în rețele inteligente sunt necesare fonduri, pe lângă investițiile pentru crearea unei noi infrastructuri. Ar trebui investigat dacă autoritățile de reglementare ar trebui sau nu să le permită operatorilor să includă această sarcină financiară în structura lor de tarife, lucru care nu este permis în momentul de față. În continuare, CoR solicită ca metodele de analiză comparativă a tarifelor și a costurilor de acces la rețelele de transport și de distribuție, stabilite de autoritățile de reglementare, să cuprindă nu numai aspecte cantitative (costuri), ci și calitative (de exemplu, criteriile de fiabilitate pentru calitatea rețelei), astfel încât să mențină nivelul de calitate actual al rețelei;

34. subliniază că, pentru modernizarea rețelelor și transformarea lor în rețele inteligente, este absolut esențial ca prin cadrul de reglementare să se încurajeze investițiile necesare pe baza unor câștiguri echitabile și să se prevadă roluri și responsabilități clare fără întârziere. Întrucât întreprinderile care gestionează rețelele necesită un cadru de reglementare stabil, favorabil și pe termen lung, care să stimuleze și să faciliteze investițiile necesare, este nevoie de o viziune pe termen lung;

35. subliniază că transparența și participarea cetățenilor și a comunităților la planificarea, dezvoltarea și implementarea rețelelor sunt condiții esențiale pentru acceptarea din partea opiniei publice. Procesul de planificare a rețelei trebuie regândit, astfel încât să fie adecvat scopului într-o nouă eră a eficienței energetice, a surselor regenerabile și a gestionării cererii și să asigure un grad maxim de flexibilitate și reziliență în cadrul sistemului. Este de acord că procesul de planificare a rețelei trebuie să fie incluziv, transparent și democratic.

Bruxelles, 4 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Reexaminarea obiectivelor-cheie ale Uniunii Europene privind deșeurile

(2013/C 280/09)

THE COMMITTEE OF THE REGIONS

- subliniază că îmbunătățirea prevenirii generării de deșeuri, precum și aplicarea deplină a principiului „poluatorul plătește” vor permite limitarea presiunii financiare și organizaționale care se exercită asupra ALR; solicită adoptarea de obiective ambițioase și obligatorii pe baza celor mai bune rezultate obținute până în prezent. Până în 2020, cantitatea de deșeuri municipale pe cap de locuitor ar trebui diminuată cu 10% față de nivelurile înregistrate în 2010;
- solicită să li se fixeze statelor membre obiective cantitative separate minime obligatorii pentru fiecare dintre categoriile de deșeuri definite ca reutilizabile, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE;
- se pronunță în favoarea studierii posibilităților de majorare la 70%, până în 2025, a actualului obiectiv obligatoriu în materie de reciclare a deșeurilor solide municipale, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE și stabilindu-se, prin negociere, obiective intermediare și perioade tranzitorii;
- pledează pentru adoptarea unor obiective în materie de reciclare aplicabile deșeurilor industriale. Aceste obiective ar putea fi definite în funcție de materialele folosite și nu de tipul deșeurilor și ar trebui să se dovedească la fel de ambițioase ca și cele stabilite în materie de deșeuri menajere;
- subliniază necesitatea adoptării celor mai exigente norme comune în materie de triere și curățare a deșeurilor. Până în 2020, deșeurile ar trebui să fie sortate în proporție de 100%;
- pledează pentru introducerea, până în 2020, a unor măsuri de interdicere a depozitării oricărui tip de deșeuri organice sau biodegradabile care pot fi reutilizate, reciclate în totalitate sau parțial sau care au putere calorică. Obiectivul global ar putea fi atingerea unui obiectiv de 5% sau mai puțin în materie de deșeuri care ajung să fie depozitate, indiferent de originea și natura acestora;;
- se pronunță în favoarea studierii posibilităților de majorare la 70% a obiectivelor privind reciclarea deșeurilor din ambalaje de plastic de orice tip și a obiectivelor de reciclare a deșeurilor din ambalaje de sticlă, metal, hârtie/carton și lemn la 80%, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE și stabilindu-se, prin negociere, obiective intermediare și perioade tranzitorii.

Raportor

dl Michel LEBRUN (BE-PPE), membru al Parlamentului Comunității franceze

Document de referință

Scrisoarea de sesizare din partea Comisiei Europene, din 14 decembrie 2012

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. consideră că o politică responsabilă și durabilă în materie de prevenire și gestionare a deșeurilor trebuie să își propună reducerea la maximum a impactului negativ al generării de deșeuri și al gestionării acestora asupra sănătății umane și a mediului, precum și conservarea resurselor naturale și reintegrarea materialelor în circuitul economic, înainte ca acestea să devină deșeuri;

2. observă progresele obținute în materie de prevenire și tratare a deșeurilor, datorate unui cadru de reglementare european bazat pe o politică proactivă. Își exprimă satisfacția cu privire la faptul că unele state membre și autorități locale și regionale (ALR) depășesc obiectivele Uniunii Europene în acest domeniu. Viitoarea legislație va trebui să aibă în vedere încurajarea statelor și ALR mai puțin avansate să își continue eforturile pentru îmbunătățirea nivelurilor de performanță atinse;

3. constată că există mari disparități între statele membre în ceea ce privește gestionarea deșeurilor. Ar trebui sprijinită dezvoltarea de infrastructuri, de metode și capacități pentru o bună gestionare a deșeurilor de către și pentru statele membre și autoritățile regionale și locale mai puțin avansate, în special prin consolidarea cooperării naționale și teritoriale la nivel local și internațional;

4. subliniază importanța unor statistici europene privind deșeurile care să cuprindă și date referitoare la nivelul regional. Salută în acest context faptul că baza de date a Eurostat cuprinde deja date privind reciclarea deșeurilor municipale pentru regiuni din mai multe țări. Este utilă evaluarea diferențelor regionale în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, deoarece diferențele substanțiale din interiorul unei țări dovedesc importanța și succesul relativ al politicilor regionale (¹);

5. este conștient de faptul că prezentul aviz intervine în amonte în contextul evaluării și revizuirii legislației în vigoare. Noile obiective care vor rezulta în urma acestei revizuirii ar trebui să aducă progrese în direcția îndeplinirii „obiectivelor potențiale” prezentate în Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor (²) și să se înscrie în cel de-al șaptelea Program de acțiune pentru mediu (³), care va contribui la realizarea obiectivelor Strategiei

Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, și să sprijine măsurile prevăzute în Inițiativa UE privind conservarea materiilor prime (⁴);

6. salută invitația adresată de către Comisia Europeană Comitetului Regiunilor (CoR) de a-și exprima punctul de vedere cu privire la reexaminarea obiectivelor UE în materie de gestionare a deșeurilor în cadrul revizuirii Directivei-cadru privind deșeurile (⁵), a Directivei privind depozitele de deșeuri (⁶) și a Directivei privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (⁷);

7. consideră că propunerea unor obiective mai ambițioase la nivelul general al UE, chiar și atunci când se stabilesc perioade de tranziție și obiective intermediare pentru statele membre și autoritățile regionale și locale mai puțin dezvoltate, trebuie să țină seama mai întâi de analiza motivelor neîndeplinirii obiectivelor actuale în fiecare teritoriu;

8. subliniază rolul esențial al ALR în punerea în aplicare a legislației europene din acest domeniu, în crearea și finanțarea de infrastructuri de tratare și stocare a deșeurilor și în gestionarea operațională a fluxurilor. Gestionarea optimă a deșeurilor este în prezent una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă ALR. În acest context, CoR solicită să fie asociat în fiecare etapă a elaborării politicilor care vor fi adoptate în acest domeniu;

9. subliniază că, făcând din evaluarea politicii europene privind deșeurile una dintre cele cinci priorități ale programului său de lucru pentru 2013 privind subsidiaritatea, CoR și-a demonstrat dorința de a consolida participarea ALR la elaborarea de noi obiective pe care acestea vor trebui să le îndeplinească. CoR solicită în acest context ca UE să le asigure ALR un nivel de intervenție și de cooperare care să respecte pe deplin principiul subsidiarității. CoR a desfășurat o consultare privind aspectele legate de subsidiaritate în rândul grupului său de experți în materie de subsidiaritate și al partenerilor din Rețeaua de monitorizare a subsidiarității, cu privire la revizuirea legislației UE în domeniul deșeurilor;

10. semnalează că la adoptarea de noi obiective va trebui să se asigure respectarea principiului proporționalității. CoR solicită ca, respectând principiul precauției, UE să ia în considerare impactul pe care l-ar putea avea noile măsuri asupra ALR, a bugetelor acestora, a capacității lor administrative și operaționale. Va trebuie să se acorde o atenție specială fezabilității viitoarelor politici din perspectiva statelor membre și a ALR mai puțin performante. Va fi absolut necesar ca, pentru

(¹) Raportul AEM Nr. 2/2013.

(²) COM (2011) 571 final, CdR 140/2011 fin.

(³) COM(2012) 710 final.

(⁴) COM(2011) 25 final.

(⁵) 2008/98/CE.

(⁶) 99/31/CE.

(⁷) 94/62/CE.

îndeplinirea obiectivelor finale, să se adopte obiective decuplate, intermediare și să li se acorde ALR o anumită flexibilitate. În acest cadru, vor trebui luate în considerare caracteristicile geografice, demografice și socioeconomice;

11. pledează ca revizuirea obiectivelor să se bazeze pe principiul proximității. Acest principiu va fi înțeles atât în sens local, cât și internațional: viitoarea legislație va trebui să se concentreze în principal menținerea și dezvoltarea activităților de gestionare a deșeurilor pe teritoriul european. CoR solicită ca una dintre preocupările din cadrul procesului de revizuire a obiectivelor să fie aceea de a nu aduce prejudicii nici competitivității, nici egalității de șanse ale actorilor europeni din sectorul public și privat care sunt activi în acest sector și de a sprijini această activitate economică sectorială în cadrul Uniunii;

Pentru un limbaj comun în materie de gestionare a deșeurilor

12. pledează pentru adoptarea în cadrul Uniunii a unei metode unice de calculare a cantităților de deșuri, performantă și transparentă, care să permită raționalizarea obiectivelor și compararea situațiilor existente și a progreselor realizate; la momentul adoptării ei, va trebui să se țină seama de situația de la nivel local din fiecare stat membru; solicită în special ca cele patru metode actuale de calculare a obiectivului pentru deșuri menajere și alte deșuri similare prevăzute în Directiva-cadru privind deșeurile⁽⁸⁾ să fie înlocuite cu o singură metodă de calcul transparentă, credibilă și ambițioasă;

13. solicită elaborarea unui vocabular european care să preia terminologiile precise și exhaustive utilizate în legătură cu deșeurile, modurile de tratare, de reutilizare, de reciclare și de valorificare aplicate acestora, structurile și infrastructurile, precum și actorii care operează în acest sector;

14. încurajează crearea unei nomenclaturi europene a deșeurilor care să acopere întregul flux al deșeurilor, pentru a permite o clasificare incontestabilă în cadrul ierarhiei;

Directiva-cadru privind deșeurile: către consolidarea și elaborarea de noi obiective

15. pledează în favoarea decuplării obiectivelor și a adoptării, în cadrul obiectivelor globale care vor fi stabilite pentru fiecare nivel al ierarhiei, a unor obiective distincte în funcție de tipurile de fluxuri de deșuri și de materialele care vor trebui tratate;

16. solicită stabilirea unor obiective specifice pentru materialele de importanță esențială, care au o mare semnificație pentru economie, dar care nu vor putea fi recuperate exclusiv prin stabilirea unor obiective pentru fluxurile de deșuri;

17. solicită adoptarea principiului transferului automat al diferitelor tipuri de deșuri către cel mai înalt nivel accesibil al ierarhiei. Natura materialelor conținute în fluxurile de deșuri trebuie să prevaleze asupra tipului de deșuri în momentul clasificării fluxurilor de deșuri în cadrul ierarhiei;

18. dorește ca UE să acorde prioritate la finanțare activităților desfășurate la cele mai înalte niveluri ale ierarhiei. Acordarea de subvenții proiectelor realizate la niveluri inferioare ar trebui

condiționată de punerea în aplicare în prealabil a tuturor măsurilor necesare îndeplinirii obiectivelor ce revin nivelurilor superioare;

Prevenirea

19. observă că gestionarea deșeurilor nu permite decât parțial limitarea impactului acestora asupra mediului; ca atare, este important să se încurajeze gestionarea lor durabilă, stimulând înlocuirea resurselor naturale cu materiale produse pe bază de deșuri. Prevenirea generării deșeurilor rămâne prima și principala cale de reducere a presiunii la care este supus mediul;

20. subliniază că îmbunătățirea prevenirii generării de deșuri, precum și aplicarea deplină a principiului „poluatorul plătește” vor permite limitarea presiunii financiare și organizaționale care se exercită asupra ALR însărcinate cu gestionarea deșeurilor;

21. solicită înăsprirea cerințelor în materie de prevenire a generării deșeurilor. Ar trebui adoptate obiective ambițioase și obligatorii pe baza celor mai bune rezultate obținute până în prezent. În acest sens, în perspectiva anului 2020, cantitatea de deșuri municipale pe cap de locuitor ar trebui diminuată cu 10% față de nivelurile înregistrate în 2010, însă în cazurile în care obiectivul general de reducere a deșeurilor din noua directivă și obiectivul pe persoană se află în conflict, cel dintâi ar trebui considerat drept obiectivul de urmărit;

22. solicită adoptarea unor măsuri în vederea reducerii risipei cauzate de deșeurile de alimente și de ambalaje și găsirea de noi posibilități pentru aprovizionarea familiilor dependente de ajutoare și lipsite de mijloace cu alimente care mai sunt consumabile. Aceste măsuri ar trebui să promoveze o mai bună informare a consumatorilor cu privire la data-limită de consum, la termenul de valabilitate al produselor, la amprenta de carbon a acestora, precum și la avantajele ecologice ale ambalajelor reutilizabile. Ar trebui depuse eforturi pentru sensibilizarea cetățenilor cu privire la necesitatea adaptării cantităților achiziționate la nevoile lor reale și la includerea, în decizia de cumpărare a produselor, a modului în care acestea sunt ambalate; de asemenea, ar trebui ca programele de formare profesională în domeniile producției și prelucrării alimentelor, al gastronomiei și comerțului să includă și subiectul reducerii risipei de alimente;

Responsabilitatea extinsă a producătorilor și importatorilor, proiectarea ecologică

23. observă că principiul responsabilității extinse a producătorilor sau importatorilor se dovedește, în anumite cazuri, a fi un o părghie eficace a politicii de promovare a măsurilor de prevenire a gestionării deșeurilor. Pe lângă sistematizarea colectării produselor uzate, acest principiu încurajează în mod eficace producătorii și importatorii să modifice modul de concepere a produselor pentru a îmbunătăți eficiența și proiectarea ecologică a acestora;

24. este conștient de faptul că cheltuielile implicate de această responsabilizare extinsă a producătorilor și importatorilor se repercutează asupra consumatorilor finali, fără ca profitul obținut să fie reinvestit în procesul de gestionare a deșeurilor. CoR pledează ca fondurile obținute prin punerea

⁽⁸⁾ Decizia Comisiei 2011/753/UE.

în aplicare și monitorizarea măsurilor adoptate în cadrul acestui principiu să fie consacrate finanțării infrastructurilor de sortare, pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor;

25. solicită introducerea principiului supravegherii produsului în legislația UE în domeniul deșeurilor, pentru a li se impune vânzătorilor cu amănuntul o mai mare răspundere în ceea ce privește sprijinirea colectării produselor și returnării lor către fabricanți;

26. solicită introducerea unei obligații pentru statele membre de a selecta produsele uzuale în cazul cărora uzura morală planificată este caracteristică, evaluând longevitatea, posibilitatea de reparare și de refolosire a acestora. Aceste date ar trebui folosite apoi pentru a stabili standarde minime în termen de cinci ani. Fabricanților ar trebui să li se solicite să vândă produse cu garanții extinse și să pună la dispoziție piese de schimb pentru reparații. Ar trebui sprijinite întreprinderile care oferă bunuri de consum cum ar fi produsele mari de uz casnic în regim mai curând de serviciu decât de achiziție, deoarece acest lucru va spori cererea de produse proiectate pe termen lung și care permit repararea;

27. dorește consolidarea legislației în materie de proiectare ecologică, pentru optimizarea procedurilor de demontare, curățare, reciclare și valorificare a deșeurilor încă din etapa de concepere a produselor. Adoptarea celor mai ridicate standarde în acest domeniu ar favoriza orientarea anumitor tipuri de deșeuri către partea superioară a ierarhiei;

28. este de acord ca UE să acorde un sprijin sporit cercetării și dezvoltării în sectorul proiectării și concepției ecologice prin intermediul fondurilor structurale, al Fondului de coeziune și al Băncii Europene de Investiții. Acest efort trebuie însoțit de o vigilență sporită în ceea ce privește eventualele denaturări ale concurenței care ar putea rezulta din adoptarea unor norme noi;

Reutilizarea și pregătirea în vederea reutilizării

29. solicită să li se fixeze statelor membre obiective cantitative separate minime obligatorii pentru fiecare dintre categoriile de deșeuri definite ca reutilizabile, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE;

30. subliniază potențialul pe care îl reprezintă reutilizarea deșeurilor și pregătirea lor în vederea reutilizării în cadrul dezvoltării economiei circulare. Ar trebui adoptate măsuri de sprijinire a actorilor care desfășoară o activitate în acest sector sub forma facilitării accesului la fluxurile de deșeuri, a ajutorului pentru finanțare sau pentru elaborarea proiectului lor economic și comercial;

31. pledează ca actorii din economia socială să fie asociați la elaborarea viitoarei legislații europene privind reutilizarea și pregătirea în vederea reutilizării a deșeurilor;

Reciclarea

32. regretă că, în ciuda unei îmbunătățiri progresive a cifrelor în materie de reciclare și de valorificare energetică, cantități importante de materiale reciclabile sau valorificabile sunt în

continuare depozitate sau arse în instalații cu randament energetic scăzut. Viitoarea legislație ar trebui să urmărească îmbunătățirea utilizării resurselor pe care le conțin deșeurile;

33. se pronunță în favoarea studierii posibilităților de majorare la 70%, până în 2025, a actualului obiectiv obligatoriu în materie de reciclare a deșeurilor solide municipale, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE ⁽⁹⁾. În limitele obiectivului mediu pe UE, ar trebui negociate cu statele membre și ALR, mai ales cu cele mai puțin avansate, obiective intermediare și perioade tranzitorii;

34. consideră că majorarea obiectivelor generale va duce la reorientarea pe calea reciclării a unei părți a fluxurilor de deșeuri destinate incinerării sau depozitării. Creșterea volumului de deșeuri destinate reciclării va necesita crearea de noi infrastructuri și noi investiții în acest sector. ALR, care sunt, în marea lor majoritate, responsabili operaționali pentru gestionarea deșeurilor, ar trebui să beneficieze de sprijin logistic și financiar în caz de necesitate. Totodată, trebuie susținute conservarea materiilor prime și reutilizarea materialelor;

35. își reiterează solicitarea ca UE să dispună de un cadru legal în ceea ce privește obiectivele de reciclare a deșeurilor organice, integrat în Directiva-cadru privind deșeurile revizuită. Un asemenea cadru ar permite încurajarea acestui sector și stabilirea unor obiective cantitative, lăsând totodată fiecărui stat membru și ALR libertatea de a coopera și de a organiza, în funcție de caracteristicile sale specifice, sistemul de reciclare;

36. pledează să se acorde o atenție specială prevenirii generării de deșeuri organice. ALR ar trebui încurajate să adopte măsuri care să favorizeze grădinaritul ecologic și compostarea individuală și să se doteze cu capacități proprii de stocare și tratare a deșeurilor organice;

37. se declară favorabil optimizării reciclării deșeurilor organice și pledează pentru interzicerea depozitării și pentru limitarea incinerării acestora. Se consideră necesară armonizarea la nivel european a condițiilor de calitate a compostului și stabilirea unor sisteme de garantare a calității pentru produsele rezultate, care să asigure un nivel ridicat de protecție a mediului înconjurător;

38. pledează pentru adoptarea unor obiective în materie de reciclare aplicabile deșeurilor industriale. Aceste obiective ar putea fi definite în funcție de materialele folosite și nu de tipul deșeurilor și ar trebui să se dovedească la fel de ambițioase ca și cele stabilite în materie de deșeuri menajere;

39. atrage atenția asupra faptului că includerea deșeurilor industriale în fluxul destinat reciclării va spori într-o măsură considerabilă sarcina care apasă pe umerii ALR. Va trebui să se asigure că acestea din urmă vor dispune de mijloacele

⁽⁹⁾ Acest aspect a fost subliniat ca rezultat al consultării privind aspectele legate de subsidiaritate ale revizuirii legislației UE în domeniul deșeurilor.

necesare îndeplinirii misiunii care le revine. Prin urmare, principiul „poluatorul plătește” ar trebui pus în aplicare pe deplin în toate statele membre;

40. subliniază necesitatea adoptării celor mai exigente norme comune în materie de triere și curățare a deșeurilor nu numai în ceea ce privește gospodăriile individuale și industria, ci și stațiile de sortare. Până în 2020, deșeurile ar trebui să fie sortate în proporție de 100%. De asemenea, Comitetul consideră că, pentru statele membre și autoritățile locale și regionale care nu au înregistrat încă progrese satisfăcătoare în domeniul reciclării deșeurilor, trebuie instituite obiective intermediare și perioade tranzitorii de comun acord cu acestea. El preconizează ca, în paralel majorarea obiectivelor în materie de colectare și de sortare a deșeurilor, să fie prevăzute mijloacele financiare corespunzătoare și să fie consolidate măsurile de control;

Valorificarea energetică

41. sprijină solicitarea adresată de Parlamentul European ⁽¹⁰⁾ Comisiei Europene să propună adoptarea unor măsuri de interzicere a incinerării deșeurilor reciclabile și biologice până în 2020, însă ar dori să fie excluse instalațiile de producție a energiei termice sau de cogenerare a energiei electrice și termice care ating un nivel de eficiență foarte ridicat, ținând seama, în acest scop, de caracteristicile fizice și chimice ale deșeurilor;

42. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că incineratoarele care funcționează în prezent în statele membre UE dispun de capacitatea de a incineri un volum mai mare de deșeurile nereciclabile decât volumul total de pe teritoriul acestor state. Această situație generează riscul orientării spre incineratoare a unor fluxuri de deșeurile care ar putea fi reciclate sau reutilizate;

43. regretă faptul că, pentru a menține în funcțiune incineratoare excedentare ca număr sau capacitate, anumite state membre nu au investit suficient în prevenire, sortare și reciclare;

44. solicită să se analizeze cu mare atenție orice proiect de investiție sau finanțare în materie de infrastructuri de incinerare sau de valorificare energetică a deșeurilor. Fondurile structurale și de coeziune nu ar trebui alocate pentru proiecte de acest tip, decât în măsura în care s-ar înscrie într-un ansamblu coerent de gestionare a deșeurilor, care să prevadă infrastructuri suficiente pentru a asigura, în amonte, sortarea, curățarea și reciclarea deșeurilor colectate;

45. dorește ca infrastructurile consacrate valorificării energetice a deșeurilor să fie echipate la cele mai înalte standarde în materie de recuperare a energiei termice, de producere a energiei și de limitare a emisiilor de CO₂, precum și de recuperare și exploatare a scoriei. Aceste standarde dinamice și comune trebuie impuse la nivel european;

Directiva privind depozitele de deșeurile

46. pledează pentru introducerea, până în 2020, a unor măsuri de interzicere a depozitării oricărui tip de deșeurile organice sau biodegradabile care pot fi reutilizate, reciclate în totalitate sau parțial sau care au putere calorică. Obiectivul global ar putea fi atingerea unui obiectiv de 5% sau mai puțin în materie de deșeurile care ajung să fie depozitate, indiferent de originea și natura acestora;

47. observă că majorarea tarifelor aplicate la tona de deșeurile depozitate ar putea constitui o pârghie eficace pentru limitarea cantității de deșeurile și ar favoriza reorientarea fluxurilor de deșeurile către nivelurile superioare ale ierarhiei. Nivelurile tarifelor vor trebuie stabilite în funcție de eficacitatea acestora. Pentru a se evita apariția unor distorsiuni în cadrul acestui sector, ar putea fi luată în considerare o armonizare a nivelului tarifelor la nivelul UE, prin stabilirea unor standarde minime.

Directiva privind ambalajele și deșeurile de ambalaje

48. se pronunță în favoarea studierii posibilităților de majorare la 70% a obiectivelor privind reciclarea deșeurilor din ambalaje de plastic de orice tip și a obiectivelor de reciclare a deșeurilor din ambalaje de sticlă, metal, hârtie/carton și lemn la 80%, luându-se în considerare nivelul de respectare a obiectivelor actuale în toată UE ⁽¹¹⁾. În contextul acestor obiective medii generale pe UE, ar trebui negociate separat cu statele membre și ALR, mai ales cu cele mai puțin avansate, și prevăzute obiective intermediare și perioade tranzitorii;

49. observă că principiul responsabilității producătorilor sau importatorilor se dovedește a fi o pârghie eficace a politicii de promovare a prevenirii gestionării deșeurilor de ambalaje. Obligația de a proceda la recuperare prin mijloace proprii sau prin intermediul unor organisme de gestionare s-ar putea dovedi indispensabilă pentru responsabilizarea acestora.

Către coeziune teritorială în materie de gestionare a deșeurilor

50. solicită ca viitoarea legislație să se bazeze pe principiile comune, respectiv gestionarea fluxurilor de deșeurile în integritatea lor, aplicarea ierarhiei, transparența gestionării operaționale, a finanțării, a costurilor, a măsurilor fiscale în vigoare, a controlului, a trasabilității și a măsurii în care este luat în considerare rolul jucat de ALR și de organele lor de cooperare. Transparența sistemelor de punere în aplicare a legislației europene va face posibilă compararea situațiilor existente, evaluarea diferitelor practici și constituirea progresivă a unui fundament comun de bune practici;

51. solicită ca stabilirea unor obiective ambițioase în perspectiva anului 2020 să fie însoțită de adoptarea unei foi de parcurs specifice care ar urma să fie negociată cu fiecare stat membru și, acolo unde este cazul, cu fiecare autoritate regională și locală competentă, care să cuprindă un calendar provizoriu și să stabilească obiectivele intermediare adaptate

⁽¹⁰⁾ Rezoluția Parlamentului European din 24 mai 2012 referitoare la o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor [2011/2068(INI)].

⁽¹¹⁾ Acest aspect a fost subliniat ca rezultat al consultării privind aspectele legate de subsidiaritate ale revizuirii legislației UE în domeniul deșeurilor.

fiecărui tip de deșeuri și nivel de ierarhie care ar putea fi realizate în statul membru respectiv, într-un termen mai lung decât cel propus de obiectivul general mediu la nivelul UE. O astfel de măsură ar da posibilitatea entităților mai puțin avansate de a recupera decalajul, sprijinind totodată efortul entităților mai performante;

52. pledează ca principiul general al proximității să stea la baza oricărei politici adoptate de UE în materie de gestionare și tratare a deșeurilor. Conform principiului proximității, planurile de gestionare a deșeurilor ar trebui să favorizeze tratarea acestora cât mai aproape de locul în care au fost generate, deși se așteaptă ca transportul deșeurilor în cadrul UE actual să trebuiască să continue acolo unde soluțiile locale nu se dovedesc a fi practice. În acest cadru, capacitățile anuale autorizate pentru tratare sau stocare ar trebui rezervate cu prioritate cantității generate pe plan local și regional. De asemenea, propune ca actorii din sectorul privat și public care se ocupă de gestionarea deșeurilor să acționeze, în măsura posibilităților, la nivel local, reducând astfel impactul asupra mediului cauzat de transport și circulație și creând oportunități de locuri de muncă la nivel local. Tranziția către o economie mai circulară ar trebui să fie exprimată în termene realiste, pentru a se permite dezvoltarea infrastructurii și a structurilor de gestiune;

53. solicită să se prevadă mecanisme de consultare și de colaborare între ALR, mai ales la nivel transfrontalier. Consti-

tuirea unor poli regionali de gestionare și tratare a deșeurilor ar trebui încurajată și supravegheată de UE, pentru a permite raționalizarea fluxurilor de deșeuri și utilizarea optimă a infrastructurilor și resurselor disponibile în acest sector;

54. insistă ca alocarea resurselor europene să fie condiționată prin validarea de către UE a planurilor de gestionare prezentate de către statele membre solicitante, în scopul asigurării coerenței politicilor și evitării investițiilor inutile sau chiar contraproductive. Investițiile ar trebui să fie pe măsura obiectivelor stabilite prin planurile de gestionare a deșeurilor;

55. solicită să se ia în considerare actorii și infrastructurile ce constituie un pol regional transfrontalier în cadrul realizării și evaluării planului național de gestionare a deșeurilor al statului membru pe teritoriul căruia se află o parte din actorii și infrastructurile în cauză;

56. sprijină crearea unei platforme europene de informare care să preia cele mai bune practici utilizate în cadrul UE – și chiar în afara acesteia – în materie de prevenire și gestionare a deșeurilor. Această platformă ar trebui să integreze noțiunea de colaborare regională, permițând ALR care doresc acest lucru să se coordoneze cu omologii lor transfrontalieri. O astfel de platformă va facilita schimbul de informații, precum și adoptarea progresivă a unor bune practici comune la nivel european.

Bruxelles, 4 iulie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 102-A SESIUNE PLENARĂ, 3 ȘI 4 IULIE 2013**Avizul Comitetului Regiunilor — Reducerea costului instalării rețelilor în bandă largă**

(2013/C 280/10)

COMITETUL REGIUNILOR

- ia notă de propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelilor de comunicații electronice de mare viteză, care a fost publicată de Comisie la 26 martie 2013 și care face parte din planul de 10 puncte publicat cu ocazia analizei la jumătatea perioadei a Agendei digitale pentru Europa;
- salută prioritățile prezentate în propunerea Comisiei – rețelele de mare viteză, lucrările de construcții civile, utilizarea în comun a infrastructurilor existente și eficientizarea dezvoltării infrastructurilor fizice noi pentru ca extinderea rețelilor să implice cheltuieli mai reduse, precum și reducerea sarcinii administrative și a birocrăției –, fiecare dintre acestea reprezentând domenii în care orașele și regiunile sunt totodată actori, prestatori de servicii și beneficiari;
- a subliniat deja în trecut că adoptarea de măsuri de raționalizare, modernizare și reducere a sarcinilor administrative – ca axă prioritară de acțiune în vederea reducerii costurilor, a raționalizării și simplificării procedurilor administrative și serviciilor – va contribui la dinamizarea activității economice, la reducerea demersurilor și sarcinilor birocratice, precum și la facilitarea contactelor dintre cetățeni și administrație, contribuind la reducerea costurilor administrative ale activităților întreprinderilor (printre altele a celor care țin de instalarea infrastructurii pentru internetul de mare viteză), la sporirea competitivității întreprinderilor și la stimularea dezvoltării acestora;
- amintește că, pentru a face față lipsei de operatori privați în zonele considerate mai puțin rentabile, precum cele rurale, autoritățile locale și regionale sunt nevoite să intervină în finanțarea infrastructurilor digitale. Pentru a asigura accesul egal la noile tehnologii al tuturor cetățenilor și al tuturor teritoriilor, solicită Comisiei Europene să susțină autoritățile în eforturile lor de finanțare, aprobând, pe de o parte, participarea fondurilor structurale europene la finanțarea infrastructurilor digitale în toate regiunile europene și acceptând, pe de altă parte, recunoașterea naturii de serviciu de interes economic general a proiectelor de construire a unei infrastructuri digitale în zonele rurale și slab populate.

Raportor	Gábor BIHARY (HU-PSE), membru al Consiliului general al orașului Budapesta
Document de referință	Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză COM(2013) 147 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. ia notă de propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, care a fost publicată de Comisie la 26 martie 2013 și care face parte din planul de 10 puncte publicat cu ocazia analizei la jumătatea perioadei a Agendei digitale pentru Europa;

2. constată cu satisfacție că proiectul de regulament are la bază bunele practici ale statelor membre, însă, în ceea ce privește aspectele organizatorice, acesta lasă în continuare statelor membre o putere considerabilă de apreciere, contribuind în același timp la dezvoltarea noii culturi a accesibilității;

3. salută prioritățile prezentate în proiectul de regulament – rețelele de mare viteză, lucrările de construcții civile, utilizarea în comun a infrastructurilor existente și eficientizarea dezvoltării infrastructurilor fizice noi, precum și reducerea sarcinii administrative și a birocrăției –, fiecare din acestea reprezentând domenii în care orașele și regiunile sunt totodată actori, prestatori de servicii și beneficiari;

4. reamintește că infrastructura în bandă largă de mare viteză reprezintă pilonul pieței unice pentru conținutul digital și o condiție prealabilă a competitivității la nivel mondial, de exemplu, în domeniul comerțului electronic. Așa cum a reamintit acest lucru Comunicarea referitoare la Actul privind piața unică II ⁽¹⁾, o creștere de 10 % a penetrării benzii largi poate duce la o creștere anuală a PIB-ului de 1-1,5 % și la o creștere a productivității muncii cu 1,5 % ⁽²⁾, iar inovarea bazată pe utilizarea benzii largi în întreprinderi are efecte pozitive asupra ocupării forței de muncă, având potențialul de a genera 2 milioane de noi locuri de muncă până în 2020 ⁽³⁾.

5. subliniază că Uniunea nu își poate permite să lase cetățenii și întreprinderile în afara ariei de acoperire a acestor infras-

structuri și a subscris la obiectivele ambițioase ale Agendei digitale pentru Europa în ceea ce privește conexiunile internet în banda largă: bandă largă de bază pentru toți europenii până în 2013, iar până în 2020, (i) acces la viteze de peste 30 Mbps pentru toți europenii și (ii) abonamente la conexiuni internet de peste 100 Mbps pentru cel puțin 50 % din familiile europene. Însă aceste obiective sunt realizabile doar dacă costul instalării acestor infrastructuri scade la nivelul UE;

6. accentuează că, în gestionarea proceselor care decurg din propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză și din măsurile politice publice legate de acesta, este deosebit de important ca Uniunea Europeană, statele membre, respectiv autoritățile locale și regionale să-și coordoneze activitățile, respectând pe deplin principiul subsidiarității, așa cum se prevede acest lucru și în Cartea albă a CoR privind guvernanța pe mai multe niveluri ⁽⁴⁾;

7. în acord cu avizele sale anterioare, scoate în evidență că ar trebui exploatat pe deplin potențialul Europei de a dezvolta servicii TIC în sectoarele public și privat, iar TIC ar trebui utilizate de autoritățile locale și regionale în vederea ameliorării serviciilor oferite în domenii precum asistența medicală, educația, ordinea publică, securitatea sau serviciile sociale. Parteneriatele public-privat susținute de UE, care implică autorități locale și regionale și IMM-uri care dezvoltă TIC în domeniul serviciilor publice de TIC pot reprezenta o bază ideală pentru dezvoltarea competențelor și cunoștințelor la nivel local în întreaga UE ⁽⁵⁾;

8. a subliniat deja în trecut că adoptarea de măsuri de raționalizare, modernizare și reducere a sarcinilor administrative – ca axă prioritară de acțiune în vederea reducerii costurilor, a raționalizării și simplificării procedurilor administrative și serviciilor – va contribui la dinamizarea activității economice, la reducerea demersurilor și sarcinilor birocratice, precum și la facilitarea contactelor dintre cetățeni și administrație, contribuind la reducerea costurilor administrative ale activităților întreprinderilor (printre altele a celor care țin de instalarea infrastructurii pentru internetul de mare viteză), la sporirea competitivității întreprinderilor și la stimularea dezvoltării acestora ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ (COM (2012) 573 final)

⁽²⁾ Booz & Company (2012), Maximising the impact of Digitalisation [Maximizarea impactului digitalizării].

⁽³⁾ Estimare a Comisiei bazată pe studii naționale (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. and Ezell, S., 2009, The UK Digital Road to Recovery; Katz R.L. et al, 2009, The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy).

⁽⁴⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽⁵⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽⁶⁾ CdR 65/2011 fin.

9. reafirmă cu tărie că statele membre și Comisia Europeană ar trebui să ia măsurile necesare pentru a asigura implicarea deplină și eficientă a autorităților locale și regionale în guvernarea inițiativelor legate de TIC ⁽⁷⁾;

10. ia notă de intenția propunerii de regulament de a contribui la îmbunătățirea calității serviciilor și produselor de informare destinate consumatorilor europeni, diminuând cheltuielile inutile și sarcinile administrative și susținând în același timp piața unică pentru conținutul digital, respectiv realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020;

Accesibilitatea conexiunilor în bandă largă

11. scoate în evidență că autoritățile locale și regionale se numără printre principalii beneficiari ai propunerilor din cadrul Agendei digitale pentru Europa, cum ar fi instalarea infrastructurilor în bandă largă, și pot contribui în mod hotărâtor la realizarea acestora. Prioritățile de la nivel local și regional ale noii strategii pot sprijini calitatea vieții și activitatea economică și socială a cetățenilor, pot stimula dezvoltarea regională și pot promova crearea unor servicii publice și întreprinderi locale mai eficiente și personalizate. Regiunile și orașele dispun de numeroase mijloace pentru exploatarea deplină a acestui potențial;

12. salută faptul că propunerea de regulament oferă posibilitatea de a contribui hotărâtor la atenuarea decalajului digital și la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și de a satisface totodată necesități majore de natură socială, culturală și economică ale cetățenilor europeni ⁽⁸⁾;

13. recunoaște că societatea informațională a accelerat enorm evoluția economică și socială, iar eficientizarea construcției infrastructurilor în bandă largă va întări și mai mult această tendință. De asemenea, atrage atenția în special asupra faptului că pot fi răspândite mai ușor conținuturi periculoase pentru tineri și valorile fundamentale ale democrației, un risc care poate fi contracarat prin educație adecvată bazată pe valori și cultură media larg răspândită ⁽⁹⁾;

14. reamintește că autoritățile locale și regionale trebuie să joace un rol central în facilitarea asigurării unui acces egal și la un preț rezonabil la banda largă în regiunile în care, de exemplu, mecanismele de piață se dovedesc a fi insuficiente, în coordonarea proiectelor-pilot care vizează eliminarea decalajului în ceea ce privește accesibilitatea online, precum și în dezvoltarea unor noi abordări, care să permită serviciilor publice online să se concentreze asupra cetățeanului ⁽¹⁰⁾;

15. atrage atenția Comisiei că, în cazul infrastructurilor în bandă largă construite prin finanțare din partea autorităților locale și regionale, ar putea fi necesare ajutoare de stat nerambursabile și solicită Comisiei să elaboreze o reglementare în acest sens;

16. reiterează recomandarea formulată în Avizul său privind Agenda digitală pentru Europa ca finanțarea și celelalte măsuri de sprijin să favorizeze realizarea rețelelor publice în bandă largă, care să aibă la bază o arhitectură de rețea orizontală și un model economic care separă accesul fizic la rețea de prestarea serviciului, precum și recomandarea ca rețelele actuale de fibră optică să fie deschise către concurență ⁽¹¹⁾; în practică, acest lucru înseamnă că în ceea ce privește fibra neagră, care este o formă de infrastructură pasivă, ar trebui promovate modele de afaceri cu acces liber;

17. având în vedere că în cazul regiunilor cu o densitate mare a populației interesele comerciale sunt evidente, ar trebui să se acorde o atenție specială încurajării investițiilor private orientate către regiunile rurale și cele cu o densitate scăzută a populației, precum și către regiunile ultraperiferice, pentru a se asigura egalitatea de șanse din punct de vedere geografic. În acest sens, autoritățile locale și regionale pot îndeplini un rol cheie în coordonarea cererilor de acces la banda largă care provin de la administrațiile publice, organele de securitate publică, școlile locale și instituțiile de sănătate, astfel încât să se organizeze grupuri la nivel local (școli, comunități, IMM-uri) și zone de demonstrație pentru consumatori privind infrastructurile în bandă largă, organizând și sesiuni de formare;

18. amintește că, pentru a face față lipsei de operatori privați în zonele considerate mai puțin rentabile, precum cele rurale, autoritățile locale și regionale sunt nevoite să intervină în finanțarea infrastructurilor digitale. Pentru a asigura accesul egal la noile tehnologii al tuturor cetățenilor și al tuturor teritoriilor, solicită Comisiei Europene să susțină autoritățile în eforturile lor de finanțare, aprobând, pe de o parte, participarea fondurilor structurale europene la finanțarea infrastructurilor digitale în toate regiunile europene și acceptând, pe de altă parte, recunoașterea naturii de serviciu de interes economic general a proiectelor de construire a unei infrastructuri digitale în zonele rurale și slab populate;

Serviciile digitale și e-guvernarea

19. subliniază faptul că TIC, care stau la baza unei societăți informaționale deschise tuturor, ar trebui să răspundă necesităților tuturor membrilor societății, inclusiv ale celor expuși riscului de excluziune socială;

⁽⁷⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁸⁾ CdR 14/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 133/2009 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 104/2010 fin.

20. accentuează faptul că accesul la serviciile în bandă largă de înaltă calitate la prețuri abordabile poate spori accesibilitatea și calitatea serviciilor prestate de autoritățile locale și regionale și – în cazul microîntreprinderilor și al IMM-urilor – poate facilita comercializarea produselor. Este de așteptat ca regiunile și comunitățile îndepărtate, în special cele ultraperiferice, să beneficieze în mod considerabil de pe urma unui acces mai extins și mai rapid la serviciile în bandă largă ⁽¹²⁾;

21. insistă asupra faptului că noile utilizări și servicii digitale constituie mize vitale pentru atractivitatea și dezvoltarea echilibrată a teritoriilor și consideră că accesul tuturor la tehnologiile digitale reprezintă o condiție a îndeplinirii cu succes a obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială a Uniunii Europene;

22. în acord cu avizul său anterior ⁽¹³⁾, recomandă să se exploateze pe deplin potențialul oferit de dezvoltarea accelerată a rețelei în urma regulamentului, pentru a se dezvolta serviciile TIC în sectoarele public și privat din Europa; prin urmare, TIC ar trebui utilizate de autoritățile locale și regionale în vederea ameliorării serviciilor oferite în domenii precum asistența medicală, educația, achizițiile publice, securitatea și serviciile sociale;

23. în acord cu avizul său anterior ⁽¹⁴⁾, recomandă că ar trebui exploatat pe deplin potențialul oferit de dezvoltarea accelerată a rețelei în urma regulamentului, pentru a se dezvolta în Europa servicii publice transfrontaliere, iar proiectele informatice implicate trebuie să acopere aspectele legate de interoperabilitate și identificare electronică a cetățenilor (Stork), semnătura electronică, tratarea documentelor pe cale electronică și alte părți componente ale guvernării electronice, astfel încât acestea să fie abordate într-un context european: aceasta este, de asemenea, o condiție prealabilă fundamentală a mobilității individuale a cetățenilor în UE;

24. scoate în evidență că nu este posibilă exploatarea posibilităților oferite de cloud computing ⁽¹⁵⁾ fără dezvoltarea cât mai curând cu putință a infrastructurilor necesare în acest sens;

Utilizarea TIC pentru rețele energetice inteligente, digitalizare și conținuturi creative

25. accentuează că piața unică pentru conținutul digital reprezintă piatra de temelie a Agendei digitale pentru Europa, care va permite crearea unei piețe paneuropene în creștere, dinamice și de succes în domeniul creării și distribuirii de conținut digital și de servicii online, și care va oferi consumatorilor un acces ușor, sigur și flexibil la piețele de conținut și

servicii digitale ⁽¹⁶⁾. Prin urmare, apreciază impactul pe care îl va avea regulamentul propus asupra accelerării acestui proces și reducerii costurilor;

26. consideră că este deosebit de important ca, alături de extinderea rețelor de mare viteză, instituțiile publice regionale și locale să dispună de capacitățile interne adecvate și de resurse financiare durabile necesare pentru digitalizarea conținutului dosarelor ⁽¹⁷⁾;

27. recunoaște că regulamentul va avea efecte asupra soluționării problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor ⁽¹⁸⁾ și asupra adaptării structurilor de exploatare a resurselor naturale;

Accesul la infrastructura fizică existentă și transparența

28. este de acord cu obiectivul de a maximiza sinergiile între rețele, cu un regulament care se adresează nu doar furnizorilor de rețele de comunicații electronice, ci oricărui proprietar de infrastructuri fizice, cum ar fi cele de energie electrică, gaze, apă și canalizare, încălzire și servicii de transport, adecvate pentru a găzdui elemente ale rețelor de comunicații electronice. Însă, din motive de securitate și din cauza unor cheltuieli ridicate, își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea infrastructurilor critice cum ar fi tunelurile metroulor din marile orașe în acest sens;

29. regretă că, în ciuda faptului că infrastructura în bandă largă și de mare viteză reprezintă coloana vertebrală a pieței unice pentru conținutul digital, serviciile și infrastructura de telecomunicații din UE sunt încă foarte fragmentate de-a lungul frontierelor naționale;

30. având în vedere că partea preponderentă a cheltuielilor totale de instituire a infrastructurii este reprezentată de lucrări de construcții civile, consideră că este un important pas înainte în materie de reglementare faptul că toți operatorii de rețea vor avea acces (la prețuri acceptabile și în condiții rezonabile, în calitate de ofertant sau beneficiar) la rețeaua existentă de infrastructură fizică (cum ar fi, de exemplu, conductele, țevile, gurile de vizitare, cabinetele, stâlpii, pilonii, antenele, turnurile și alte construcții de sprijin), în vederea instalării elementelor de rețea de comunicare electronică de înaltă viteză, și că, pentru garantarea transparenței, informațiile necesare în acest sens trebuie să fie disponibile la un punct de informare unic;

31. în același timp, atrage atenția că, la stabilirea prețurilor și a tarifelor, nu trebuie să se piardă din vedere obiectivele sociale și de coeziune;

⁽¹²⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹³⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 65/2011 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 1673/2012 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 254/2008 fin.

Coordonarea lucrărilor de construcții civile

32. salută faptul că regulamentul abordează chestiunea coordonării lucrărilor de construcții civile, având în vedere în special faptul că aceste investiții sunt finanțate parțial sau în totalitate din fonduri publice; în schimb, constată că regulamentul nu face nicio referire la achizițiile publice în legătură cu acestea;

33. constată cu regret că regulamentul nu menționează rolul autorităților locale pe teritoriul cărora are loc coordonarea lucrărilor de construcții civile; prin urmare, recomandă Comisiei Europene să numească, în regulament, autoritățile locale;

Autorizarea

34. susține rolul punctului de informare unic în facilitarea și coordonarea procesului de autorizare și consideră că termenul maxim de șase luni este suficient;

35. critică faptul că regulamentul nu abordează rolul autorităților locale în procedura de autorizare, cu toate că, în cele mai multe cazuri, procedurile de acordare a autorizației de construire intră în competența autorităților locale și își exprimă îngrijorarea cu privire la costurile importante care pot reveni autorităților locale în multe cazuri;

Echipamentele interioare și accesul la acestea

36. consideră ca fiind un pas important prevederea ca unul din criteriile de autorizare de construire a clădirilor noi să fie dotarea acestora cu infrastructurile fizice adaptate la tehnologiile de mare viteză, până la punctele terminus ale rețelei;

37. salută obligativitatea dotării imobilelor colective noi care fac obiectul unor lucrări de renovare de mare amploare cu puncte de concentrare accesibile furnizorilor de rețele de comunicații electronice, însă ar fi util să se precizeze că această obligație se referă și la investițiile în locuințele sociale, astfel încât și categoriile aflate în pericol de excluziune digitală care le ocupă să aibă acces la serviciile în bandă largă; în cazul acesta, ar trebui totuși sprijinită pe deplin realizarea obiectivului urmărit;

Subsidiaritatea, proporționalitatea și o mai bună reglementare

38. recunoaște că măsurile formulate în propunerea de regulament par a fi, în forma actuală, în conformitate cu principiul subsidiarității. Reducerea costurilor instalării rețelor de comunicații electronice de mare viteză necesită implicarea Uniunii, în vederea ameliorării condițiilor pentru crearea și funcționarea

pieței interne și a înlăturării obstacolelor cauzate de mozaicul de norme și practici administrative de la nivel național și subnațional, care împiedică dezvoltarea și creșterea întreprinderilor europene, având un impact negativ asupra competitivității europene și creând bariere în calea investițiilor și a activităților transfrontaliere;

39. consideră că măsurile propuse în legătură cu domeniile care conțin elemente transfrontaliere sunt necesare, deoarece ele conțin chestiuni transnaționale pe care statele membre și/sau autoritățile locale și regionale nu le pot reglementa singure în mod corespunzător; în schimb, acoperirea totală în bandă largă contribuie la coeziunea teritorială;

40. recunoaște că obiectivul de bază al regulamentului este să faciliteze și să stimuleze extinderea rețelor de comunicații electronice de mare viteză, prin măsuri care promovează utilizarea în comun a infrastructurilor fizice existente și permit instalarea mai eficace a unora noi, pentru a reduce costurile asociate extinderii acestor rețele;

41. consideră că măsurile propuse prezintă avantaje evidente față de acțiunile izolate de la nivel național, regional sau local, în special deoarece principalele măsuri se concentrează în jurul următoarelor patru problematici: rețelele de mare viteză, lucrările de construcții civile, utilizarea în comun a infrastructurilor existente și eficientizarea construcției infrastructurilor fizice noi, precum și reducerea sarcinii administrative;

42. constată că o abordare europeană comună în ceea ce privește chestiunile în cauză va aduce o valoare adăugată prin evitarea duplicării inutile a eforturilor și efectuarea unor economii de scară și subliniază că această abordare este esențială, având în vedere că internetul, prin natura sa omniprezentă și transfrontalieră, este un instrument indispensabil pentru optimizarea potențialului economic și social al TIC;

43. recunoaște că, în forma lor actuală, măsurile conținute în propunerea de regulament par a fi în conformitate cu principiul proporționalității, dat fiind că se limitează la ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor prin faptul că măsurile propuse vizează reducerea barierelor din calea accesului la infrastructurile fizice;

44. recunoaște că măsurile de reducere a costurilor propuse în proiectul de regulament se concentrează pe sporirea coordonării și a transparenței și pe armonizarea instrumentelor minime, permițând părților interesate relevante să exploateze sinergiile și să reducă ineficiențele în procesul de extindere;

45. subliniază că măsurile propuse nu prevăd modele concrete de afaceri; ele lasă totodată deschisă posibilitatea ca statele membre să adopte dispoziții mai detaliate și, prin urmare, nu aduc atingere inițiativelor naționale aflate în curs, ci mai degrabă le completează. În schimb, ele vor permite statelor membre să valorifice rezultatele propriilor măsuri actuale și să le organizeze pe cele noi sau existente, alegând măsurile care corespund cel mai bine propriilor particularități, fără a impune în mod necesar costuri suplimentare;

46. cu toate acestea, subliniază că, pentru a oferi securitate juridică, regulamentul trebuie să menționeze care vor fi pașii făcuți de Comisia Europeană odată ce statele membre notifică măsurile de derogare;

47. acceptă adoptarea formei juridice a regulamentului, cu toate că o directivă ar lăsa mai mult loc de manevră pentru statele membre. În același timp, aplicarea suficient de flexibilă a regulamentului ne va permite să dispunem în scurt timp de

instrumente de reducere a costurilor, reflectând astfel dinamica obiectivelor Agendei digitale pentru Europa, care trebuie atinse până în 2020;

48. constată în general că, în legătură cu mai buna legiferare, propunerea de regulament face trimitere în repetate rânduri la nivelul local și regional. În ceea ce privește competențele autorităților locale și regionale și rolul esențial pe care sunt menite să-l joace în elaborarea și implementarea măsurilor din domeniul TIC (în special aspectele legate de construirea rețelilor de mare viteză), instituțiile Uniunii și statele membre ar trebui să se consulte în mod sistematic cu aceste autorități în cadrul elaborării și aplicării măsurilor pentru realizarea Agendei digitale pentru Europa;

49. solicită Comisiei Europene ca, la momentul oportun, să consulte Comitetul Regiunilor în legătură cu raportul de reevaluare pe care îl va prezenta la 3 ani după intrarea în vigoare a regulamentului.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENT

Amendamentul 1

Articolul 2 alineat nou (11)

Definiții

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>11. „organism național de soluționare a litigiilor”: autoritatea națională de reglementare îndeplinește această misiune, cu excepția cazului în care statul membru desemnează alte organisme competente, fiind însă distinct din punct de vedere juridic și independent din punct de vedere funcțional de toți operatorii de rețea;</u>

Expunere de motive

Pentru mai buna înțelegere și aplicare a regulamentului, este util să se menționeze la definiții și organismul național de soluționare a litigiilor.

Amendamentul 2

Articolul 2 alineat nou (12)

Definiții

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>12. „punct de informare unic”: autoritatea națională de reglementare îndeplinește această misiune în fiecare stat membru, cu excepția cazului în care statul membru desemnează alte organisme competente;</u>

Expunere de motive

Pentru mai buna înțelegere și aplicare a regulamentului, este util să se menționeze la definiții și punctul de informare unic.

Amendamentul 3

Articolul 7 alineatul (2)

Articolul 7 Echipamente interioare

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2. Toate imobilele colective nou-construite pentru care s-au depus cereri de acordare a autorizațiilor de construcție după [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm introduceți data exactă a intrării în vigoare a prezentului Regulament] sunt dotate cu un punct de concentrare, situat în interiorul sau în afara clădirii și accesibil furnizorilor de rețele de comunicații electronice, prin intermediul căruia se pune la dispoziție conectarea la infrastructura internă pregătită pentru rețelele de mare viteză. Aceeași obligație se aplică lucrărilor majore de renovare care vizează imobilele colective, pentru care s-a depus o cerere de acordare a autorizației de construcție după [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm să introduceți data exactă a intrării în vigoare a prezentului regulament].	2. Toate imobilele colective nou-construite, <u>inclusiv locuințele sociale</u> , pentru care s-au depus cereri de acordare a autorizațiilor de construcție după [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm introduceți data exactă a intrării în vigoare a prezentului Regulament] sunt dotate cu un punct de concentrare, situat în interiorul sau în afara clădirii și accesibil furnizorilor de rețele de comunicații electronice, prin intermediul căruia se pune la dispoziție conectarea la infrastructura internă pregătită pentru rețelele de mare viteză. Aceeași obligație se aplică lucrărilor majore de renovare care vizează imobilele colective, pentru care s-a depus o cerere de acordare a autorizației de construcție după [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm să introduceți data exactă a intrării în vigoare a prezentului regulament].

Expunere de motive

Obiectivul acestui amendament este de a se preciza că nu pot fi reduse cheltuielile de construire a locuințelor sociale prin privarea acestora de echipamentele necesare pentru conexiunea la rețelele de mare viteză, pentru a se asigura egalitatea de șanse pentru cei care le ocupă.

Amendamentul 4

Articolul 10

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului până la [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm introduceți data exactă; data intrării în vigoare a prezentului regulament + 3 ani], cel târziu la punerea în aplicare a prezentului regulament. Raportul include un rezumat al impactului măsurilor prevăzute de prezentul regulament și o evaluare a progreselor înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia.	Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului până la [Oficiul pentru Publicații: vă rugăm introduceți data exactă; data intrării în vigoare a prezentului regulament + 3 ani], cel târziu la punerea în aplicare a prezentului regulament. Raportul include un rezumat al impactului măsurilor prevăzute de prezentul regulament și o evaluare a progreselor înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia. <u>Raportul trebuie transmis Comitetului Regiunilor în vederea consultării.</u>

Expunere de motive

Amendamentul vizează obligativitatea consultării CoR.

Bruxelles, 3 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Fabricarea, prezentarea și vânzarea tutunului și a produselor aferente

(2013/C 280/11)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că revizuirea directivei este necesară și, ca atare, trebuie dusă la bun sfârșit fără întârziere, pentru a asigura protecția sănătății populației europene împotriva riscurilor legate de fumat, în special în cazul tinerilor;
- solicită Comisiei și statelor membre să adopte o directivă echilibrată care să ofere consumatorilor o protecție sporită, având în vedere totodată producția și valoarea economică a culturii tutunului;
- consideră că statele membre ar trebui să interzică distribuția gratuită a produselor din tutun (online sau în locuri publice), având în vedere că există șanse mari ca și alte persoane (tinere) să se apuce de fumat;
- solicită Comisiei Europene și statelor membre să analizeze o posibilă schemă prin care să se compenseze pierderile de locuri de muncă din sectorul tutunului și din industria împachetării și ambalării;
- susține că statele membre ar trebui să poată interzice vânzările transfrontaliere de produse din tutun, pentru a proteja mai bine sănătatea tinerilor;
- este convins că ar trebui încurajate campaniile publice periodice de educare și sensibilizare, cu acordarea de consiliere în învățământul de nivel primar și secundar în privința consecințelor dăunătoare ale fumatului și a efectelor sale nocive asupra sănătății și bunăstării organismului;
- solicită Comisiei și statelor membre să ia în considerare acordarea de sprijin pentru regiunile în care în prezent se cultivă sau se prelucrează tutun, astfel încât acestea să fie în măsură să înlocuiască culturile de tutun cu alte culturi, mai durabile;
- atrage atenția asupra faptului că pachetele nestandardizate se găsesc în prezent pe piață, iar retragerea lor va avea efecte negative asupra regiunilor în care sunt produse.

Raportor

dl Dimitrios KALOGEROPOULOS (EL-PPE), consilier municipal al orașului Aigaleo

Document de referință

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea tutunului și a produselor aferente

COM(2012) 788 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE**COMITETUL REGIUNILOR****Introducere**

1. constată că, la 12 ani după adoptarea de către UE a actualei directive privind produsele din tutun (care include mai multe măsuri de control), fumatul rămâne principala cauză evitabilă de mortalitate în UE, provocând aproape 700 000 de decese în fiecare an, și că 70% dintre fumători încep să fumeze înaintea vârstei de 18 ani; de aceea, susține ferm necesitatea unei revizuii urgente a actualei directive, cu luarea în considerare a unor măsuri mai stricte în materie de implementare;

2. întâmpină cu satisfacție hotărârea Comisiei de a sprijini și de a completa eforturile statelor membre și ale autorităților locale și regionale în ceea ce privește abordarea problemei fumatului. Comitetul recunoaște că tutunul se cultivă în mod legal; cu toate acestea, este necesară monitorizarea atentă a impactului său asupra sănătății cetățenilor;

3. se pronunță în favoarea articolului 114 din TFUE ca temei juridic pentru propunerea de directivă, dat fiind obiectivul Comisiei Europene de armonizare, în contextul propunerii de directivă, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative care diferă încă, în scopul garantării funcționării pieței interne. Subliniază că această abordare este confirmată de hotărârea CJUE C-380/03 (Republica Federală Germania împotriva Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene). Pe de altă parte, propunerea de directivă permite adoptarea de către statele membre a unor măsuri mai stricte decât cele formulate în textul său;

Contribuția politicii UE la garantarea sănătății

4. recunoaște contribuția pe care politicile de însoțire ale UE o pot avea în general, în conformitate cu obiectivul stabilit la articolul 114 alineatul (3) din TFUE, precum și la articolul 35 din Carta drepturilor fundamentale a UE, potrivit căruia „în definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane”;

5. consideră că revizuirea directivei este necesară și, ca atare, trebuie dusă la bun sfârșit fără întârziere, pentru a asigura protecția sănătății populației europene împotriva riscurilor legate de fumat, în special în cazul tinerilor;

6. subliniază că UE, alături de autoritățile de la nivel național, regional și local, ar trebui să-și intensifice eforturile în materie de sănătate publică și de lansare de campanii de educare, sensibilizare și promovare a sănătății ce evidențiază consecințele pe care le are obiceiul fumatului, care s-au dovedit destul de eficiente în privința reducerii consumului de tutun, ca de altfel și măsurile restrictive care au modificat tendințele în materie de consum;

7. solicită ca Directiva revizuită privind produsele din tutun să fie conformă cu al treilea program multianual de acțiune a UE în domeniul sănătății pentru perioada 2014-2020, intitulat „Sănătatea în slujba creșterii economice”, al cărui obiectiv este promovarea sinergiilor, evitând, în același timp, suprapunerea cu programele și acțiunile conexe ale Uniunii;

Îmbinarea protecției sănătății cu dezvoltarea economică

8. este de acord cu Comisia Europeană atunci când aceasta declară, în conformitate cu articolele 114, 168 și 169 din TFUE, că s-a luat ca bază un nivel înalt de protecție a sănătății în momentul în care s-a ales între diferite opțiuni de politică identificate în procesul de revizuire a Directivei privind produsele din tutun (DPT); subliniază că protecția sănătății este un obiectiv la care nu se poate renunța și care trebuie să ia în considerare factorii de promovare a sănătății și de prevenire a bolilor, precum condițiile socioeconomice, modul de viață, cultura, educația, factorii de mediu din toate domeniile sociale relevante, astfel încât să se identifice factorii de risc și să se combată efectele lor negative într-un stadiu cât mai precoce;

9. solicită Comisiei și statelor membre să ia în considerare modificarea dispozițiilor propuse, astfel încât să se asigure adoptarea unei directive echilibrate care, pe lângă menținerea avertismentelor de sănătate necesare, care protejează consumatorii, să aibă în vedere totodată producția și valoarea economică a acestei culturi;

10. Comitetul sprijină măsurile de reducere a dependenței de tutun și a toxicității acestuia plecând de la dovezi științifice, precum și măsurile care urmăresc să evite, în mod obiectiv, inducerea în eroare a consumatorilor, de exemplu prin includerea unor aditivi ce pot sugera că anumite produse din tutun au efecte benefice pentru sănătate sau terapeutice;

Menținerea nivelului ocupării forței de muncă și al producției

11. consideră că, în multe regiuni din UE, tutunul se cultivă pe soluri mai puțin fertile, producția acestuia necesitând folosirea unor cantități mari de îngrășăminte și de pesticide;

12. amintește, în conformitate cu avizul CoR privind politica agricolă comună, că evoluția către metode de producție durabile pentru agricultura europeană și adaptarea acesteia la schimbările climatice sunt indispensabile. Astfel, având în vedere impactul lor asupra mediului, culturile de tutun ar trebui înlocuite cu culturi mai durabile;

13. solicită Comisiei și statelor membre să ia în considerare acordarea de sprijin pentru regiunile în care în prezent se cultivă sau se prelucreează tutun, astfel încât acestea să fie în măsură să își restructureze producția, orientându-se către alte produse agricole;

14. solicită Comisiei Europene și statelor membre să analizeze o posibilă schemă prin care să se compenseze pierderile de locuri de muncă din sectorul tutunului și din industria împachetării și ambalării;

Veniturile din impozite, sisteme de securitate și trasabilitate, contrabanda

15. amintește că, în fiecare an, în Uniunea Europeană se colectează aproape 100 000 de milioane EUR din impozite aplicate pe tutunul prelucrat și că, în prezent, comerțul ilicit se ridică la aproximativ 10%, ceea ce duce la pierderea a circa 10 000 de milioane EUR pe an, sumă ce reprezintă impozitele necollectate. De aici și necesitatea ca piața europeană să fie mai bine protejată împotriva amenințărilor pe care le presupune comerțul ilicit, iar cetățenii să fie mai bine informați cu privire la pericolul pe care îl implică consumul de tutun de proveniență necunoscută sau neautorizată, care nu a fost supus niciunui control de calitate și care reprezintă o amenințare pentru siguranța consumatorilor;

16. consideră că măsurile specifice cuprinse în propunerea de directivă privind controlul trasabilității și lupta împotriva contrabandei vor antrena o sarcină economică și administrativă enormă pentru întreprinderi (în special cele de dimensiuni mai mici) și pentru statele membre, fapt ce îi va diminua eficiența și va contraveni prevederilor Convenției cadru pentru controlul tutunului a OMS;

17. atrage atenția asupra faptului că pachetele nestandardizate se găsesc în prezent pe piețele naționale sau regionale

pretutindeni în Europa, iar retragerea lor de pe piață ar putea avea consecințe negative asupra veniturilor regiunilor în care sunt produse. Acest impact negativ poate fi deosebit de puternic în zonele care suferă deja de pe urma crizei economice actuale;

18. pe de altă parte, atrage atenția asupra faptului că aceste măsuri de control nu vor fi de mare folos dacă celelalte dispoziții ale directivei pot duce la intensificarea contrabandei, în special în regiunile și localitățile aflate la frontierele externe ale Uniunii, și a contrabandei din țări terțe; de aceea solicită Comisiei Europene și statelor membre să intensifice măsurile de combatere a contrabandei;

Nevoia de coerență între politicile UE

19. consideră că noua definiție a „țigărilor de foi”, propusă în textul directivei, nu este nici coerentă, nici necesară, întrucât contravine Directivei 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat;

Subsidiaritate și acte delegate

20. atrage atenția asupra faptului că Comisia Europeană își rezervă ample posibilități de acțiune pentru ca, prin intermediul actelor delegate și de punere în aplicare, să dezvolte *a posteriori* și în mod unilateral, aspecte esențiale ale directivei, precum nivelurile maxime de aditivi, aromele sau gusturile care pot fi interzise, sau formularea, amplasarea și dimensiunile avertismentelor de sănătate;

21. consideră că recursul la acte delegate, astfel cum este prevăzut în propunere, conferă Comisiei Europene o putere discreționară și excesivă de punere în aplicare, fapt ce ar putea intra în contradicție cu Tratatul de la Lisabona, care menționează că se poate recurge la acte delegate doar în scopul completării sau modificării anumitor „elemente neesențiale” ale unui act legislativ, ceea ce nu corespunde prezentei situații;

22. în cazul trabucurilor, țigărilor de foi și tutunului de pipă, semnalează că propunerea de directivă stabilește dreptul de a elimina în mod automat anumite excepții prevăzute în text, dacă se produce o „modificare substanțială a circumstanțelor”, care ar consta în creșterea volumului vânzărilor cu cel puțin 10%, în cel puțin 10 state membre, sau în creșterea cu 5% a numărului de fumători în vârstă de până la 25 de ani. În 10 dintre cele 27 de state membre ale UE, piața acestor produse este extrem de mică, iar o variație de 10% s-ar putea produce cu ușurință, ceea ce face ca măsura să fie lipsită de sens și să genereze o mare incertitudine juridică în acest subsector. Comitetul Regiunilor consideră că această dispoziție este mult prea generală și amplă, ceea ce ar putea duce la utilizarea ei discreționară de către Comisie.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul 8

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
În conformitate cu articolul 114 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „tratatul”) baza ar trebui să o constituie un nivel înalt de protecție a sănătății, avându-se în vedere, în special, orice noi evoluții științifice. Produsele din tutun nu sunt produse obișnuite și, având în vedere efectele deosebit de dăunătoare ale tutunului, protejarea sănătății ar trebui să aibă o importanță mare, în special pentru a reduce prevalența fumatului în rândul tinerilor.	În conformitate cu articolul 114 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „tratatul”) baza ar trebui să o constituie un nivel înalt de protecție a sănătății, avându-se în vedere, în special, orice noi evoluții științifice. Produsele din tutun nu sunt produse obișnuite și, având în vedere efectele deosebit de dăunătoare ale tutunului, protejarea sănătății ar trebui să aibă o importanță mare, în special pentru a reduce prevalența fumatului în rândul tinerilor. <u>Ar trebui încurajate campaniile publice de educare și sensibilizare prin intermediul consilierii periodice în învățământul de nivel primar și secundar.</u>

Expunere de motive

Campaniile publice de educare și sensibilizare sunt mai eficiente din perspectiva sănătății publice decât simplele măsuri intervenționiste sau prohibitive, bazate pe interdicții arbitrare.

Amendamentul 2

Considerentul 13

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Utilizarea actuală a unor formate de raportare diferite face dificilă pentru fabricanți și importatori îndeplinirea obligațiilor lor de raportare și este împovărătoare pentru statele membre și Comisie atunci când compară, analizează și extrag concluzii din informațiile primite. În acest sens, ar trebui să existe un format comun obligatorii pentru raportarea cu privire la ingrediente și emisii. Informațiile referitoare la produse ar trebui să fie cât mai transparente pentru publicul larg, asigurându-se în același timp respectarea corespunzătoare a drepturilor de proprietate comercială și intelectuală ale fabricanților de produse din tutun.	Utilizarea actuală a unor formate de raportare diferite face dificilă pentru fabricanți și importatori îndeplinirea obligațiilor lor de raportare și este împovărătoare pentru statele membre și Comisie atunci când compară, analizează și extrag concluzii din informațiile primite. În acest sens, ar trebui să existe un format comun obligatorii pentru raportarea cu privire la ingrediente și emisii. Informațiile referitoare la produse ar trebui să fie cât mai transparente pentru publicul larg, asigurându-se în același timp respectarea corespunzătoare a drepturilor de proprietate comercială și intelectuală ale fabricanților de produse din tutun <u>și respectarea convențiilor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC).</u>

Expunere de motive

La nivel internațional, Comisia Europeană ar fi trebuit să notifice oficial propunerea de directivă Comitetului pentru eliminarea barierelor tehnice în calea comerțului (TBT), fiindcă unele dintre propuneri pot contraveni normelor comerțului internațional.

Amendamentul 3

Considerentul 18

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Ținând cont de faptul că directiva vizează tinerii, produsele din tutun altele decât țigarele, tutunul de rulat și produsele din tutun nefumigene, care sunt consumate în principal de către consumatori mai vârstnici, ar trebui să fie	Ținând cont de faptul că directiva vizează tinerii, produsele din tutun altele decât țigarele, <u>și</u> tutunul de rulat și produsele din tutun nefumigene , care sunt consumate în principal de către consumatori mai vârstnici, ar trebui să fie

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
exonerate de la anumite cerințe privind ingredientele atâta timp cât nu există o modificare substanțială a circumstanțelor în termeni de volum de vânzări sau de modele de consum în cazul tinerilor.	exonerate de la anumite cerințe privind ingredientele atâta timp cât nu există o modificare substanțială a circumstanțelor în termeni de volum de vânzări sau de modele de consum în cazul tinerilor

Expunere de motive

Acest amendament ține seama de abordarea generală cu privire la directivă, asupra căreia s-a căzut de acord în cadrul Consiliului Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori din 21 iunie 2013, în conformitate cu care interzicerea aromelor caracteristice ar trebui extinsă asupra Țigaretelor și tutunului de rulat, lăsând deoparte alte tipuri de produse din tutun.

Amendamentul 4

Considerentul 24

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Produselor din tutun pentru fumat altele decât Țigaretetele și tutunul de rulat, care sunt consumate în principal de către consumatori mai în vârstă, ar trebui să fie exonerate de anumite cerințe de etichetare, în măsura în care nu există o modificare substanțială a circumstanțelor în termeni de volume de vânzări sau de modele de consum în cazul tinerilor. Etichetarea acestor alte produse din tutun ar trebui să respecte reglementări specifice. Vizibilitatea avertismentelor de sănătate de pe produsele din tutun nefumigene trebuie să fie asigurată. Prin urmare, avertismentele ar trebui să fie plasate pe cele două suprafețe principale ale ambalajelor produselor din tutun nefumigene.	Produselor din tutun pentru fumat altele decât Țigaretetele și tutunul de rulat, care sunt consumate în principal de către consumatori mai în vârstă, <u>cu excepția anumitor comunități locale</u> , ar trebui să fie exonerate de anumite cerințe de etichetare, în măsura în care nu există o modificare substanțială a circumstanțelor în termeni de volume de vânzări sau de modele de consum în cazul tinerilor. Etichetarea acestor alte produse din tutun ar trebui să respecte reglementări specifice. Vizibilitatea avertismentelor de sănătate de pe produsele din tutun nefumigene trebuie să fie asigurată. Prin urmare, avertismentele ar trebui să fie plasate pe cele două suprafețe principale ale ambalajelor produselor din tutun nefumigene. <u>Trebuie să se acorde o atenție specială monitorizării tiparelor de consum ale produselor din tutun de nișă, precum produsele destinate fumatului cu narghileaua, practicat de anumite minorități etnice din statele membre.</u>

Amendamentul 5

Considerentul 30

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun facilitează accesul tinerilor la acestea și riscă să submineze conformitatea cu cerințele legislației de control a tutunului și în special ale prezentei directive. Sunt necesare reglementări comune privind un sistem de notificare pentru a se asigura că prezenta directivă își realizează complet obiectivele. Dispoziția privind notificarea vânzărilor transfrontaliere la distanță de tutun din prezenta directivă ar trebui să fie aplicată în pofida procedurii de notificare stabilite în Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale ⁽¹⁾ . Vânzările la distanță de produse din tutun, de la întreprinderi la consumatori, sunt reglementate și prin Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță, care va fi înlocuită începând cu data de 13 iunie 2014 de Directiva	Vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun <u>ar trebui ar putea fi interzise de către statele membre, întrucât</u> facilitează accesul tinerilor la acestea și riscă să submineze conformitatea cu cerințele legislației de control a tutunului și în special ale prezentei directive. Sunt necesare reglementări comune privind un sistem de notificare pentru a se asigura că prezenta directivă își realizează complet obiectivele. Dispoziția privind notificarea vânzărilor transfrontaliere la distanță de tutun din prezenta directivă ar trebui să fie aplicată în pofida procedurii de notificare stabilite în Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale ⁽¹⁾ . Vânzările la distanță de produse din tutun, de la întreprinderi la consumatori, sunt reglementate și prin Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță, care va fi

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor. ⁽²⁾	înlocuită începând cu data de 13 iunie 2014 de Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor ⁽²⁾ .
⁽¹⁾ JO L 178, 17.7.2000, p. 1 – 16. ⁽²⁾ JO L 144, 4.6.1997, p. 19 – 27 și JO L 304, 22.11.2011, p. 64 – 88.	⁽¹⁾ JO L 178, 17.7.2000, p. 1 – 16. ⁽²⁾ JO L 144, 4.6.1997, p. 19 – 27 și JO L 304, 22.11.2011, p. 64 – 88.

Expunere de motive

Vânzările transfrontaliere la distanță reprezintă o mică parte din comerțul cu tutun. Ele pot înlesni accesul tinerilor la produsele din tutun: ca atare, statele membre ar trebui să poată interzice aceste vânzări în cazul în care s-ar exprima îngrijorări în această privință la nivel regional sau național. În absența unei astfel de interdicții, vor fi totuși necesare norme comune privind notificarea, astfel încât să se asigure deplina conformitate cu dispozițiile directivei.

Amendamentul 6

Considerentul 30

Se introduce un considerent nou după considerentul 30

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>Având în vedere că există șanse mari ca și alte persoane (tinere) să se apuce de fumat, statele membre ar trebui să interzică principiul distribuirii gratuite a produselor din tutun (prin intermediul unor puncte online de vânzare cu amănuntul sau în locuri publice).</u>

Expunere de motive

Amendamentul propus este legat de punctul 1 al proiectului de aviz, privind necesitatea limitării consumului de tutun în cazul celor 70% dintre fumători care se apucă de fumat înaintea vârstei de 18 ani.

Amendamentul 7

Considerentul 31

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Toate produsele din tutun au potențialul de a cauza mortalitate, morbiditate și handicap, iar consumul lor ar trebui să fie limitat. Prin urmare, este important să se monitorizeze evoluțiile în ceea ce privește noile categorii de produse din tutun. Fabricanții și importatorii ar trebui să fie obligați să notifice noile categorii de produse din tutun, fără a aduce atingere competenței statelor membre de a le interzice sau de a le autoriza. Comisia ar trebui să monitorizeze situația și să transmită un raport la 5 ani de la termenul de transpunere a prezentei directive, pentru a evalua dacă sunt sau nu necesare modificări la prezenta directivă.	Toate produsele din tutun au potențialul de a cauza mortalitate, morbiditate și handicap, iar consumul lor ar trebui să fie limitat. Prin urmare, <u>trebuie să fie încurajate programele de învățământ și campaniile publice și de sensibilizare în ceea ce privește consecințele grave ale fumatului asupra sănătății și, de asemenea, este important</u> să se monitorizeze evoluțiile în ceea ce privește noile categorii de produse din tutun. Fabricanții și importatorii ar trebui să fie obligați să notifice noile categorii de produse din tutun, fără a aduce atingere competenței statelor membre de a le interzice sau de a le autoriza. Comisia ar trebui să monitorizeze situația și să transmită un raport la 5 ani de la termenul de transpunere a prezentei directive, pentru a evalua dacă sunt sau nu necesare modificări la prezenta directivă.

Expunere de motive

Campaniile publice de educare și sensibilizare sunt mai eficiente din perspectiva sănătății publice decât simplele măsuri intervenționiste sau prohibitive, bazate pe interdicții arbitrare.

Amendamentul 8

Articolul 2 alineatul (20)

Se introduce un alineat nou la articolul 2, după alineatul (20):

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>categoria „produselor din tutun de nișă” acoperă în general produsele din tabac nefumigene și produsele din tabac pentru pipă precum Gutkha, Zarda, Nasal snuff, Sisha și Beedi, care sunt consumate în mod tradițional de persoane din sudul Asiei și de alte comunități specifice;</u>

Expunere de motive

Definiția acestor produse lipsește în prezent din directivă.

Amendamentul 9

Articolul 5 alineatul (4)

Se introduce un alineat nou la articolul 5, după alineatul (4):

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
	<u>Statele membre solicită producătorilor și importatorilor să facă publice cheltuielile pentru publicitate, promovare și sponsorizare suportate în fiecare stat membru, anual și începând cu anul calendaristic întreg care urmează după cel în care intră în vigoare prezenta directivă.</u>

Expunere de motive

Prezentul amendament derivă din dispozițiile articolului 13 al Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului. Aceste cifre nu sunt actualmente disponibile în UE.

Amendamentul 10

Articolul 6 alineatul (4)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
4. Statele membre interzic utilizarea următorilor aditivi în produsele din tutun: (a) vitamine și alți aditivi care creează impresia că un produs din tutun are un efect benefic asupra sănătății sau prezintă riscuri mai mici pentru sănătate sau (b) cafeină și taurină și alți aditivi și compuși stimulanti care sunt asociați cu energia și vitalitatea sau (c) aditivi cu proprietăți colorante pentru emisii.	4. Statele membre interzic utilizarea următorilor aditivi în produsele din tutun: (a) vitamine și alți aditivi care creează impresia că un produs din tutun are un efect benefic asupra sănătății sau prezintă riscuri mai mici pentru sănătate sau (b) cafeină și taurină și alți aditivi și compuși stimulanti care sunt asociați cu energia și vitalitatea sau (c) aditivi cu proprietăți colorante pentru emisii. <u>sau</u> <u>(d) aditivi care sporesc potențialul nicotinei de a crea dependență.</u>

Expunere de motive

Motive evidente. A se vedea și solicitarea formulată în decizia Camerei superioare a Parlamentului german (Bundesrat) din 22 martie 2013. (a se vedea: <http://dipbt.bundestag.de/dip21/brd/2012/0820-12B.pdf> – în limba germană).

Amendamentul 11

Articolul 6 alineatul (10)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Produsele din tutun altele decât țigarele, tutunul de rulat și produsele din tutun nefumigene sunt exonerate de obligațiile menționate la alineatele (1) și (5). Comisia are competența să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 22 pentru a anula această exonerare în cazul în care există o modificare substanțială a circumstanțelor, astfel cum este stabilit într-un raport al Comisiei.	Produsele din tutun altele decât țigarele, și tutunul de rulat și produsele din tutun nefumigene , sunt exonerate de obligațiile menționate la alineatele (1) și (5). Comisia are competența să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 22 pentru a anula această exonerare în cazul în care există o modificare substanțială a circumstanțelor, astfel cum este stabilit într-un raport al Comisiei.

Expunere de motive

Acest amendament ține seama de abordarea generală cu privire la directivă, asupra căreia s-a căzut de acord în cadrul Consiliului Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori din 21 iunie 2013.

Amendamentul 12

Articolul 9 alineatul (1) litera(c)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(c) acoperă 75% din aria externă atât a suprafeței anterioare, cât și a celei posterioare, ale pachetului unitar și ale oricărui ambalaj exterior;	(c) acoperă 75 ⁶⁵ % din aria externă atât a suprafeței anterioare, cât și a celei posterioare, ale pachetului unitar și ale oricărui ambalaj exterior;

Expunere de motive

Conform abordării generale cu privire la directivă, asupra căreia s-a căzut de acord în cadrul Consiliului Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori din 21 iunie 2013.

Amendamentul 13

Articolul 9 alineatul (1) litera(e)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(e) sunt poziționate la marginea superioară a pachetului unitar și a oricărui ambalaj exterior și în aceeași direcție ca orice altă informație care figurează pe ambalaj;	(e) sunt poziționate la marginea superioară <u>sau inferioară</u> a pachetului unitar și a oricărui ambalaj exterior și în aceeași direcție ca orice altă informație care figurează pe ambalaj;

Expunere de motive

Pachetele de tutun „de dimensiuni obișnuite” și prezentate în ambalaj moale nu prezintă clapă mobilă, iar la marginea superioară este aplicat timbrul fiscal, al cărui rol este și de a închide ambalajul. Introducerea obligației de a poziționa avertismentul de sănătate combinat la marginea superioară ar face imposibilă comercializarea acestui tip de produs. De aceea, fără a se aduce atingere vizibilității acestor avertismente, care este necesară, se impune o anumită flexibilitate în ceea ce privește poziționarea avertismentelor de sănătate pe acest tip de pachete, oferindu-se alternativa de a le plasa pe marginea inferioară a ambalajului.

Amendamentul 14

Articolul 9 alineatul (1) litera(g)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(g) pentru pachetele unitare de țigarete, respectă următoarele dimensiuni: (i) lungimea: minimum 64 mm; (ii) lățimea: minimum 55 mm.	(g) pentru pachetele unitare de țigarete, respectă următoarele dimensiuni: (i) lungimea: minimum 64 <u>44</u> mm; (ii) lățimea: minimum 55 <u>52</u> mm.

Amendamentul 15

Articolul 13 alineatul (1)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Un pachet unitar de țigarete are o formă cuboidă. Un pachet unitar de tutun de rulat are forma unei pungi, mai exact a unei pungi dreptunghiulare, cu o clapă care acoperă deschizătura. Clapa pungii acoperă cel puțin 70% din suprafața anterioară a pachetului. Un pachet unitar de țigarete include cel puțin 20 de țigarete. Un pachet unitar de tutun de rulat conține cel puțin 40 g de tutun.	Un pachet unitar de țigarete are o formă cuboidă. Un pachet unitar de tutun de rulat are forma unei pungi, mai exact a unei pungi dreptunghiulare, cu o clapă care acoperă deschizătura. Clapa pungii acoperă cel puțin 70% din suprafața anterioară a pachetului. Un pachet unitar de țigarete include cel puțin 20 de țigarete. Un pachet unitar de tutun de rulat conține cel puțin 40 g de tutun.

Expunere de motive

Articolul 13 alineatul (1) din propunerea de directivă prevede că un pachet de tutun de rulat trebuie să aibă forma unei pungi. În general, salutăm, sub aspectul sănătății, dispozițiile stricte ale propunerii de directivă, ca, de exemplu, avertismentele extinse în cazul țigaretelor și tutunului de rulat. Cu toate acestea, interdicția avută în vedere, de exemplu, pentru pachetele cilindrice combinate, prin limitarea ambalajelor permise la pachetele sub formă de pungă pentru această grupă de produse, nu duce la o îmbunătățire semnificativă a protecției sănătății; protecția consumatorilor poate fi asigurată printr-un avertisment pe pachet, în conformitate cu orientările pentru punerea în aplicare a articolului 11 al Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului.

Bruxelles, 3 iulie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Avizul Comitetului Regiunilor — Energie curată pentru transporturi

(2013/C 280/12)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că propunerea Comisiei nu poate fi materializată doar prin modificări ale sistemelor de transport, ci și prin intermediul politicilor energetice de la nivel național, având în vedere că statele membre trebuie să opteze pentru o politică de investiții pe termen lung pentru instalarea infrastructurii de combustibili alternativi;
- la stabilirea termenelor pentru crearea infrastructurilor locale, Comisia trebuie să țină seamă atât de particularitățile geografice și climatice ale respectivei regiuni, cât și de stadiul actual al tehnologiei și de eforturile de cercetare-dezvoltare, și să lucreze, în același timp, cu un calendar corespunzător, astfel încât să poată fi elaborat și aprobat un standard comun;
- subliniază că, la luarea deciziilor privind orientarea politică, trebuie să se aibă în vedere menținerea la un nivel acceptabil pentru cetățeanul de rând a prețurilor combustibililor, în special pentru că veniturile gospodăriilor sunt în continuă scădere în multe state membre;
- solicită implicarea autorităților locale și regionale în elaborarea cadrelor naționale de politică în materie de transporturi, precum și a normelor administrative și legislative, pentru a se garanta aplicarea lor adecvată în teritoriu și luarea în considerare a situației locale;
- solicită introducerea în cadrele strategice naționale a unui mix energetic echilibrat, având în vedere că în niciun caz nu trebuie să se treacă de la un tip de dependență (petrol din țări terțe) la altul (gaze naturale din țări terțe);
- solicită ca standardele fixate pentru infrastructură să se bazeze pe standardele UE care sunt în deplină concordanță cu normele internaționale; este important să se evite o nouă revizuire a standardelor;
- este de părere că schimbarea comportamentului consumatorilor este deosebit de importantă pentru autoritățile locale și regionale, care pot, la rândul lor, influența preferințele și alegerile consumatorilor prin mijloacele de care dispun, introducând reduceri în beneficiul acestora;
- subliniază că cerințele privind instalarea unei infrastructuri referitoare la infrastructura urbană sau periurbană ar trebui înlocuite de obligații pe care și le stabilesc statele membre însele, cu implicarea autorităților locale și regionale.

Raportor

dna Saima KALEV (EE-AE), membră a Consiliului local Jõgeva

Documente de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Energie curată pentru transporturi: o strategie europeană privind combustibilii alternativi

COM(2013) 17 final

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind instalarea infrastructurii pentru combustibilii alternativi

COM(2013) 18 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută propunerile înaintate în Comunicarea Comisiei „Energie curată pentru transporturi” ca fiind o oportunitate pentru punerea în aplicare a inițiativei emblematice „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” din cadrul Strategiei Europa 2020 ⁽¹⁾ și a obiectivelor formulate în Cartea albă privind politica în domeniul transporturilor ⁽²⁾. Cu toate acestea, Comitetul accentuează că această oportunitate poate fi materializată nu doar prin modificări ale sistemelor de transport, ci și prin intermediul politicilor energetice de la nivel național, având în vedere că statele membre trebuie să opteze pentru o politică de investiții pe termen lung pentru instalarea infrastructurii de combustibili alternativi;

2. împărtășește părerea Comisiei, conform căreia problema decisivă legată de pătrunderea pe piață este generată de întrebarea dacă pot fi asigurate economii de scară și răspândirea combustibililor alternativi în întreaga UE. În acest sens, sunt necesare o strategie unitară, stabilă și amplă, precum și un cadru de reglementare favorabil investițiilor, care lipsește în prezent. Astfel, la stabilirea termenelor pentru crearea infrastructurilor locale, Comisia trebuie să țină seamă atât de particularitățile geografice și climatice ale respectivei regiuni, cât și de stadiul actual al tehnologiei și de eforturile de cercetare-dezvoltare, și să lucreze, în același timp, cu un calendar corespunzător, astfel încât să poată fi elaborat și aprobat un standard comun;

3. consideră că termenele stabilite în directiva Comisiei ⁽³⁾ sunt prea scurte, dat fiind că adoptarea cadrelor de politică naționale și a documentelor administrative și legislative corespunzătoare trebuie să fie precedată de cooperarea cu autoritățile locale și regionale, precum și de o analiză amănunțită la nivel național și de dezbateră și elaborarea soluțiilor de finanțare;

4. subliniază că, la luarea deciziilor privind orientarea politică, trebuie să se aibă în vedere menținerea la un nivel acceptabil a prețurilor combustibililor, în special pentru că veni-

turile gospodăriilor sunt în continuă scădere în multe state membre. Același lucru este valabil și în cazul costurilor infrastructurilor și ale combustibililor alternativi;

Semnificația și rolul nivelului local și regional

5. constată că strategia privind combustibilii alternativi este utilă pentru realizarea obiectivului politicii din domeniul transporturilor de a introduce combustibilii alternativi în toate statele membre ale UE, ceea ce influențează, de asemenea, în mod considerabil organizarea și utilizarea transporturilor la nivel local și regional. În acest sens, consolidarea rolului politicilor regionale și locale va fi decisivă pentru utilizarea mai frecventă a combustibililor alternativi în transporturi;

6. prin urmare, autoritățile locale și regionale ar trebui implicate în elaborarea cadrelor naționale de politică în materie de transporturi, precum și a normelor administrative și legislative, pentru a se garanta aplicarea lor adecvată în teritoriu și luarea în considerare a situației locale și pentru a se asigura astfel că, în conformitate cu planurile Comisiei, ele conțin și o politică privind combustibilii alternativi. În același timp, este necesară valorificarea inițiativelor europene existente în orașe, cum ar fi Convenția primarilor, pentru a orienta și consolida angajamentele din planurile de acțiune pentru energia durabilă referitoare la sistemele locale de utilizare a combustibililor alternativi în transport;

7. este de părere că, în calitate de reprezentant al nivelului local și regional, Comitetul ar trebui să intensifice consultările și schimburile de experiență în domeniul combustibililor alternativi, pentru a se asigura existența unor orașe și regiuni mai curate și mai ecologice. În același timp, Comitetul ar trebui să lanseze consultări privind modalitatea în care autoritățile locale și regionale ar putea să influențeze comportamentul cetățenilor și să-i încurajeze să utilizeze într-o măsură tot mai mare vehicule care funcționează cu combustibili alternativi;

8. scoate în evidență concepția Comisiei, conform căreia adoptarea unor măsuri energice de către Uniune în calitate de pionier în ceea ce privește soluțiile inovatoare privind combustibilii alternativi va crea noi oportunități de piață pentru industria europeană, va stimula competitivitatea UE pe piața

⁽¹⁾ COM (2011) 21 final.

⁽²⁾ CdR 101/2011 fin.

⁽³⁾ COM(2013) 18 final.

mondială și va facilita crearea a 700 000 de noi locuri de muncă ⁽⁴⁾. Aceste locuri de muncă apar în teritoriu, în zona de acțiune a autorităților locale și regionale, care, din acest motiv, ar trebui să aibă un cuvânt de spus în elaborarea strategiilor naționale corespunzătoare;

9. este de părere că sprijinirea rolului autorităților locale și regionale ar îmbunătăți sinergiile și ar optimiza costurile pentru dezvoltarea infrastructurilor. Prin acordarea unor prerogative sporite și prin aplicarea unor forme transfrontaliere de cooperare s-ar facilita astfel, de exemplu, utilizarea aceluiași infrastructuri;

10. reamintește Avizul Comitetului Regiunilor privind Cartea albă „Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor” ⁽⁵⁾ și susține obiectivul formulat în Cartea albă de a se reduce la jumătate cota autovehiculelor cu motoare tradiționale până în 2030 și de a le elimina total din circulația urbană până în 2050, precum și de a se realiza, până în 2030, o circulație urbană aproape lipsită de emisii de CO₂ în centrele urbane mari;

Dependența de energie provenită din țări terțe

11. solicită Comisiei să sublinieze în propunerea de directivă faptul că, în vederea atingerii unuia dintre principalele sale obiective – stoparea dependenței de petrol –, cadrele de politică naționale trebuie să conțină un mix energetic echilibrat. În niciun caz nu trebuie să se treacă de la un tip de dependență (petrol din țări terțe) la altul (gaze naturale din țări terțe). În propunerea de diversificare a surselor de energie pentru combustibilii alternativi, ar trebui avute în vedere diferite materii prime care sunt necesare pentru producerea acestora și care sunt disponibile în teritoriu.

Finanțarea din fondurile disponibile la nivelul UE

12. este îngrijorat că, la aplicarea propunerii de directivă, vor apărea dificultăți financiare, chiar dacă activitățile ar urma să fie parțial finanțate prin intermediul Orizont 2020, TEN-T sau al sectorului privat. În viitor, ar trebui să fie posibilă, de asemenea, finanțarea măsurilor politice de la nivel local și regional, care vizează transportul curat, din fondurile politicii de coeziune. La planificarea cheltuielilor pentru viitoarea perioadă de finanțare, ar trebui să se aibă în vedere nevoia de investiții atât la nivel european, cât și la nivel național;

13. își manifestă îngrijorarea în legătură cu finanțarea alianțelor transfrontaliere, deoarece, la 8 februarie 2013, în cadrul Consiliului European, s-a ajuns la un acord cu privire la viitorul cadru financiar multianual ⁽⁶⁾, conținând prioritățile bugetare ale UE pentru perioada 2014-2020, care prevede o reducere a mijloacelor de finanțare pentru cooperarea transfrontalieră;

14. trebuie să se depună eforturi deosebite pentru ca politicile stabilite de statele membre să nu creeze un efect de frontieră, date fiind decalajele regionale; din acest motiv, este recomandabil să se prevadă mecanisme minime pentru atenuarea

acestui efect (de exemplu, crearea unor coridoare prioritare de combustibili alternativi în transportul de marfă, cofinanțate din fonduri UE);

15. reamintește că, în opinia CoR ⁽⁷⁾, și în regiunile mai dezvoltate vor fi necesare investiții în infrastructură, în domeniile care oferă servicii de bază cetățenilor – printre altele în domeniul mediului și al transporturilor –, în special, în legătură cu solicitarea Comisiei de a se introduce combustibilii alternativi în sectorul transporturilor. În ceea ce privește posibilele ajutoare și mijloace de finanțare, Banca Europeană de Investiții reprezintă un partener important pentru lansarea investițiilor. Astfel, aceasta oferă suport tehnic și finanțează investițiile cu ajutorul împrumuturilor EIP;

16. subliniază că previziunile privind necesitatea stringentă a unor investiții trebuie întocmite în mod exhaustiv și realist, iar posibilitățile de finanțare prin intermediul diferitelor fonduri UE și în cadrul obiectivelor tematice pentru perioada 2014-2020 trebuie prezentate clar și coerent, la fel ca și relațiile care trebuie avute în vedere cu viitoarele strategii pentru o specializare inteligentă;

17. solicită ca infrastructura de reîncărcare și realimentare să fie finanțată pe termen mediu și lung de către utilizatori. Subvențiile publice ar trebui să servească numai drept stimulente inițiale;

Standarde comune

18. este de acord că lipsa dezvoltării armonizate a infrastructurii pentru combustibili alternativi împiedică, în ceea ce privește oferta, obținerea economiilor de scară și, în ceea ce privește cererea, atingerea mobilității. Pentru ruperea acestui cerc vicios, Comisia trebuie să acorde prioritate construirii unor noi rețele de infrastructură;

19. reamintește că Comitetul a salutat deja și susține Cartea albă „Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor” ⁽⁸⁾ și planul de acțiune conținut în aceasta. În cadrul acesteia, s-a propus stabilirea unor standarde de emisii de CO₂ adecvate pentru toate vehiculele care funcționează cu combustibili curați, precum și a unor orientări și standarde privind infrastructura punctelor de realimentare pentru vehiculele ecologice.

20. este de acord cu Comisia că sunt necesare standarde tehnice comune, pentru a se realiza intrarea pe piață, creșterea economică și răspândirea combustibililor alternativi în Uniunea Europeană, și reamintește că trebuie găsite rapid soluții în acest sens, înțelegându-se însă nevoile economice ale fiecărui stat membru. Comitetul subliniază că, la stabilirea termenelor pentru instalarea infrastructurilor, Comisia ar trebui să aloce mai mult timp elaborării standardelor comune, precum și adoptării și punerii în aplicare a acestora decât se prevede în directivă.

⁽⁴⁾ COM(2013) 17 final.

⁽⁵⁾ CdR 101/2011 fin.

⁽⁶⁾ CdR 2182/2012 fin.

⁽⁷⁾ CdR 5/2012 fin.

⁽⁸⁾ COM(2011) 144 final.

21. în ceea ce privește standardele pe care urmează să se bazeze infrastructurile, solicită să se recurgă la standardele UE care sunt în deplină concordanță cu normele internaționale. Astfel s-ar evita o nouă revizuire a standardelor. Comitetul consideră că dreptul Comisiei de a modifica prin acte delegate cerințele tehnice pentru punctele de reincărcare și realimentare, așa cum prevede directiva, creează incertitudine investitorilor, industriei și consumatorilor în momentul în care doresc finanțarea unor investiții pe termen lung;

22. atrage atenția că standardele privind infrastructura trebuie să țină seama de utilitatea economică și trebuie să fie compatibile cu investițiile făcute deja și cu vehiculele existente deja pe piață, recunoscând totodată că economiile de scară din statele membre, regiunile și localitățile mici s-ar putea să nu asigure neapărat rentabilitatea utilizării unei game variate de combustibili alternativi;

23. atrage atenția că cadrul de politică trebuie să conțină cerințe privind informațiile, precum și măsuri politice și de reglementare pentru realizarea unor studii științifice și pentru stabilirea obiectivelor, precum și dispoziții privind cooperarea cu alte state membre, în vederea asigurării unei infrastructuri internaționale unitare și a liberei circulații a persoanelor și mărfurilor în întreaga UE;

24. susține necesitatea analizării în cadrul strategiei a tuturor opțiunilor posibile, respectând principiul neutralității tehnologice și nefavorizând vreun combustibil anume, precum și necesitatea stabilirii unor specificații tehnice comune în acest sens. Comitetul reamintește că este importantă elaborarea unor criterii eficiente pentru durabilitatea biocombustibililor și respectarea acestora. În plus, trebuie să se asigure disponibilitatea la vânzare a biocombustibililor de generația a doua, pentru ca echilibrul natural al mediului, rezervele alimentare, economia de piață sau echilibrul social să nu fie afectate în mod negativ, așa cum a evidențiat deja CoR în pozițiile și avizele sale anterioare⁽⁹⁾;

25. este de părere că cerințele privind transportul maritim trebuie să fie conforme cu reglementările Organizației Maritime Internaționale (OMI);

Implicarea sectorului privat

26. subliniază că este necesară de urgență implicarea sectorului privat în finanțarea infrastructurilor, dat fiind că întreprinderile se numără printre posibili beneficiari principali ai acestei propuneri de directivă: li se deschide perspectiva producerii și comercializării unor produse noi, creând și utilizând noile infrastructuri pentru combustibilii alternativi;

27. reamintește că, la punerea în aplicare a propunerilor Comisiei, trebuie să se aibă grijă ca piața liberă și concurența să fie afectate cât mai puțin cu putință. Trebuie create

stimulente pentru întreprinderile din sectorul privat, iar riscurile și motivele de îngrijorare existente în prezent trebuie eliminate;

28. pentru eliminarea barierelor și reducerea costurilor, este recomandabil să se încheie acorduri între organismele publice și operatorii locali ai stațiilor de distribuție în vederea utilizării în mai mare măsură a combustibililor alternativi, astfel încât să se valorifice infrastructurile de distribuție existente, ca surse multiple de energie, evitându-se astfel duplicarea infrastructurilor respective;

Rezultate cuantificabile

29. salută intenția Comisiei de reglementa deciziile politice naționale, însă, având în vedere faptul că această propunere de directivă are, în principal, obiectivul de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și dependența de petrol, statele membre ar trebui să prezinte, în pachetele lor naționale de măsuri politice, nu doar indicatorii legați de infrastructura pentru combustibilii alternativi, ci și rezultatele scontate – în ceea ce privește atât reducerea emisiilor, cât și reducerea dependenței de petrol și introducerea combustibililor alternativi. Aceste rezultate vor trebui prezentate la nivelul unităților teritoriale locale și regionale corespunzătoare, pentru a măsura posibilele asimetrii interne din fiecare stat membru;

30. este de părere că măsurarea rezultatelor trebuie să se bazeze pe indicatori comparabili și să ilustreze eficiența, respectiv durabilitatea producției și consumului de energie (ciclul de viață, respectiv durata de viață a combustibilului), în sensul cel mai larg – și nu doar cu referire la reducerea emisiilor de CO₂;

Poluarea cauzată de producția de combustibili

31. solicită Comisiei să sublinieze în propunerea de directivă faptul că, pentru urmărirea obiectivului comun – reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră –, ar trebui indicate sursele de energie care pot fi utilizate în modul cel mai avantajos. Trebuie să se evite astfel ca reducerea emisiilor cauzate de transporturi să se realizeze pe seama creșterii emisiilor de gaze cu efect de seră la producția de electricitate, respectiv pe seama unei alte forme de poluare a mediului;

32. susține respectarea principiului neutralității tehnologice. Cu toate că în strategie trebuie abordați toți combustibilii alternativi, trebuie să se aibă în vedere, ca factori esențiali, și eficiența energetică, performanța ecologică (energia din surse regenerabile), independența economică (politică), securitatea aprovizionării și aspectele sociale;

Zonele rurale și zonele cu o densitate scăzută a populației

33. subliniază că trecerea de la combustibilii pe bază de petrol la combustibilii alternativi este importantă și pentru zonele rurale, fiind poate chiar mai însemnată pentru acestea, din cauza densității scăzute a populației. Prin urmare, statele membre trebuie să aibă în vedere și zonele rurale în momentul planificării politicii naționale în domeniu. Trebuie

⁽⁹⁾ CdR 160/2008 fin.

elaborate strategii care să garanteze infrastructura necesară în acest sens, pentru ca atât trecerea la utilizarea combustibililor alternativi, cât și valorificarea resurselor autohtone în măsură să furnizeze acești combustibili să fie un succes. În zonele cu o densitate scăzută a populației pot apărea aceleași probleme ca și în zonele rurale, motiv pentru care acestea necesită o atenție deosebită;

Transportul urban

34. subliniază că tranziția către o politică mai durabilă în domeniul transporturilor reprezintă un aspect fundamental al transportului în orașe ⁽¹⁰⁾, așa cum a accentuat deja Comitetul în avizele sale anterioare;

35. subliniază că, în orașe și în aglomerările urbane, vehiculele propulsate cu combustibili alternativi nu ar trebui utilizate în detrimentul transporturilor publice; în locul intensificării traficului individual, obiectivul ar trebui să conste într-o creștere a ofertelor care să conducă la trecerea la mijloace de transport mai ecologice, în special ca o completare a transportului public;

36. propune să își intensifice și să susțină consultările și schimbul de experiență privind utilizarea combustibililor alternativi în transportul urban, pentru a avea orașe mai curate și mai ecologice;

37. reamintește că s-a pronunțat deja în favoarea elaborării unor planuri de mobilitate urbană, care ar putea beneficia în viitor de sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDER) ⁽¹¹⁾;

38. subliniază că o strategie europeană privind combustibilii alternativi reprezintă o șansă deosebită de a îmbunătăți atât transportul cu bicicleta, cât și transportul public local de călători. Prin urmare, strategiile pentru electromobilitate trebuie să includă explicit transportul public și ciclismul;

39. este convins că vehiculele hibride și, în special, autovehiculele electrice au cel mai mare potențial imediat de utilizare în orașe, fără a ignora vehiculele acționate pe bază de hidrogen. Prin urmare, orașele ar trebui să aibă dreptul să reglementeze utilizarea acestora prin măsuri și stimulente proprii („val verde”, dreptul la utilizarea benzilor de circulație destinate transportului public, tarife reduse de parcare etc.). Orașele ar trebui să facă schimb de bune practici cu alte orașe în această privință, în vederea asigurării unei mai bune calități a vieții în orașe și a motivării consumatorilor să utilizeze mai intens vehicule care funcționează cu energii alternative;

40. se așteaptă ca utilizarea pe scară mai largă a vehiculelor alimentate cu combustibili alternativi să ducă și la o producție sporită a vehiculelor respective, precum și la crearea de locuri de muncă în sector; în acest context, face trimitere la avizul său pe tema „Cars 2020”;

41. salută faptul că, la nivel european, se continuă dezvoltarea unor sisteme de trafic și a unor tehnologii inteligente, care sunt aplicate la nivel local, pentru a se asigura sinergiile dintre diferitele sisteme în întreaga UE, pentru a se evita lacunele și pentru a se garanta, de asemenea, repartizarea teritorială uniformă din punctul de vedere al utilizării combustibililor alternativi;

Schimbarea comportamentului consumatorilor

42. observă că, la introducerea în uz a combustibililor alternativi în UE, trebuie să se pornească de la premisa că este necesară și o schimbare a comportamentului consumatorilor, aceștia trebuind încurajați să utilizeze vehiculele care funcționează cu combustibili alternativi. Trebuie realizate campanii de sensibilizare în acest sens pentru informarea consumatorilor cu privire la schimbări și la potențialele lor efecte;

43. este de părere că schimbarea comportamentului consumatorilor este deosebit de importantă pentru autoritățile locale și regionale, care pot, la rândul lor, influența preferințele și alegerile consumatorilor prin mijloacele de care dispun, introducând reduceri complementare celor care trebuie prevăzute la nivel național (în favoarea consumatorilor) în cazul alegerii formelor de transport durabile. Consumatorul trebuie informat în mod concret despre avantajele generate de schimbări;

Motoarele cu consum redus

44. subliniază că anumite studii ⁽¹²⁾ arată că utilizarea motoarelor cu consum redus în combinație cu motoarele hibride poate contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Comitetul recunoaște eforturile ambițioase și sistematice ale Comisiei de a produce schimbări și de a încuraja utilizarea unor noi tipuri de combustibili. Cu toate acestea, utilizarea motoarelor menționate mai sus merită luată în considerare pentru perioada de tranziție;

45. este de părere că îmbunătățirea continuă a eficienței energetice a vehiculelor, împreună cu utilizarea combustibililor alternativi, trebuie să joace un rol esențial în asigurarea rentabilității întregii construcții politice referitoare la combustibilii alternativi și în evitarea emisiilor de CO₂;

⁽¹⁰⁾ CdR 650/2012 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 5/2012 fin.

⁽¹²⁾ Institutul Polonez pentru Cercetare Structurală (Institute for Structural Research) din Varșovia a prezentat propriile studii în acest sens în ianuarie 2013.

Producătorii/consumatorii ca posibilitate de sprijinire a utilizării combustibililor alternativi

46. subliniază că, în absența unei soluții universale acceptate, ar trebui să existe diferite căi de dezvoltare a utilizării combustibililor alternativi. De exemplu, participarea consumatorilor la rețea (în calitate de producători, depozitari și consumatori de energie) ar putea constitui un sprijin (de natură juridică), pentru a face față, pe de o parte, necesarului în creștere de energie și, pe de altă parte, pentru a gestiona tranziția de la sursele de energie cu conținut de carbon la sursele regenerabile de energie;

Știința și cercetarea

47. salută cooperarea temeinică desfășurată de Comisie, în etapa de pregătire a acestui act legislativ, cu întreprinderile, autoritățile și reprezentanții societății civile, precum și faptul că UE investește de mult timp în activitățile de cercetare și dezvoltare în domeniul combustibililor alternativi. În opinia Comitetului, consultările trebuie însă continuate, fiind necesar să se investească în continuare în cercetare, deoarece unele chestiuni trebuie soluționate mai limpede, mai bine și mai repede, pentru a se putea atinge obiectivele stabile;

48. subliniază faptul că, într-un aviz anterior pe tema energiei din surse regenerabile ⁽¹³⁾, a evidențiat deja importanța deosebită a finanțării activităților de cercetare și dezvoltare, pentru impulsarea inovațiilor și a dezvoltării tehnologice. Și

în ceea ce privește energia curată și transportul, este deosebit de importantă dezvoltarea unor noi materiale pentru producția și stocarea energiei;

Subsidiaritate și proporționalitate

49. consideră că aceste noi tehnologii – care sunt totodată tehnologii pentru un transport curat – necesită investiții masive de capital. De aceea, acțiunile întreprinse la nivelul UE trebuie să urmărească construcția unor infrastructuri minime și să împiedice fragmentarea pieței; în acest mod, s-ar asigura conformitatea cu principiile subsidiarității și proporționalității a propunerii prezentate de Comisie privind Pachetul „Energia curată”, ce conține specificații tehnice și cerințe minime comune la nivelul UE pentru infrastructură, prin care se asigură o economie circulară pentru combustibilii alternativi în întreaga UE;

50. subliniază că cerințele privind instalarea unei infrastructuri (numărul punctelor de reîncărcare și de realimentare) referitoare la infrastructura urbană sau periurbană ar trebui înlocuite de obligații pe care și le stabilesc statele membre însele, cu implicarea autorităților locale și regionale, întrucât, în prezent, nu se pot distinge nici evoluții clare în direcția combustibililor alternativi, nici o schimbare a comportamentului consumatorilor și nici posibilități de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii;

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul 10

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Lipsa dezvoltării armonizate la nivelul întregii Uniuni a infrastructurii pentru combustibili alternativi împiedică, în ceea ce privește oferta, obținerea economiilor de scară și, în ceea ce privește cererea, atingerea mobilității la nivelul UE. Trebuie construite noi rețele de infrastructură, în special pentru energie electrică, hidrogen și gaz natural (GNL și GNC).	Lipsa dezvoltării armonizate la nivelul întregii Uniuni a infrastructurii pentru combustibili alternativi împiedică, în ceea ce privește oferta, obținerea economiilor de scară și, în ceea ce privește cererea, atingerea mobilității la nivelul UE. Trebuie construite noi rețele de infrastructură, în special pentru energie electrică, hidrogen și gaz natural (GNL și GNC), <u>ținând seama de evoluția tehnologică, impactul asupra mediului și costuri.</u>

Expunere de motive

Măsurile menționate în propunere contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu în materie de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a emisiilor poluante cauzate de transporturi, care constituie pentru întreaga UE o provocare serioasă și o adevărată problemă. Totodată, unele din tehnologiile bazate pe combustibili alternativi se găsesc încă în etapa de dezvoltare sau în etapa finală a dezvoltării lor, fiind prin urmare asociate cu costuri ridicate.

⁽¹³⁾ CdR 2182/2012 fin.

Amendamentul 2

Articolul 3 alineatul (1)

Cadrele de politică naționale

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Fiecare stat membru adoptă un cadru de politică național pentru dezvoltarea pieței de combustibili alternativi și a infrastructurii acestora, care include informațiile menționate în anexa I și conține cel puțin următoarele elemente: — evaluarea situației prezente și a dezvoltării viitoare a combustibililor alternativi; — evaluarea continuității transfrontaliere a acoperirii cu infrastructură pentru combustibili alternativi; — cadrul de reglementare pentru susținerea creării infrastructurii pentru combustibili alternativi; — măsurile de politică pentru susținerea punerii în aplicare a cadrului de politică național; — măsuri de sprijin pentru instalare și producție; — sprijin pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare; — obiective pentru instalarea combustibililor alternativi; — numărul estimat de vehicule care vor funcționa cu combustibili alternativi în 2020; — evaluarea necesarului de puncte de realimentare cu GNL în porturile din afara rețelei centrale TEN-T care sunt importante pentru navele neangajate în operațiuni de transport, în special pentru navele de pescuit; — după caz, acordurile de cooperare cu alte state membre conform alineatului (2).	Fiecare stat membru adoptă un cadru de politică național pentru dezvoltarea pieței de combustibili alternativi și a infrastructurii acestora, care include informațiile menționate în anexa I și conține cel puțin următoarele elemente: — evaluarea situației prezente și a dezvoltării viitoare a combustibililor alternativi; — evaluarea continuității transfrontaliere a acoperirii cu infrastructură pentru combustibili alternativi; — cadrul de reglementare pentru susținerea creării infrastructurii pentru combustibili alternativi; — măsurile de politică pentru susținerea punerii în aplicare a cadrului de politică național; — măsuri de sprijin pentru instalare și producție; — sprijin pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare; — obiective pentru instalarea combustibililor alternativi; — numărul estimat de vehicule care vor funcționa cu combustibili alternativi în 2020; — evaluarea necesarului de puncte de realimentare cu GNL în porturile din afara rețelei centrale TEN-T care sunt importante pentru navele neangajate în operațiuni de transport, în special pentru navele de pescuit; — după caz, acordurile de cooperare cu alte state membre conform alineatului (2). — <u>rezultatele preconizate în urma reducerii emisiilor și a dependenței de petrol și efectele utilizării combustibililor alternativi;</u>

Expunere de motive

Subpunct adăugat: măsurarea rezultatelor trebuie să se bazeze pe indicatori comparabili și să ilustreze eficiența și durabilitatea producției de energie și a consumului (ciclul de viață, respectiv durata de viață a combustibilului) în sensul cel mai larg – și nu doar cu referire la reducerea emisiilor de CO₂.

Amendamentul 3

Articolul 3 alineatul (5)

Cadrele de politică naționale

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Statele membre notifică Comisiei cadrele de politică naționale [în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive].	Statele membre notifică Comisiei cadrele de politică naționale [în termen de 18 <u>24</u> de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive].

Expunere de motive

Este vorba aici de planificarea investițiilor pe termen lung, pentru care trebuie găsit un mecanism de finanțare durabil; prin urmare la nivel național trebuie să se realizeze o analiză temeinică, să se implice cercurile interesate și să se ajungă la acorduri administrative.

Amendamentul 4

Articolul 3 alineatul (7)

Cadrele de politică naționale

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 8, pentru a modifica lista elementelor prevăzute la alineatul (1) și informațiile stabilite în anexa I.	Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 8, pentru a modifica lista <u>conținând</u> elementelor prevăzute la alineatul (1) și informațiile stabilite în anexa I.

Expunere de motive

Directiva prevede dreptul Comisiei de a modifica prin acte delegate cerințele tehnice, inclusiv standardele privind punctele de reîncărcare și de realimentare. Acest lucru vine în contradicție cu orientarea de bază a directivei, care ar trebui să ofere securitate pe termen lung investitorilor care investesc în infrastructură, precum și industriei și consumatorilor. În acest caz, Parlamentul European, Consiliul și statele membre pierd controlul asupra standardelor comune, dispărând astfel securitatea investitorilor.

Amendamentul 5

Articolul 4 alineatul (1)

Furnizarea energiei electrice pentru transporturi

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Statele membre asigură instalarea, până cel târziu la 31 decembrie 2020, a unui număr minim de puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice, și anume cel puțin numărul indicat în tabelul din anexa II.	Statele membre asigură instalarea, până cel târziu la 31 decembrie 2020, a unui număr minim de puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice, și anume cel puțin numărul indicat în tabelul din anexa II care va fi convenit la nivel național ținând seama de condițiile existente în diversele regiuni ale statelor membre.

Expunere de motive

În loc de a se prevedea în directivă un număr obligatoriu de puncte de reîncărcare și de realimentare, statele membre ar putea să stabilească singure obiectivele corespunzătoare în cadrele lor de politică. În acest mod, s-ar putea ține seama de particularitățile statelor membre, cum ar fi posibilitățile de finanțare, dezvoltarea tehnologică și preferințele consumatorilor.

Amendamentul 6

Articolul 4 alineatul (6)

Furnizarea energiei electrice pentru transporturi

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Toate punctele de reîncărcare pentru vehicule electrice accesibile publicului trebuie să fie echipate cu sistemele de contorizare inteligente definite la articolul 2 punctul 28 din Directiva 2012/27/UE și care respectă cerințele prevăzute la articolul 9 alineatul (2) din directiva respectivă.	Toate punctele de reîncărcare pentru vehicule electrice accesibile publicului trebuie să fie <u>pregătite să integreze</u> echipate cu sistemele de contorizare inteligente definite la articolul 2 punctul 28 din Directiva 2012/27/UE și care respectă cerințele prevăzute la articolul 9 alineatul (2) din directiva respectivă.

Amendamentul 7

Articolul 11 alineatul (1)

Transpunere

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru conformarea la prezenta directivă, până la [18 luni după data intrării în vigoare a prezentei directive]. Statele membre informează de îndată Comisia în acest sens.	Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru conformarea la prezenta directivă, până la [18 luni] <u>3 ani</u> după data intrării în vigoare a prezentei directive]. Statele membre informează de îndată Comisia în acest sens.

Expunere de motive

Un termen de 3 ani este rezonabil pentru transpunerea directivei în legislațiile naționale. Trebuie să se țină seama de faptul că, după adoptarea directivei, trebuie adoptat un cadru de politică național în fiecare stat membru.

Bruxelles, 4 iulie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO